

sverigesradio

# **Public service- redovisning 2013**

<b>1</b>	<b>Sveriges Radios styrelseordförande och vd har ordet.....</b>	<b>3</b>
<b>2</b>	<b>Sveriges Radio 2010–2013 .....</b>	<b>5</b>
2.1	Public service-uppdraget.....	5
2.2	Sveriges Radios vision .....	6
2.3	Redovisning av uppdraget.....	7
<b>3</b>	<b>Publiken och Sveriges Radio.....</b>	<b>8</b>
3.1	Sveriges Radios publik .....	8
3.1.1	Publikutvecklingen i FM .....	12
3.1.2	Sverige Radio på webb och i mobil.....	12
3.2	Publiken om Sveriges Radio .....	15
3.3	Publikkontakter .....	19
<b>4</b>	<b>Här finns Sveriges Radio.....</b>	<b>22</b>
<b>5</b>	<b>Sveriges Radios utbud .....</b>	<b>23</b>
5.1	Sveriges Radios totala utbud ur olika perspektiv .....	23
5.2	Program på svenska språket och med artister/upphovsmän verksamma i Sverige .....	27
5.3	Sveriges Radios utvecklings- och förändringsarbete inom programverksamheten .....	28
5.3.1	Sveriges Radios publicistiska utveckling .....	28
5.3.2	Utveckling av Programbanken – tillgängliggörande av arkiven .....	29
5.3.3	Utveckling genom sociala medier .....	30
5.3.4	Utveckling genom arbetsmetoder och nya samarbeten .....	30
5.3.5	Lyssningsprojekt – utveckling genom utvärdering.....	31
5.4	Utbud per programområde .....	32
5.4.1	Nyheter.....	32
5.4.2	Samhälle.....	36
5.4.3	Livsstil.....	40
5.4.4	Kultur .....	42
5.4.5	Sport.....	47
5.4.6	Underhållning.....	48
5.4.7	Musik .....	50
5.4.8	Trafik och service.....	58
5.5	Sveriges Radios utrikesbevakning .....	60
5.6	Publicistiska satsningar inom fem utvalda områden .....	61
5.7	Spegling av hela landet .....	65
5.7.1	55 procent-målet.....	68
5.8	Mångfald i programproduktionen .....	69
5.8.1	Utomstående medverkan.....	69
5.8.2	Samarbete med kulturinstitutioner.....	73
5.8.3	Samarbeten med nordiska public service-bolag .....	75
5.9	Det mångkulturella Sverige .....	76
5.10	Utbud på minoritetsspråk .....	79
5.10.1	SR Sisuradio.....	80
5.10.2	Meänkieli .....	82
5.10.3	Sameradion.....	83
5.10.4	Romani .....	84
5.10.5	Nyheter och aktualiteter på andra språk till nyanlända.....	85

5.10.6	Sveriges Radios sändningar på andra språk till en utländsk publik .....	86
5.11	Barn och unga .....	87
5.11.1	Barnutbudet .....	87
5.11.2	Utbudet för ungdomar .....	91
5.12	Insatser för personer med funktionsnedsättning .....	95
5.12.1	Program .....	95
5.12.2	Tillgänglighet .....	97
5.12.3	Intressentdialog .....	98
<b>6</b>	<b>Sveriges Radios programkvalitetsarbete .....</b>	<b>100</b>
6.1	Public service-perspektivet .....	100
6.2	Det publika perspektivet .....	100
6.3	Det professionella perspektivet .....	101
6.3.1	Programbeställningar .....	101
6.3.2	Utvärdering, återkoppling och programutveckling – interna produktioner .....	101
6.3.3	Kvalitetskontroll, utvärdering och återkoppling – externa produktioner .....	102
6.3.4	Kompetensutveckling .....	103
6.3.5	Språkvård .....	104
6.3.6	Anmälningar till Granskningsnämnden för radio och tv .....	104
6.3.7	Sveriges Radios tekniska utveckling 2013 .....	105
6.3.8	Risk- och sårbarhetsanalyser .....	106
<b>7</b>	<b>Sveriges Radios styrning och ekonomi .....</b>	<b>107</b>
7.1	Så styrs Sveriges Radio .....	107
7.2	Vad kostar Sveriges Radio .....	109
7.2.1	Ekonomiska ramar .....	109
7.2.2	Sveriges Radios medelsanvändning .....	110
7.2.3	Kostnadsandelar .....	110
7.3	Produktivitet .....	111
7.4	Effektivitet .....	112
7.5	Samarbeten inom koncernen .....	113
7.6	Sidoverksamhet .....	114
<b>8</b>	<b>Sveriges Radios kommande verksamhet .....</b>	<b>116</b>
8.1	Långsiktig strategisk planering 2014–2019 .....	116
8.2	Utbud och distributionsstrategi 2014 .....	117
8.2.1	Digitala strategier .....	117
8.2.2	Sveriges Radios publicistiska utveckling .....	118
8.2.3	Utbudet per programområde och målgrupp .....	118
8.3	Medarbetarna .....	119
8.4	Ekonomi .....	119
8.5	Investeringar .....	119
	Bilaga 1 – Sveriges Radios strategiska mål, 2010 – 2013 .....	121
	Bilaga 2 – Sveriges Radios kanaler och distributionsplattformar .....	122
	Bilaga 3 – Sveriges Radios programområden .....	124
	Bilaga 4a – Sveriges Radios sändningstid 2013 på nationella minoritetsspråk, endast FM och DAB .....	126
	Bilaga 4b – Sveriges Radios sändningstid 2013 på nationella minoritetsspråk, alla plattformar .....	127
	Bilaga 5 – Sveriges Radios Publicistiska Utveckling .....	128

# 1 Sveriges Radios styrelseordförande och vd har ordet

Reportern Silan Diljen skildrar i en klassisk *P1 Dokumentär* sin egen flykt som fyraåring till Sverige. Innan dokumentären sändes bjöds publiken in att bidra med egna berättelser via bland annat sociala medier. Satsningen #minflykt fick därmed ett helt eget liv med massor av liknande berättelser och för första gången på länge diskuterades flyktingar och invandring i Sverige med positiva förtecken. Denna medvetna satsning har Sveriges Radio gjort och därmed stärkt samarbetet med publiken när det gäller att skapa journalistiken. Det som vi i dagligt tal kallar för Journalistik 3.0.

På samma systematiska sätt arbetar medarbetare vid de lokala kanalerna med att bredda sitt utbud genom att publiken kan vara med och påverka via kanalernas publiknätverk.

Det är också kunniga och initierade medarbetare som under året har gett oss en granskande och analyserande bevakning av stora skeenden i världen som exempelvis krisen i Syrien.

Trots att kampen om mediekonsumentens tid bara ökar genom nya nationella och internationella aktörer har Sveriges Radio blivit allt viktigare och stärkt sin position på den svenska mediemarknaden där nu 60 procent av publiken mellan 9 och 79 år lyssnar dagligen.

Mångmiljonpubliken i FM är stabil, även i en så nyhets, kunskaps, och kulturinriktad kanal som P1. Talad radio står sig starkt, både direktsänd och som efterhandslyssning. Det visar också P3:s styrka i målgruppen 20–34 år där guidandet till ny svensk musik är central men där Sveriges Radio också erbjuder den något yngre publiken ett talat innehåll som nästan inga andra radiobolag i Europa gör. Allt fler följer nu Sveriges Radios utbud på internet. Förstasidan har utvecklats, innehållet breddats och under året har företaget infört följsam design med mobilen i fokus, där ljudet har en allt större central roll.

Sveriges Radio har också tagit fram en handbok för sociala medier på både svenska och engelska som laddats ned tiotusentals gånger.

I slutet av oktober tillkännagavs vinnarna av Prix Europa, ett av de mest prestigefyllda europeiska journalistpriserna. För andra året i rad vann Sveriges Radio kategorin bästa undersökande radiodokumentär via Daniel Velascos *P1 Dokumentär* ”Den fastspända flickan”.

2013 har återigen varit ett starkt radioår.

Sveriges Radio har under 2013 satsat den absoluta merparten av de pengar som lyssnarna betalar genom sin radio- och TV-avgift på nyheter, samhälle, kultur och musik. Sport och underhållning motsvarar tillsammans mindre än tio procent av programkostnaden. Under året har en omfattande satsning genomförts när det gäller den ekonomiska bevakningen. 12 medarbetare från olika kanaler och redaktioner har varit frikopplade från sina ordinarie arbetsuppgifter för att skildra hur krisen i världsekonomin har påverkat den svenska vardagen.

*Kulturnytt* har breddats och sänds nu även i P4 och är därmed Sveriges största kulturprogram. P2 har fått en ny tablå och publiken har bland annat kunnat avnjuta en helt nyskriven rockopera: Kult. Konserthuset Berwaldhallen med ensemblerna genomförde en uppskattad Östersjöfestival och har påbörjat satsningen El Sistema. Den involverar delar av den yngre publiken från några Stockholmsförorter och kommer att resultera i en gemensam konsert under 2014.

Sveriges Radio har också prioriterat att ge publiken ett klarare samband mellan globala, nationella och lokala händelser. Det är möjligt via Nordens största utrikeskorrespondentnät i nära samarbete med Ekots nyhets- och aktualitetsprogram och de 25 lokala kanalerna.

Bra och kvalitativ journalistik kräver de rätta ekonomiska och tekniska förutsättningarna samt medarbetare som får möjligheter att inhämta ny kunskap.

Sveriges Radio har under 2013 förbättrat det ekonomiska arbetet för att kunna frigöra så mycket medel som möjligt till publicistik och tekniska investeringar. Investeringar som bland annat lett till att företagets unika arkiv nu är fullt ut digitaliserat och tillgängligt för alla medarbetare via datorn oavsett om de befinner sig vid arbetsplatsen i radiohusen eller ute och rapporterar från fältet.

Medarbetarna har erbjudits en rad nya utbildningsmöjligheter, till exempel har fokus lagts på arbetet med sociala medier och de krav det ställer på både reportrar och chefer.

Sveriges Radio är på plats och sänder där det händer, när det händer. Oavsett om det handlar om höststormar på olika platser i Sverige, president Obamas statsbesök eller världshändelser såsom naturkatastrofen i Filippinerna. Det ska vi fortsätta att göra även under 2014 då vi även kommer att fortsätta att utveckla vårt digitala utbud, bland annat genom att erbjuda publiken en förbättrad version av mobilappen Sveriges Radio Play.

Agneta Dreber  
Styrelseordförande Sveriges Radio

Cilla Benkö  
Vd Sveriges Radio

## **2 Sveriges Radio 2010–2013**

### **2.1 Public service-uppdraget**

Sveriges Radio AB är ett företag i allmänhetens tjänst – ett public service-företag. Sveriges Radio AB ägs av Förvaltningsstiftelsen för Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB. Stiftelsens uppgift är bland annat att främja programföretagens självständighet.

Verksamheten i programföretagen finansieras med medel som riksdagen anvisar från rundradiokontot. Rundradiokontots intäkter utgörs till övervägande delen av radio- och tv-avgifter.

Sveriges Radios verksamhet 2013 har byggt på det sändningstillstånd som regeringen gett för perioden 2010–2013, samt de anslagsvillkor som förelagts företaget inför år 2013.

Några av grundförutsättningarna för Sveriges Radios public service-uppdrag är:

#### **Redaktionellt oberoende och integritet**

Programverksamheten ska bedrivas självständigt i förhållande till staten, olika intresseorganisationer och andra maktgrupper i samhället. Sändningsrätten ska utövas opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrandefrihet och informationsfrihet ska råda i ljudradion.

#### **Mångfald och kvalitet**

Programföretaget ska erbjuda ett mångsidigt programutbud som kännetecknas av hög kvalitet och nyskapande.

#### **Tillgänglighet för alla**

Programmen ska spegla hela landet och genom mångsidighet och tillgänglighet tillgodose skiftande förutsättningar och intressen hos landets befolkning. Tillgänglighet ska särskilt beaktas för personer med funktionsnedsättning samt för språkliga och etniska minoriteter.

#### **Stärkt kulturuppdrag**

Sveriges Radio ska erbjuda ett mångsidigt kulturutbud av hög kvalitet som ska fördjupas, utvecklas och vidgas under tillståndsperioden. Sveriges Radio ska bevaka, spegla och kritiskt granska kulturhändelser i Sverige och världen. Sveriges Radio ska medverka till såväl produktion som tillgängliggörande av ett varierat kulturutbud.

Utöver dessa grundförutsättningar innehåller sändningstillståndet och anslagsvillkoren en rad bestämmelser som Sveriges Radio ska uppfylla. Dessa redovisas löpande i denna public service-redovisning i de avsnitt där de är aktuella.

## 2.2 Sveriges Radios vision

*Sveriges Radio ska vara landets viktigaste medieföretag och ledande kulturskapare.*

Sveriges Radio ska under tillståndspanenoden ytterligare utveckla och fördjupa public service-uppdraget. Sveriges Radio ska vara nyhetsledande och initiera debatt i viktiga frågor samt ge publiken aktuell, relevant och trovärdig information i händelse av kris. Sveriges Radio ska vara en offensiv aktör i kulturlivet, vilket innefattar såväl att bevaka, granska och spegla kulturhändelser som att skapa kultur, dels tillsammans med landets kulturutövare dels genom egna ensembler. Sveriges Radio ska alltid ta det ansvar som följer med radiomedietts starka ställning och lättillgänglighet.

Sveriges Radio har formulerat ett antal strategiska mål för tillståndspanenoden. De utgår från tre övergripande områden:

- **Publiken** – Sveriges Radios unika innehåll möter uppskattning hos en engagerad publik.
- **Medarbetarna** – Sveriges Radio är en attraktiv arbetsplats med professionella och kreativa medarbetare.
- **Ekonomi** – Sveriges Radio har en stabil ekonomi och ger mest public service för pengarna.

(Se bilaga 1 – Sveriges Radios strategiska mål, 2010–2013.)

För att uppnå de strategiska målen och förverkliga företagets vision har Sveriges Radio initierat en rad utvecklingsprojekt – publicistiska satsningar inom fem områden – som ska genomföras inom tillståndspanenoden 2010–2013.

- **Världen utanför Sverige** – Sveriges Radio ger hela publiken en djup och bred bild av Europa och övriga världen. Utrikesutbudet ger upplevelser, tillfredsställer människors behov av kunskap och inspiration och ökar den egna insikten.
- **Kultur** – Sveriges Radios kultursatsningar har bredd och stor genomslagskraft och gör Sveriges Radio till kulturens huvudscen för alla.
- **Lokal närvaro** – Sveriges Radio tar ytterligare steg i utvecklingen av det lokala utbudet och kommer ännu närmare medborgarna.
- **Det svenska samhället** – Sveriges Radio skapar engagemang hos hela publiken och ger oväntade bilder av verkligheten i dagens mångfacetterade Sverige. Samhällsprogrammen rör sig fritt mellan genrer, ämnen och perspektiv och utnyttjar och tänjer gränser för formspråk och tilltal.
- **Radios framtida tillgänglighet** – Sveriges Radio tar en ledande position på webben och i mobilen genom att utveckla innehåll och form, ha ett snabbt och rikt nyhetsflöde och kontinuerligt uppdatera utbudet.

## 2.3 Redovisning av uppdraget

Public service-redovisningen beskriver hur Sveriges Radio har uppfyllt uppdraget.

Alla belopp i public service-redovisningen är angivna i löpande priser.

Inför den tillståndsperiod som började 2007 gjordes en överenskommelse med SVT och UR, i syfte att underlätta jämförelse mellan programföretagen, med fokus på vissa tabeller i public service-redovisningarna. Dessa tabeller har redovisats även under innevarande tillståndsperiod. Under denna tid har förändringar av såväl verksamhet som organisation skett i bolagen. För den nya tillståndsperioden 2014-2019 kommer programföretagen att göra en översyn av hur redovisningarna ska utformas.

Inför tillståndsperioden 2010–2013 gjorde Sveriges Radio en översyn av hur sändningstiden tydligare skulle beskrivas. Beslutet blev att beskriva sändningstiden utifrån två olika mått. Dessa två sändningstidsmått speglar två olika perspektiv.

- Produktionsperspektivet – sändningstiden redovisas endast en gång oavsett på hur många parallella plattformar utbudet tillgängliggörs. Detta är originalsändningstid, tablålagda repriser ingår inte.
- Lyssnarperspektivet – sändningstiden redovisas som den totala tillgängligheten av Sveriges Radios utbud på alla plattformar, inklusive repriser.

I detta dokument används produktionsperspektivet vid redovisning av sändningstid, liksom vid beräkning av timkostnad per programområde.

I sändningstiden redovisad enligt produktionsperspektivet ingår webb-unika sändningar<sup>1</sup>. I tabellerna framgår hur många timmar som är märksänt.

### Korrigerings av redovisad sändningstid på minoritetsspråken

En särskild genomgång av den redovisade sändningstiden för minoritetsspråk har gjorts, i syfte att kvalitetssäkra siffrorna inför den nya tillståndsperioden 2014-2019. Två typer av fel har upptäckts i sändningstidsstatistiken:

- Vissa tablåförändringar som genomförts tidigare år har inte funnits med.
- Vissa repriser har tidigare redovisats som förstasändning.

Detta har korrigerats i den redovisade sändningstiden på minoritetsspråk för 2013.

Omfattningen av det faktiska utbudet per språk har inte ändrats mellan 2012 och 2013, även om det kan se ut så i tabellerna. Det är ingen förändring av tablåer, och publiken har kunnat höra lika många timmar på respektive språk 2013 som 2012.

Sammantaget för alla minoritetsspråk medför dessa korrigeringar en minskning av den redovisade tiden av förstasändningar med 7 437 timmar, varav 1 067 timmar FM, 1 054 timmar DAB och 5 316 timmar webb-unikt. Större delen av dessa timmar redovisas nu istället som repriser.

De korrigeringar som gjorts avser endast minoritetsspråk, men påverkar givetvis den totala sändningstiden liksom sändningstiden för flertalet programområden.

---

<sup>1</sup> Utbud som inte sänds i FM eller DAB. Webb-unika sändningar finns på samiska och i evenemangskanaler för sport och musik.



## 3 Publiken och Sveriges Radio

### 3.1 Sveriges Radios publik

5 miljoner svenskar lyssnar på Sveriges Radio varje dag. Räknat per vecka lyssnar 6,6 miljoner på någon av SR:s direktsända radiokanaler<sup>2</sup>. 1,5 miljoner svenskar använde Sveriges Radios utbud i dator eller mobil under en genomsnittlig vecka 2013<sup>3</sup>. I mångt och mycket är det samma personer, så sammanlagt är det strax under 7 miljoner svenskar som nyttjar Sveriges Radio under en vecka.

De flesta var nöjda med det de fick<sup>4</sup>. Sveriges Radio var också det företag alla kategorier som svenska folket hade störst förtroende för 2013<sup>5</sup>.

2013 avslutar sändningstillståndsperioden 2010–2013 för Sveriges Radio. Några av målen under perioden har varit att, trots ökad konkurrens i ett starkt föränderligt medielandskap, **behålla en stor publik och ha ett stort förtroende hos allmänheten**.

När målen formulerades 2009 färgades de av mediesituationen då. Radiolyssnandet hade sakta sjunkit under 2000-talet, främst i befolkningen under 50 år. Sveriges Radio var särskilt drabbat, medan den privata radion klarat sig bra. SR:s dygnsräckvidd var under 2008 nere på 45,3 procent<sup>6</sup> och därmed den lägst uppmätta sedan de branschgemensamma radiomätningarna startade i Sverige. Det totala radiolyssnandet låg vid samma mätning på 73,7 procent.

Samtidigt hade allt fler svenskar tillgång till internet via bredband. 2008 släpptes Iphone 3G i Sverige. Det blev startskottet för en snabb utveckling mot allmänt användande av smarta mobiler och mobilt internet och därmed ett nytt sätt att använda medier.

Mot den bakgrunden var det naturligt att ett av Sveriges Radios publikmål formulerades som **användandet av Sveriges Radios totala utbud ska öka hos publiken under 50 år**. För det första var det de under 50 år som svek radion, för det andra kopplades det samman med ökad internetanvändning. Om radiomediet inte längre var lika relevant för unga människor fanns en annan väg att nå dem via just internet. Målformuleringen ”användandet av Sveriges Radios utbud” höll öppet för att även de som enbart skulle lyssna på program i efterhand eller använde sverigesradio.se på andra sätt skulle räknas in i publiken och kompensera för ett framtida minskat lyssnande på direktsänd radio. Ett ytterligare mål var **större öppenhet och mer dialog med publiken**, inte minst via sociala medier, det som kallas Journalistik 3.0, för att fortsätta vara relevant för publiken.

När 2013 års publiksiffror summeras visar det sig att Sveriges Radio nått målet att öka publiken. Sveriges Radio har i dag en något större publik i gruppen under 50 år än för fyra år sedan och en klart större publik än 2008. Men, kanske lite överraskande, så är det kanallyssnandet som ökat. P1, P2, P3 och P4 har i dag tillsammans 225 000 fler lyssnare under 50 år än hösten 2008. Sveriges Radios totala dygnsräckvidd som hösten 2008 var 45,3 procent har ökat till 48,6 procent mätt med samma metod som användes 2008<sup>7</sup>. Hela ökningen har skett i befolkningen under 50 år. Under tillståndsperioden 2010 – 2013 är ökningen i total räckvidd inom

---

<sup>2</sup>TNS Sifos radioundersökningar, PPM-mätningar 2013 i åldern 12–79 år 4 700 000 dagliga lyssnare, kompletterad med telefonundersökning av lyssnare äldre än 79 år.

<sup>3</sup>Orvesto Internet december 2013, TNS Sifo

<sup>4</sup>Novus, Attitydundersökningen december 2013.

<sup>5</sup>Medieakademiens Förtroendebarmeter 2013, för undersökningen ansvarar professorerna Sören Holmberg och Lennart Weibull vid Göteborgs universitet i samarbete med TNS Sifo AB.

<sup>6</sup>TNS Sifos radioundersökningar, Cati III/2008 i befolkningen 9-79 år.

<sup>7</sup>TNS Sifos radioundersökningar, Cati 2014/I.

felmarginalen, men tendensen att Sveriges Radio ökar lyssnandet i gruppen under 50 år fortsätter. Av dem som lyssnar på en direktsänd kanal en genomsnittlig dag, lyssnar cirka 15 procent via internet, men även om den andelen vuxit mycket, så förklarar den inte hela tillväxten. De flesta som lyssnar via internet lyssnar också via FM. Internet kan vara alternativet vid datorn på jobbet eller i mobilen under resan, men det vanligaste sättet att lyssna är fortfarande hemma eller i bilen i en ”vanlig” FM-apparat.

Sveriges Radios positiva vändning av radiolyssnandet i den yngre halvan av befolkningen är unik bland public service-bolag i Europa. Det vanliga är att när radiolyssnande minskar i den yngre delen av befolkningen så går det inte minst ut över public service-radion. Också i Sverige har det totala radiolyssnandet fortsatt minska sedan 2008. Men det är enbart svensk privatradio som förlorat lyssnare de senaste fem åren. Den har tappat åtminstone en fjärdedel av dygnsräckvidden på fem år. Tillsammans når de kommersiella kanalerna i dag färre lyssnare än Sveriges Radios största kanal P4 när ensam<sup>8</sup>.

Användandet av Sveriges Radios internetbaserade plattformar har ökat ännu snabbare under tillståndsperioden, men från en lägre nivå. Antalet unika läsare på sverigesradio.se per vecka ökade med 50 procent under tillståndsperioden och är nu knappt en miljon<sup>9</sup>. Användningen av sverigesradio.se ökade i första hand i början av tillståndsperioden. De senaste åren är det i stället de mobila plattformarna, mobilsajten m.sverigesradio.se och Sveriges Radio Play-appen, som haft stor tillväxt. Unika besökare på appen ökade med 80 procent 2012 och med 40 procent 2013 till 340 000 en slumpvis vecka i slutet av året. På mobilsajten ökade unika läsare med 100 procent 2012 och med 58 procent under 2013. Under slutet av 2013 integrerades mobilsajten med den stora sajten genom så kallad följsam design. De besökare som tidigare använt mobilsajten, i höstas cirka 260 000, har nu successivt slussats över till sverigesradio.se.

Sveriges Radio mäter antalet personer som använder Sveriges Radio via internet och inte enbart läsare på webben. Det görs via TNS Sifos panel Orvesto Internet. Från 2013 går det dessutom att avläsa en nettoräckvidd på de internetbaserade plattformarna, det vill säga antalet personer som använder någon av plattformarna och dubbelanvändningen rensas bort. I slutet av 2013 var den räckvidden 1,5 miljoner personer per vecka. En uppskattning säger att de internetbaserade plattformarna ger ett nettotillskott av publik på cirka 300 000 personer<sup>10</sup> medan övriga digitala användare också är FM-lyssnare.

För den skull får man inte undervärdera de internetbaserade plattformarnas betydelse för att Sveriges Radio når publikmålen. Tvärtom, de internetbaserade plattformarna och inte minst sociala medier har ökat möjligheterna till kontakt med en presumtiv publik och samtidigt stärkt relationen till den befintliga publiken. Internet har också gjort radion mer tillgänglig för fler, bland annat genom möjligheten att lyssna i efterhand. 46 procent av app-användarna säger exempelvis att de ser mer positivt på Sveriges Radio tack vare Sveriges Radio Play-appen<sup>11</sup>. En majoritet av dem som använder appen och sverigesradio.se är under 50 år och bidrar med all sannolikhet till att kanallyssnandet i den gruppen inte längre minskar i FM.

På sikt kommer sannolikt de som enbart använder Sveriges Radio via internet att utgöra en större del av publiken än i dag. Bland dem som enbart möter Sveriges Radio via internet är yngre storstadsbor överrepresenterade, vilket pekar mot en sådan utveckling.

---

<sup>8</sup> TNS Sifo Radiundersökningarna.

<sup>9</sup> Intern teknisk webbmätning, mätverktyg Google Analytics.

<sup>10</sup> Novus Plattformsundersökning, december 2013.

<sup>11</sup> Novus Attitydundersökning, december 2013

## Ny mätmetod

Den 1 januari 2013 införde den svenska radiobranschen en ny metod för att mäta lyssnandet på riksnivå. Den förkortas PPM (Portable People Meter) och bygger på att en panel bestående av drygt 1 000 personer sagt ja till att bära mätare som registrerar lyssnandet. Det är möjligt genom att varje kanal förses med en unik id-märkning, som uppfattas av mätarna men inte av det mänskliga örat. Panelen är ett Sverige i miniatyr avseende radiolyssning. För Sveriges Radio är PPM ett tvåårigt försök som ska utvärderas innan beslut tas om framtida mätmetod.

Tidigare har mätmetoden Cati (telefonintervjuer) använts. Det är de mätningar, där det finns tidsserier sen första halvan av 1990-talet, som använts som underlag för beskrivningen av den långsiktiga radioutvecklingen ovan. Cati finns kvar och är fortfarande officiell ”radiovaluta”, det vill säga officiella lyssnarsiffror, för lokala områden och för lyssnandet via internet.

Olika mätmetoder ger olika resultat vilket även är fallet när räckvidder mätta med Cati jämförs med PPM. De elektroniska mätarna registrerar lyssnande som intervjupersoner kan ha glömt, inte varit medvetna om eller missat beroende på att de inte känt till vilken kanal det gällde, vilket gör att räckvidden ökar när PPM används. Mätt med Cati är exempelvis Sveriges Radios dagliga räckvidd knappt 49 procent, med PPM cirka 60 procent.

I kommande avsnitt om radiolyssnandet under 2013 används därför siffror som inte stämmer överens med enskilda siffror i den historiska översikten ovan.

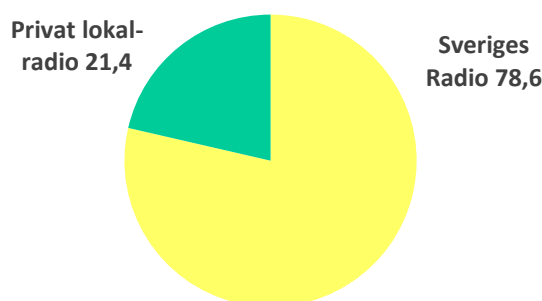
## Radiolyssnandet och marknadsandel

Radiolyssnandet i Sverige var stabilt under 2013. Bland SR-kanalerna ökade P3:s räckvidd, medan P4 hade en svag nedgång. För Sveriges Radio totalt innebar det en i stort sett oförändrad räckvidd.

Svensken lyssnar i genomsnitt 145 minuter per dygn på radio. Det är en minskning med sex minuter jämfört med för 12 månader sedan<sup>12</sup>. Lyssnartiden för Sveriges Radio minskade under samma period med fem minuter till 142. Sveriges Radios marknadsandel av det totala radiolyssnandet i Sverige var därmed 79,1 procent i början av 2014. Det är i stort sett oförändrad nivå jämfört med början av 2013 (78,6)<sup>13</sup>.

Sveriges Radio är också det enskilda svenska medieföretag som publiken ägnar allra mest tid. Det finns med andra ord grund att påstå att Sveriges Radio också är landets publikt sett största medieföretag<sup>14</sup>.

*Andel av den totala lyssnartiden ett genomsnittligt dygn, mån-sön (procent), fjärde kvartalet 2013:*



Källa: TNS-Sifos radiomätningar PPM.

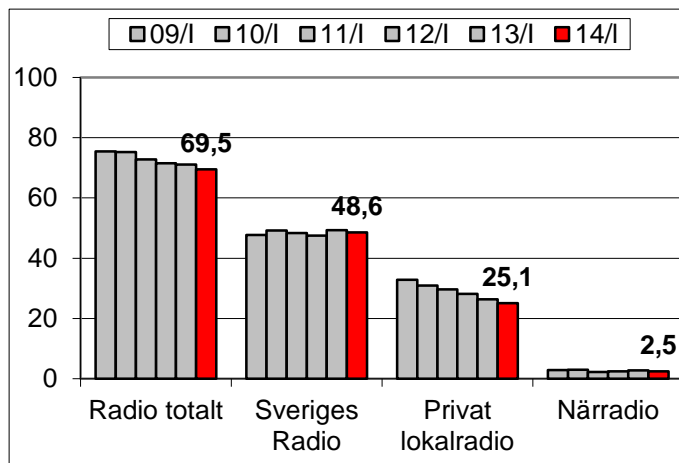
<sup>12</sup> TNS Sifo PPM v. 2, 2014 jämfört med v. 2, 2013.

<sup>13</sup> PPM, TNS Sifos radiomätningar.

<sup>14</sup> Nordicom, Sveriges Mediebarometer 2013.

## Räckvidd

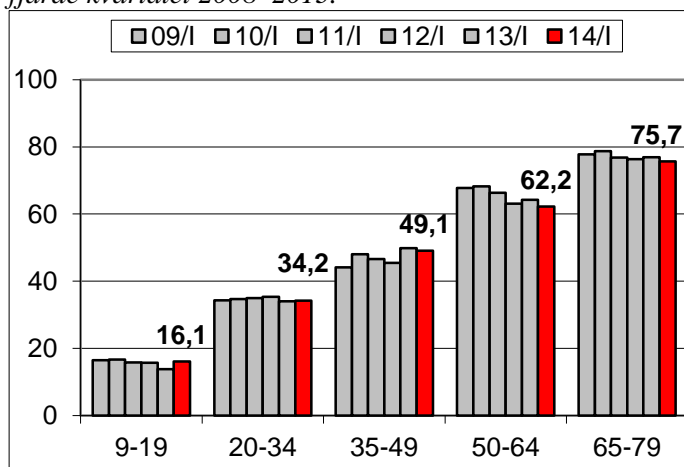
Andel (9–79 år) som hört något ett genomsnittligt dygn mån–sön (procent), fjärde kvartalet 2008–2013.



Källa: TNS-Sifo radiomätningar Cati.

## Räckvidd för Sveriges Radio i olika målgrupper

Andel i olika åldersgrupper som lyssnat på Sveriges Radio ett genomsnittligt dygn mån–sön (procent), fjärde kvartalet 2008–2013.



Källa: TNS-Sifos radiomätningar Cati.

Fortfarande ökar Sveriges Radios räckvidd med åldern. En genomsnittlig dag under 2013 lyssnade 35,3 procent av 12–19-åringarna, 47,7 procent i gruppen 20–34 år, 56,8 procent av 35–49-åringarna, 73,1 procent i gruppen 50–64 år och 83,8 procent i gruppen 65–79 år<sup>15</sup>.

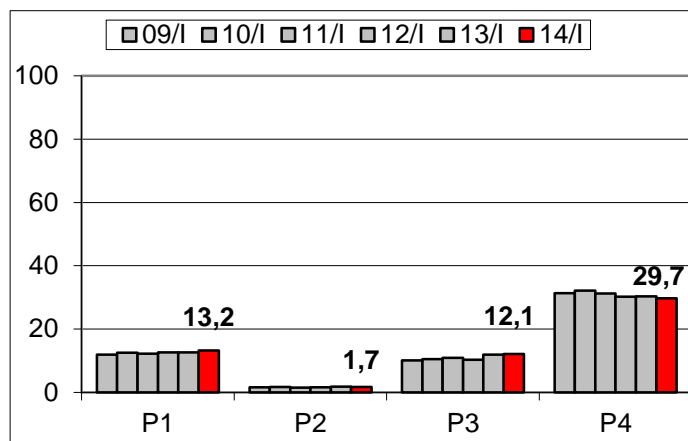
Det är alltså en större andel av männen, 62,1 procent, som lyssnar på Sveriges Radio än av kvinnorna, 59,2 procent.

<sup>15</sup> TNS Sifos radioundersökningar i åldern 12–79 år PPM.

### 3.1.1 Publikutvecklingen i FM

#### Räckvidd för Sveriges Radios kanaler

Andel (9–79 år) som lyssnat på Sveriges Radio ett genomsnittligt dygn mån–sön (procent), fjärde kvartalet 2008–2013.



Källa: TNS-Sifos radiomätningar Cati.

**P1** hade under 2013 i snitt 14,9 procent i daglig räckvidd, det vill säga 1 150 000 lyssnare mellan 12 och 79 år. I P1:s huvudmålgrupp, 20–79 år, var räckvidden 16 procent och i gruppen 30–49 år nådde P1 i snitt 11,5 procent en vanlig dag. Kanalen nådde 14,8 procent av kvinnorna och 15 procent av männen per dygn<sup>16</sup>.

**P2** hade under året en daglig räckvidd på 3,1 procent vilket motsvarar 240 000 lyssnare. I huvudmålgruppen 20–79 år nådde kanalen 3,3 procent dagligen. Räckvidden bland män var 3,2 procent och bland kvinnor 2,9 procent<sup>16</sup>.

**P3** hade en stigande tendens under 2013 och nådde i snitt 16,4 procent (1 260 000) av befolkningen per dag. I gruppen 13–35 år lyssnade 22,1 procent på P3. Kanalen har 20–35 år som prioriterad grupp, och där är kanalen den största i landet med en dagsräckvidd på 25,8 procent. En vanlig dag lyssnade 18,8 procent av männen och 13,9 procent av kvinnorna på P3<sup>16</sup>.

**P4** hade en vikande tendens för lyssningen, men är med en daglig räckvidd på 43,2 procent (3,3 miljoner personer) fortsatt landets största radiokanal. I P4:s huvudmålgrupp, 30–79 år, lyssnade 50,9 procent. 44,9 procent av männen och 41,5 procent av kvinnorna lyssnade en genomsnittlig dag på P4<sup>16</sup>. Lyssnandet på P4:s lokala kanaler fortsätter att vara högt, på en oförändrad nivå.

### 3.1.2 Sverige Radio på webb och i mobil

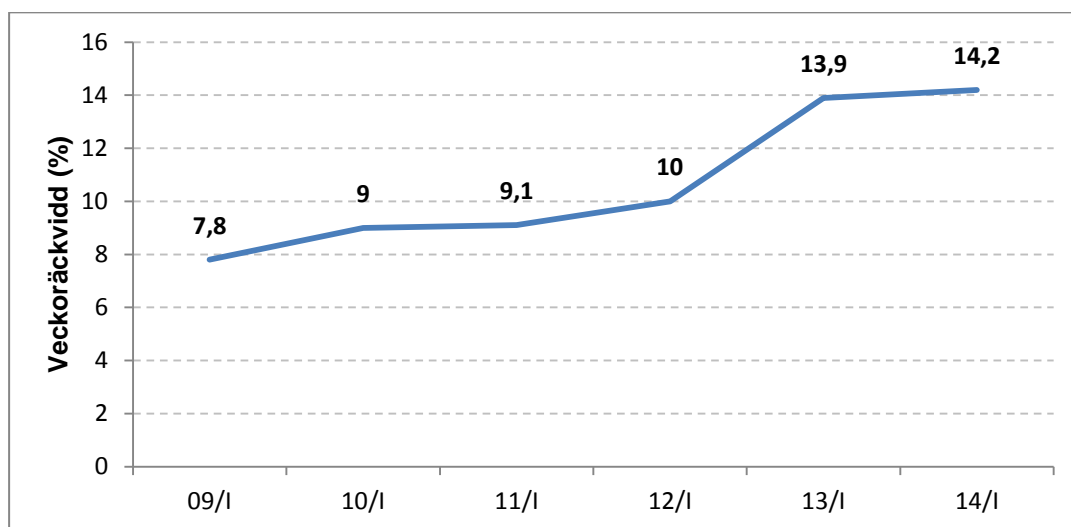
Lyssning på direktsänd radio via internetbaserade plattformar bidrar fortfarande relativt begränsat till räckviddstalen och redovisas därför som veckoräckvidd. Totalt för all radio är veckoräckvidden 87,6 procent, för Sveriges Radio 73,5 procent.

<sup>16</sup> TNS Sifos radioundersökningar i åldern 12–79 år PPM.

Under 2013 lyssnade 20,6 procent av befolkningen 9–79 år någon gång på direktsänd radio via internetbaserade plattformar en genomsnittlig vecka. Det ska jämföras med 19,8 procent 2012.

14,2 procent av befolkningen lyssnade på Sveriges Radios direktsända kanaler via internetbaserade plattformar under en genomsnittlig vecka 2013. Motsvarande andel 2012 var 13,9 procent. Det innebär att cirka 1,1 miljoner svenskar lyssnar någon gång på Sveriges Radios direktsända kanaler via internet en genomsnittlig vecka. P3 är den mest avlyssnade kanalen på webben, följt av P4 och P1. 6,8 procent lyssnade på P3 via internet, 5,8 procent på P4 och 4,9 procent på P1 åtminstone någon gång per vecka i slutet av 2013.<sup>17</sup>

*Andel (9–79 år) som lyssnat på Sveriges Radios direktsända kanaler via internetbaserade plattformar en genomsnittlig vecka (procent), fjärde kvartalet 2007–2013.*



Källa: TNS-Sifos radiomätningar Cati.

Enligt en undersökning som Novus genomfört för Sveriges Radio svarar 14 procent av befolkningen, 16–79 år, att de också lyssnar på program eller kortare ljudklipp i efterhand via de internetbaserade plattformarna varje vecka eller oftare.

Sveriges Radio använder TNS Sifos Orvesto Internet som är en metod för att mäta individer i stället för unika besökare på de internetbaserade plattformarna. Med Orvesto Internet kan man därmed få en uppfattning om vilka som besöker en webbplats. Sveriges Radio Play-appen och sverigesradio.se hade sista kvartalet 2013 en genomsnittlig veckoräckvidd på 19,6 procent i befolkningen 16–80 år. I den räckvidden ingår alla som besöker sajten oavsett om de lyssnar eller gör annat. Räckvidden är högre i åldersgruppen 20–49 år än i övriga åldrar.<sup>18</sup>

TNS Sifos konsumentundersökning, Orvesto Konsument, visar på en ökning av smarta telefoner hos befolkningen i åldern 16–80 år från 52 procent 2012 till 65 procent hösten 2013. Ser man enbart till gruppen 16–50 år hade knappt 85 procent tillgång till en smart mobil. Även tillgången till olika typer av surfplattor blir allt vanligare. Från 16 procent till 35 procent i befolkningen 16–80 år vilket är en dubbling jämfört med 2012.<sup>19</sup>

<sup>17</sup> TNS Sifos radioundersökningar i åldern 9–79 år, Cati, 2013.

<sup>18</sup> Orvesto Internet, TNS Sifo.

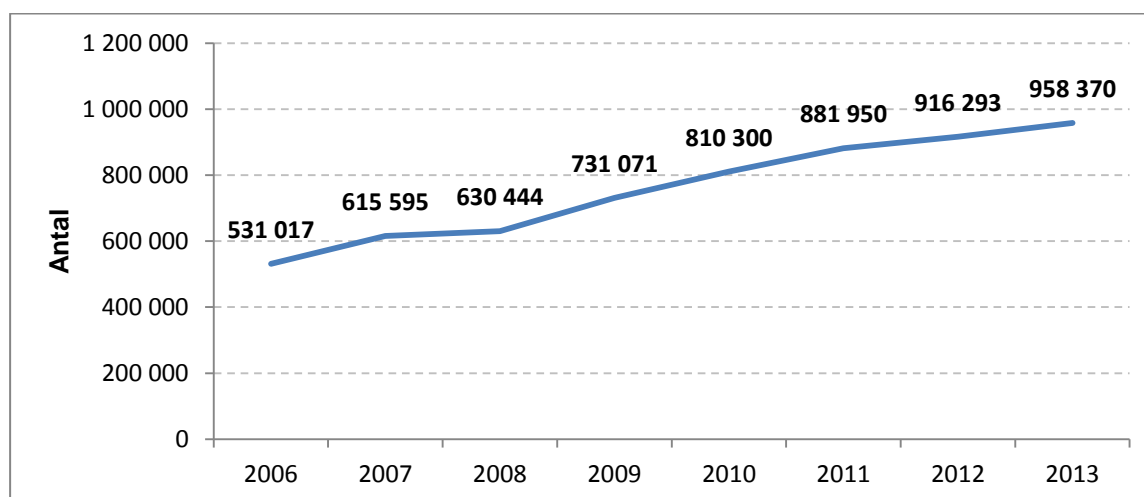
<sup>19</sup> Orvesto Konsument, TNS Sifo.

Också de mindre barnen har blivit allt mer digitala. Den årligen återkommande undersökningen ”Svenskarna och internet” visade 2013 att nästan hälften av tvååringarna använder internet någon gång och att det i två av tre familjer med barn i åldern 3–11 år finns en läsplatta.<sup>20</sup>

Hösten 2012 lanserade Sveriges Radio en särskild app för barn, Radioapans banankalas. Ett år efter lanseringen, november 2013, genomförde Novus på uppdrag av Sveriges Radio en undersökning för att följa upp kännedom om Radioapan hos barn 3–8 år, och deras föräldrar och om barnens användning av appen. Undersökningen visar på en positiv utveckling. Jämfört med en mätning före lanseringen har kännedomen bland föräldrarna ökat från 61 procent till 67 procent. Bland barnen har kännedomen ökat från 34 procent till 49 procent. Bland föräldrarna i undersökningen anger 18 procent att deras barn använder appen varje månad eller oftare, 9 procent att barnen använder den varje vecka eller oftare.<sup>21</sup>

Precis som under 2012 ökar inte användandet av sverigesradio.se under 2013, men antalet unika läsare minskar inte heller. Däremot ökar användandet av både mobilsajten och Sveriges Radio Play-appen, dock på en lägre nivå jämfört med hur många som besöker sverigesradio.se under en vecka. Denna trend, att publiken i högre grad väljer de mobila plattformarna, gäller för de flesta sajter i mediesfären.

*Unika läsare på sverigesradio.se per vecka*



Källa: Nielsen Site Census, från och med 2013 Google Analytics.

Under 2013 har sverigesradio.se 960 000 unika läsare under en genomsnittlig vecka jämfört med 920 000 under 2012. För mobilsajten var motsvarande siffra 220 000 (190 000) och för Sveriges Radio Play 320 000 (230 000).<sup>22</sup> Egna undersökningar visar att det är de under 50 år som mest frekvent använder Sveriges Radio Play-appen.<sup>23</sup>

<sup>20</sup> Svenskarna och internet 2013, .SE

<sup>21</sup> Kännedomundersökning Radioapan, november 2013, Novus.

<sup>22</sup> Intern teknisk webbmätning, Google Analytics.

<sup>23</sup> Plattformsundersökning, nov-dec 2013, Novus.

### 3.2 Publiken om Sveriges Radio

Sveriges Radio undersöker regelbundet publikens uppskattning av utbudet på olika sätt. Under hela tillståndsperioden har företaget gjort en årlig enkätundersökning med frågor om allmänhetens förtroende för Sveriges Radio, lyssnarnas omdöme om programutbudet och uppfattning om hur viktiga olika programområden är.

Undersökningen genomförs vid ungefär samma tidpunkt varje år, i månadsskiftet november/december. Undersökningen görs av Novus Group på ett representativt urval ur Novus Sverigepanel<sup>24</sup> och omfattar drygt 2 500 intervjuer. Panelerna är riksrepresentativa avseende ålder, kön och region i åldersspannet 16–79 år.

#### Sveriges Radios programområden – viktighet respektive betyg

Lyssnarna har fått ange hur viktiga Sveriges Radios program är inom olika områden och därefter ge Sveriges Radio betyg på en femgradig skala inom varje programområde.

Nyheter bedöms som det allra viktigaste programområdet för Sveriges Radio. Den uppfattningen gäller såväl yngre som äldre, men med en övervikt i de äldre åldersgrupperna. Därefter följer trafikinformation, väderinformation, lokala nyheter och politik/samhälle. Den ordningen har bestått under hela tillståndsperioden och resultaten har varit förvånansvärt lika över tid. Med tanke på hur tillgängligheten och utbudet av information ökat den senaste femårsperioden hade det inte varit förvånande om till exempel väderinformation i radio hade blivit mindre viktig över tid, men det visar alltså inte undersökningsresultaten. Tvärtom verkar förväntningarna på radio vara mycket stabila trots den snabba förändringen av medielandskapet.

2009 svarade 91 procent av de tillfrågade att nyheter var viktiga i Sveriges Radios utbud, 2013 var andelen 90 procent. 2009 sa 85 procent att trafikinformation var viktigt och 2013 var siffran 87 procent. För väder var andelen 81 procent 2009 och förra året 80 procent och för lokala nyheter 80 procent både 2009 och 2013. Programområdet politik/samhälle kom och kommer även i årets mätning på femte plats. 69 procent säger både nu och för fem år sedan att det området är viktigt i Sveriges Radios utbud.

Av samtliga programområden i undersökningen är det bara två som ändrat position på listan jämfört med 2009. Det är konsumentfrågor och ekonomi/näringsliv som numera anses mindre viktiga än för fem år sedan. Konsumentfrågorna rankades 2009 femma på listan över viktiga programområden tillsammans med politik/samhälle. 2013 hamnar ämnet tio procentenheter lägre och på sjätteplats. Ekonomi/näringsliv har ännu mer tydligt förlorat i vikt sedan 2009 och fallit från plats sju till tio på listan.

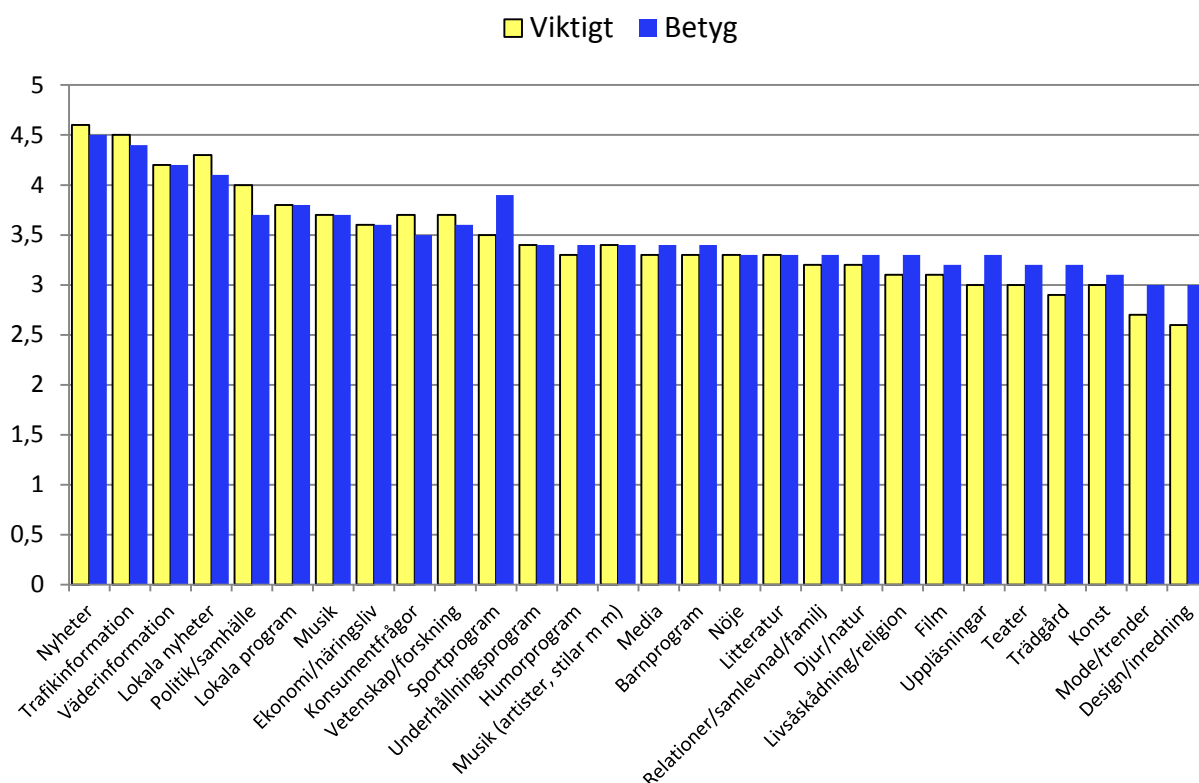
Sveriges Radios musikutbud bedömdes under en period som allt mindre viktigt men återhämtade sig under tillståndsperioden. I den senaste undersökningen faller visserligen andelen som anser att det är viktigt med musik i radio något, men inte så att programområdet tappar position jämfört med andra områden. Musikfrågan i undersökningen har två delar, dels en för musikflödet, dels en för musikprogram om artister, stilar och så vidare. Musikflödet värderas fortsatt något högre än programmen. Både musikflödet och programmen om musik får högt betyg i undersökningen och betyg som rimmar väl med hur viktigt området bedöms vara.

---

<sup>24</sup> Attitydundersökningen nov-dec 2013, Novus.



*Frågor: Hur viktiga eller oviktiga tycker du att Sveriges Radios program inom följande områden är? Vilket betyg skulle du ge Sveriges Radios program inom följande områden?*



Källa: Novus, attitydundersökning december 2013.

## Hur bra är Sveriges Radios program?

Sveriges Radio får genomgående höga betyg för utbudet. Bäst är betygen inom de programområden som allmänheten anser är viktigast. Högst betyg får Sveriges Radio för nyheter. Snittbetyget för det området är 4,5 på en femgradig skala.

Inom de flesta programområdena råder god balans mellan hur viktiga programmen anses vara och det betyg lyssnarna sätter på dem. Några områden sticker dock ut genom att få högre betyg än hur de är rankade när det gäller viktighet. Det gäller till exempel sport, design/inredning och mode/ trender. Så har det varit under hela tillståndsperioden.

Det har historiskt sett varit svårt att tillfredsställa publiken inom området musik, men numera ger mer än hälften av svenskarna godkänt till Sveriges Radios musikutbud. 54 procent av de svarande ger musikflödet godkänt 2013. Det är marginellt färre än 2012. Nio procent anser att musikflödet är ganska eller mycket dåligt, medan 26 procent svarar att det varken är bra eller dåligt. Medelbetyget hamnar på 3,7 på en femgradig skala.

## Betyg på Sveriges Radio på internet

Av den publik som använder Sveriges Radios internetbaserade plattformar, är de som använder Sveriges Radio Play-appen mest nöjda. 62 procent av dem är ganska eller mycket nöjda med appen jämfört med 51 procent av dem som använder sverigesradio.se i datorn. De som använt Sveriges Radios mobilsajt är de som hittills varit minst nöjda.

Hösten 2013 gjordes sverigesradio.se om till följsam design. Det innebär att Sveriges Radio har en webbplats som nås på flera plattformar. Den förändringen har inte hunnit påverka resultaten i denna mätning mer än marginellt. Bara 17 procent av dem som svarat har över huvud taget upptäckt att webbplatsen utvecklats, och av dem är de flesta nöjda.

Av dem som använder sverigesradio.se i dator anser 50 procent att den är enkel att använda. 46 procent anser att webbplatsen är överskådlig. De betygen har varit desamma sedan början av tillståndsperioden och förändrades inte heller under 2013. Däremot har andelen som anser att sverigesradio.se är en viktig nyhetskälla ökat, från 41 procent 2009 till 49 procent 2013. Även jämfört med för ett år sedan har andelen ökat, från 46 procent till 49 procent.

De som använder Sveriges Radio Play-appen är mest nöjda med att de kan ta del av/lyssna till Sveriges Radio när, var och hur det passar dem. Det anser 81 procent av användarna, jämfört med 79 procent för ett år sedan. 55 procent anser att appen är överskådlig, vilket är något fler än de som anser att sverigesradio.se är överskådlig men samtidigt en knapp minskning jämfört med för ett år sedan.

Totalt sett är det fortfarande färre som är nöjda med de internetbaserade plattformarna än som är nöjda med radiokanalerna. Framför allt är det svårigheten att hitta som drar ner betyget. Sveriges Radio på internet bedöms heller inte som en lika viktig nyhetskälla som i radion, även om betyget i det fallet alltså blivit bättre under tillståndsperioden. Totalt bidrar ändå de internet-baserade plattformarna till ett bättre helhetsintryck av Sveriges Radio för många. Nästan hälften av dem som använder Sveriges Radio Play-appen svarar att appen påverkar deras upplevelse av Sveriges Radio positivt.

### **Attityder till Sveriges Radio**

Public service i allmänhet och Sveriges Radio i synnerhet åtnjuter ett stort förtroende hos allmänheten och hos den egna publiken i synnerhet. Förtroendet har inte minskat utan snarare ökat under tillståndsperioden.

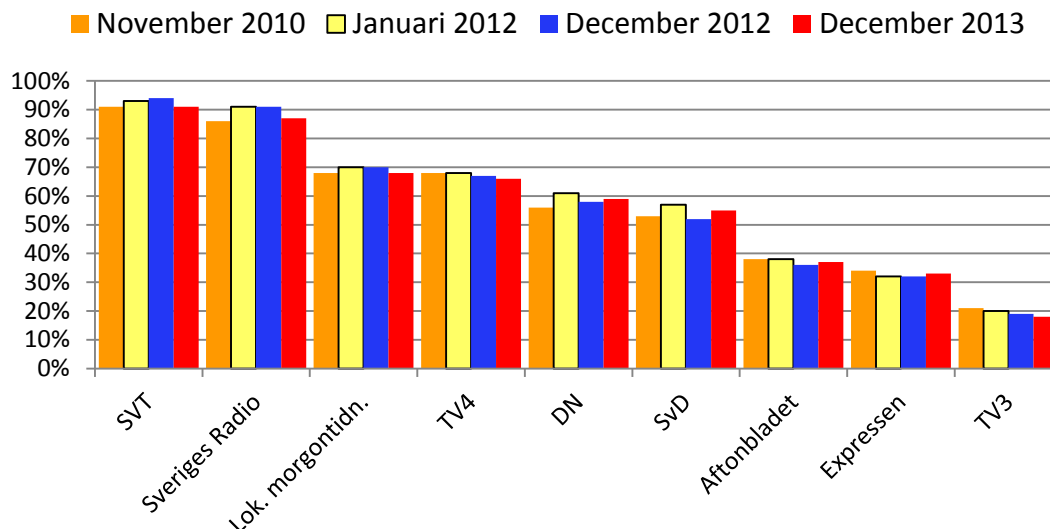
I den attitydundersökning som Sveriges Radio årligen låter Novus göra bedömer nära 90 procent av de tillfrågade, oavsett om de är SR-användare eller inte, att Sveriges Radio är viktigt för nyhetsförmedlingen i Sverige.

I undersökningen jämförs public service-företagen med de andra stora medieföretagen i Sverige. Sveriges Radio och Sveriges Television framträder då som de i särklass viktigaste enskilda medierna när det gäller nyheter i Sverige. De ligger tjugo procentenheter över lokala morgontidningar och TV4 som kommer därefter.

Den starka positionen ska förmodligen ses mot bakgrund av det stora förtroende allmänheten har för public service i Sverige. På frågan om Sveriges Radio har trovärdiga nyhetssändningar instämmer hela 81 procent av de tillfrågade i den här undersökningen. 80 procent anser också att Sveriges Radio sänder snabb och pålitlig information vid olyckor, elavbrott och oväder.

## Viktiga medier för nyhetsförmedling, andel viktigt (procent)

Fråga: Hur viktiga eller oviktiga tycker du att följande medier är för nyhetsförmedlingen i Sverige?



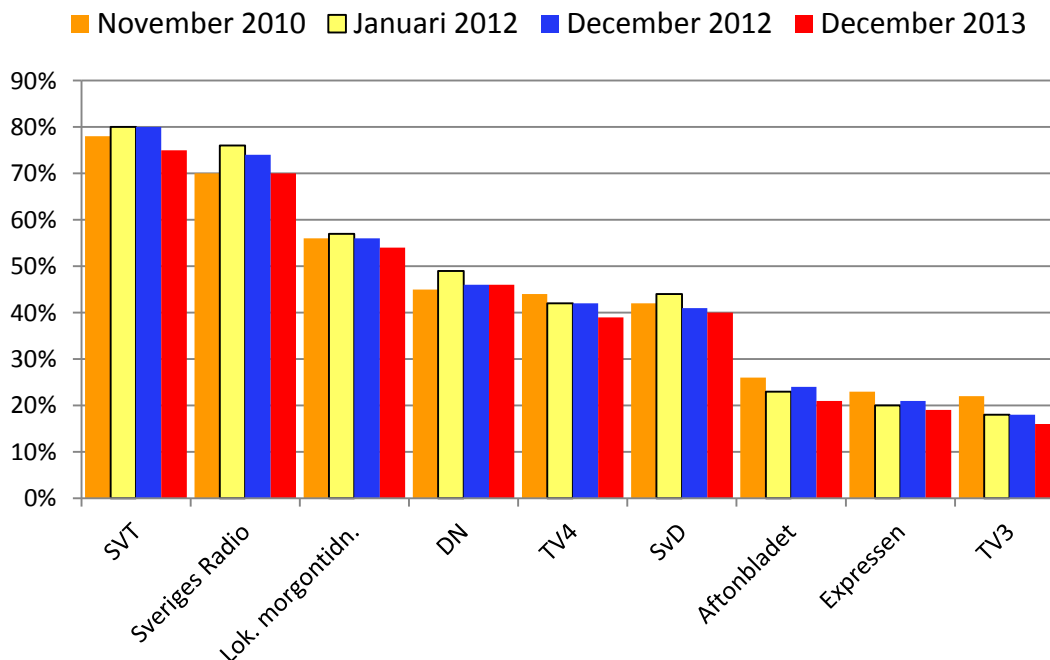
Källa: Novus, attitydundersökningar.

Bilden blir ungefär densamma när frågan ställs om viktiga medier för kulturupplevelser.

70 procent anser att Sveriges Radio är ett viktigt medium för kulturupplevelser i Sverige, Endast Sveriges Television bedöms som viktigare, enligt 75 procent av de svarande.

## Viktiga medier för kulturupplevelser, andel viktigt (procent)

Fråga: Hur viktiga eller oviktiga tycker du att följande medier är för kulturupplevelser i Sverige?



Källa: Novus, attitydundersökningar.

Att allmänheten har mycket stort förtroende för Sveriges Radio bekräftas också av Medieakademins årliga förtroendebarmeter. Sveriges Radio var 2013 återigen det företag i undersökningen, alla kategorier, som allmänheten hade störst förtroende för.

### **Medieakademins förtroendebarmeter 2013**

*Andel (procent) av de svarande som har en åsikt och som anser att de har mycket och ganska stort förtroende.*

1	Sveriges Radio	76
2	Sveriges Television	73
3	Universitet/högskolor	65
4	Systembolaget	63
5	Sjukvården	57
6	IKEA	56
7	Volvo	55
8	Skatteverket	53
8	Amnesty	53
9	Riksbanken	52
9	DN	52
10	Lokal morgontidning	50
10	Regeringen	50
11	ICA	48
11	Radio/TV	48
12	Google	47
13	Riksdagen	45
13	Frälsningsarmén	45
14	Röda Korset	42
14	Moderaterna	42

*Källa: MedieAkademin/TNS Sifo AB. 1 220 nätenkäter under perioden 7–17/2 2013. Andel mycket samt ganska stort förtroende bland personer som har en åsikt.*

## **3.3 Publikkontakter**

### **Journalistik 3.0**

Sveriges Radios arbete med att utveckla journalistiken i dialog med publiken har fortsatt under året. ”Journalistik 3.0” innebär att publikens kunskaper och reaktioner används i programproduktionen, utan avkall på de journalistiska kvalitetskraven. Framför allt används de sociala medierna, som numera är en naturlig del i programarbetet och självklara arbetsverktyg för såväl reportrar som programledare.

Satsningarna #vågafinska, #minflykt och #kaosklass är tydliga exempel på vad kombinationen av traditionell journalistik och publikens delaktighet via sociala medier kan leda till.

Alla nyhetsredaktioner inom Sveriges Radio har nu publiknätverk som engagerar lyssnare som vill bidra med kunskap och idéer.

Publiknätverken har genererat en stor mängd nyhetstips och lyssnarmedverkan. Flera redaktioner har också genomfört så kallade realtidsgräv i samarbete med sina nätverk. Realtidsgräv är en arbetsmetod som innebär att publiken deltar, ger tips och följer redaktionens arbete med att gräva i en fråga eller ett ämne medan det pågår. Ett exempel bland många är P4 Värmland som lät publiknätverket lämna tips till en stor granskning av vägarna och vägunderhållet i Värmland. P4 Värmland kunde bland annat rapportera att ambulanspersonalen inte kunde använda utrustningen i ambulansen under färd på grund av de dåliga vägarna.

Olika former av publikmöten är samtidigt väl så viktiga när det gäller att förverkliga ”Journalistik 3.0”. Alla Sveriges Radios nyhetsredaktioner genomför minst två publiksamtal årligen. Samtalen innebär att grupper om sex till åtta lyssnare bjuds in för att under ett par timmar diskutera nyhetsrapporteringen. Relevans och begriplighet i nyhetssändningarna är de vanligaste diskussionsämnena, men en del lokala kanaler håller också publiksamtal kring det övriga utbudet.

### **Publikens medverkan i programmen**

I de lokala kanalerna förekommer dagligen olika typer av publikmedverkan – allt ifrån ”ring-in” i olika ämnen och tävlingar till debatter. I rikskanalerna utgår flera program från publikens delaktighet och därmed medskapande, till exempel *Ring P1* och *Radiopsykologen*.

På kulturredaktionen finns flera exempel där lyssnare hörs och påverkar innehåll:

- I *Sveriges Radios romanpris* är en lyssnarjury inkluderad i både process och program.
- I *Ring Kulturradion* ställer lyssnare frågor till en kunskapspanel.
- I filmprogrammet *Kino* är inslaget ”Om igen”, där lyssnare berättar om sina mest avgörande filmupplevelser, regelbundet återkommande.

*Svenska berättelser* bygger på berättelser från publiken. Programmet startade som en fortsättning på *Sommar i P1:s* projekt ”Lyssnarnas sommar”. I *Svenska berättelser* får några av dem som hört av sig med sina historier möjlighet att dela med sig av sina liv, genom att själva berätta.

### **Direkta publikmöten**

Att möta publiken under sändningar från allmänna platser är ett annat sätt att låta publiken delta i programmen.

- Hela SR Malmö samarbetade under Melodifestival-veckan: P1, P2, P3, P4 och Din gata mötte publiken under veckan vid en scen på Södertull i centrala Malmö.
- *Nordegren och Epstein* i P1 sände fyra program från Almedalsveckan i Visby.
- I en sändning från Fryshuset i Stockholm träffade programledarna från både SR Metropol och P1 ungdomar för att diskutera rasism i början av 2013.
- *Christer* i P3 firade tio år i etern och åkte på en kalasturné. Under våren besöktes Karlstad, Umeå och Göteborg. Publiken fick ta del av underhållning i form av humorshow, band, live-karaoke och ett dansgolv. Allt som allt kom ungefär 3 000 besökare på kalasen.
- P2:s största publika evenemang är Art’s Birthday Party som Sveriges Radio genomför tillsammans med EBU och Södra Teatern i Stockholm.
- Östersjöfestivalen firade 10-årsjubileum och i P2 hördes flera livesändningar och många röster från publiken på plats.
- För sjunde året i rad bjöds publiken in till seminarier med Sveriges Radios utrikes-korrespondenter. På Södra Teatern i Stockholm kunde publiken höra dem förklara sammanhang om ekonomi, politik och kultur utifrån sina bevakningsområden. Nytt för året var ”Korrens Corner” där korrespondenternas hjärtefrågor var i fokus och publiken kunde ställa

frågor. Seminarierna sändes via sverigesradio.se och finns tillgängliga för nedladdning. Korrespondenterna genomförde också seminarier och publikmöten i Luleå, Göteborg, Malmö och Uppsala.

- På Södra Teatern i Stockholm genomfördes också ”P1 om fantasi” i oktober. Kvällen handlade om nyttan av fantasi och på vilket sätt livet och samhället påverkas av förmågan att fantisera. Evenemanget finns för nedläggning på sverigesradio.se.
- Inför *P3 Guld*-galan sändes *P3 Guld-bar* från Kågelbanan i Stockholm. Publiken kunde mingla med de nominerade till P3 Guld-priserna och lyssna på live-musik.
- Under 2013 gjorde *Institutet* i P3 en satsning på att nå ut till den delen av publiken som vistas i universitetsmiljö. Formen för mötena med publiken var scenframträdanden där programledarna samtalade med forskare. Programmet spelades in för sändning vid senare tillfälle.

Många lokala kanaler sänder regelbundet från publika evenemang, egna eller andras. Några exempel:

- P4 Västerbotten sände länsfinalen i *Svensktoppen nästa* under ”Kulturnatta” i Umeå.
- P4 Kristianstad inleder varje sommar med ett stort publikt evenemang i Tivoliparken i Kristianstad. Radiohuset flyttade ut i parken och mötet med publiken sattes i centrum.
- P4 Halland sände i samband med kampanjen Världens Barn under sex dagar direkt från var och en av Hallands sex kommuner.
- P4 Norrbotten arrangerade tillsammans med lyssnarna Norrbottens största motions-evenemang. ”Radioaktiv” lockade cirka 5 000 personer att gå eller springa med P4 Norrbottens morgonprogram.

För att nå den yngsta publiken deltar Sveriges Radios maskot Radioapan i olika evenemang landet runt. Under 2013 besökte Radioapan till exempel Kristianstad, Östersund och Linköping.

## **Studiebesök och ”Öppna Hus”**

Under 2013 deltog drygt 2 050 personer i olika studiebesök i Radiohuset i Stockholm. Av dessa var drygt 40 procent studerande, 35 procent pensionärer och den ökande gruppen sfi-elever beräknas till drygt 10 procent.

Radioteatern har skapat en skådespelarbaserad ”Sound Walk-produktion” som deltagare i studiebesöken kan få ta del av. ”Sound Walk” är en ljudpromenad som genom mp3-spelare ger en fantasieggande ljud- och berättarupplevelse.

De lokala kanalerna tar också regelbundet emot studiebesök. Under året har ett flertal ”Öppna Hus” arrangerats och publiken har varit inbjuden till bland andra SR Göteborg i samarbete med Sveriges Television samt till SR Jönköping och SR Kronoberg.

## **Lyssnarservice**

Lyssnarservice har dagligen kontakt med publiken och svarar på frågor som kommer in via telefonsamtal, e-post, brev och på sociala medier som Twitter och Facebook. Lyssnarservice tar emot ett 40-tal telefonsamtal per dag, ungefär lika många hör av sig dagligen via e-post och till Sveriges Radios telefonsvarare. Frågorna är väldigt varierande. Många vill veta vad det är för musik som spelas i de olika programmen, andra vill ha hjälp med att hitta inslag eller program de hört men inte kommer ihåg, och några vill framföra synpunkter på det som sänts.

På sverigesradio.se finns en support-sida där publiken kan få hjälp med Sveriges Radios utbud på webben, i mobilen och andra plattformar. Via den funktionen skapas daglig publikkontakt och servicen till publiken har kunnat förbättras, både vad gäller teknik och innehåll.

## 4 Här finns Sveriges Radio

Möjligheterna att ta del av Sveriges Radios kanaler och program fortsätter att öka. Publiken har nu många plattformar där de kan nå Sveriges Radios innehåll, lyssna och föra en dialog med övrig publik och redaktioner. Sveriges Radios strategi är att se utbudet som en integrerad helhet där FM, webben, appar och sociala medier tillsammans skapar bra innehåll och finns tillgängligt för publiken där den är.

### Marksändning

Det traditionella radiolyssnandet via FM står för huvuddelen av publikens lyssnartid. Radio har en stark ställning i Sverige och Sveriges Radio har en stark ställning i radiolyssningen.

Under året har regeringen och riksdagen fattat beslut om en särskild branschsamordnare med uppdrag att ta fram en plan för övergången från analog marksänd radio (FM) till digital marksänd radio. Sveriges Radios ståndpunkt är att den marksända radion kommer att spela en stor roll under en lång tid framöver. Huvudargumentet för att digitalisera densamma är att det råder brist på frekvenser i FM (jämför med tv:s digitalisering av marknätet).

### sverigesradio.se

2013 gjordes sverigesradio.se om till följsam design. Det innebär att Sveriges Radio har en webbplats, med gemensam adress och anpassat skärminnehåll, oavsett om man surfar från desktopdatorer, smarta mobiler eller surfplattor. Det blir alltså lättare att läsa, titta och lyssna på Sveriges Radios utbud via internet.

Särskilt mobilen har varit i centrum för utvecklingen. Bakgrunden är den stora användningen av smarta mobiler i alla åldersgrupper men alldeles särskilt i de yngre delarna av befolkningen.

Sveriges Radio erbjuder flera appar till publiken med smarta telefoner. Den mest populära är Sveriges Radio Play där publiken når alla kanaler för direktlyssning, för efterhandslyssning med musik och för nedladdning utan musik. Radioapans banankalas vänder sig till de mindre barnen.

För de användare som har enklare mobiler och/eller har sämre möjlighet att surfa på grund av dålig täckning eller begränsningar i abonnemang finns en enklare sida: [mini.sverigesradio.se](http://mini.sverigesradio.se). Där finns de senaste nyheterna och länkar till direktlyssning på Sveriges Radios kanaler.

Ny spelare och nytt ljudformat har också gett följsamt ljud och därmed enklare och bättre möjligheter att lyssna.

### Sociala medier

Genom sociala medier har Sveriges Radio möjlighet att föra dialog med publiken. Sveriges Radio har medvetet satsat på närvaro på de plattformar där publiken finns, till exempel Facebook, Twitter, Instagram och Spotify.

(Se bilaga 2 – Sveriges Radios kanaler och distributionsplattformar.)

## 5 Sveriges Radios utbud

SR ska erbjuda ett mångsidigt programutbud som omfattar allt från det breda anslaget till mer särpräglade programtyper. Hög kvalitet och nyskapande form och innehåll ska utmärka programverksamheten.

Programmen ska utformas så att de genom tillgänglighet och mångsidighet tillgodoser skiftande förutsättningar och intressen hos befolkningen i hela landet. Programutbudet ska spegla förhållanden i hela landet och som helhet präglas av folkbildningsambitioner. SR ska beakta programverksamhetens betydelse för den fria åsiktsbildningen och utrymme ska ges åt en mångfald av åsikter och meningsyttringar.

(Sveriges Radios sändningstillstånd 2010-2013, § 9)

### 5.1 Sveriges Radios totala utbud ur olika perspektiv

I detta kapitel beskrivs Sveriges Radios utbud utifrån respektive programområde. (Se bilaga 3.) Dessa fastställdes inför den tillståndsperiod som började 2007. I takt med att konvergensen mellan olika programområden tilltar, som en följd av en journalistisk utveckling, kan programområdena behöva ses över. Exempelvis för områdena kultur, samhälle och livsstil finns en gräns- och genrepuppluckring som gör att enskilda program är svåra att med rättvisa placera inom ett exakt och snävt begrepp eftersom programmen i dessa områden handlar om just kultur i vid bemärkelse.

I detta kapitel ges även en beskrivning och redovisning av företagets verksamhet inom olika områden: publicistiska satsningar, spegling av hela landet, mångfald i programproduktionen och samarbete med kulturinstitutioner. Under det samlade utbudet beskrivs också det mångkulturella Sverige, barn- och ungdomsprogram samt särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning.

#### Sveriges Radios sändningstid 2010–2013, fördelad på sändningstyper i timmar

<b>Produktion</b>	<b>2010</b>	<b>2011</b>	<b>2012</b>	<b>2013</b>
<b>Förstasändning</b>				
FM	117 590	118 078	117 090	116 560
KV/MV	6 972	0	0	0
Webb	49 655	29 520	18 270	12 954
DAB	45 881	46 769	47 600	45 172
<b>Summa förstasändning</b>	<b>220 098</b>	<b>194 367</b>	<b>182 960</b>	<b>174 687</b>
<b>Repris</b>				
FM	5 296	4 774	4 829	6 012
KV/MV	0	0	0	0
Webb	0	0	0	5 300
DAB	0	0	0	918
<b>Summa repris</b>	<b>5 296</b>	<b>4 774</b>	<b>4 829</b>	<b>12 230</b>
<b>Totalt</b>	<b>225 394</b>	<b>199 141</b>	<b>187 789</b>	<b>186 917</b>

Ett antal större förändringar har skett under tillståndsperioden som påverkat sändningstiden.

- Den första november 2010 upphörde Sveriges Radios sändningar på kort- och mellanvåg. Denna förändring innebar en minskning av sändningstiden för samtliga programområden 2011, med totalt cirka 7 000 timmar.
- Tre webbkanaler – P3 Rockster, P3 Street och P3 Svea – lades ned i maj 2011, vilket är huvudorsak till att webbsändningstiden minskade stegvis från 2010 till 2012.

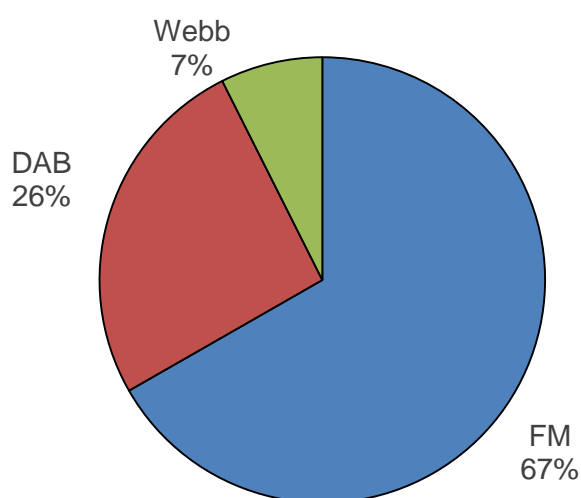


- Utvecklingsprojektet Alltid Nyheter pågick från hösten 2011 fram till juni 2012, vilket innebar att antalet nyhetstimmar under denna period var högre, cirka 900 timmar 2011 och cirka 1 600 timmar 2012.

Förändringen av antalet timmar förstasändning respektive reprisar mellan åren 2012 och 2013 i tabellen ovan beror i huvudsak på korrigeringar av redovisad sändningstid på minoritetsspråk, se avsnitt 2.3. Omfattningen av det faktiska utbudet på minoritetsspråk har inte förändrats. Publiken har kunnat höra lika många timmar på respektive språk 2013 som 2012.

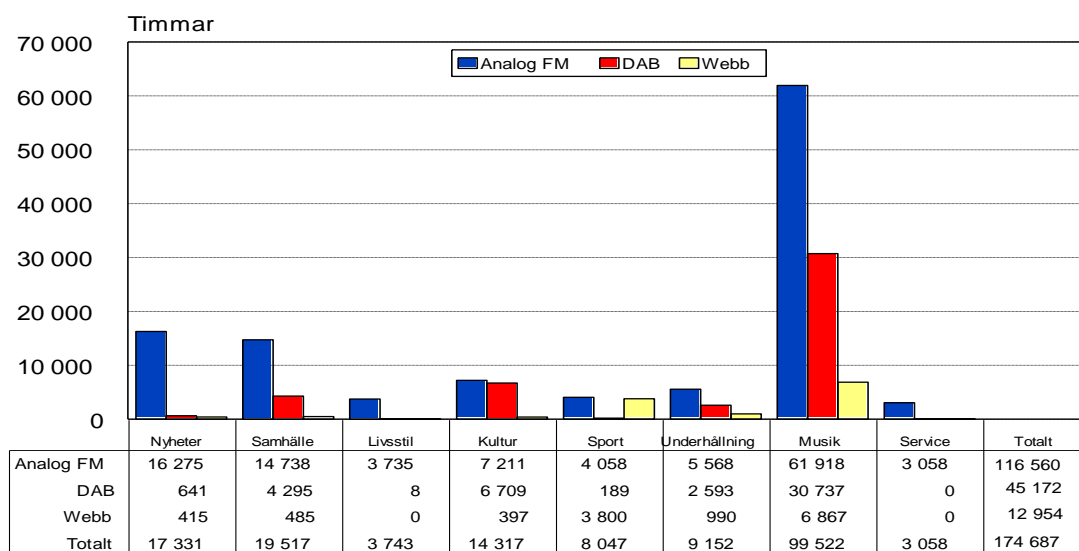
Flertalet tabeller som redovisar sändningstid påverkas av dessa olika faktorer.

### **Sveriges Radios sändningstid 2013, fördelad på distributionsplattformar i procent**

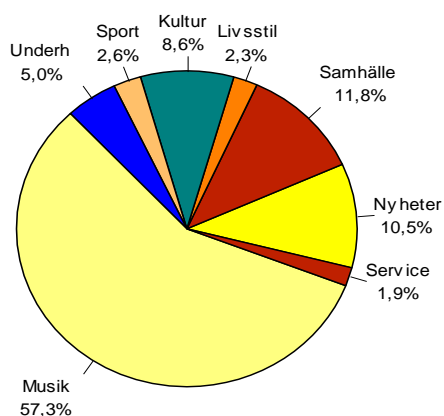


I jämförelse med förra året har det år 2013 inte skett någon större förändring av sändningstidsfördelningen per distributionsplattform.

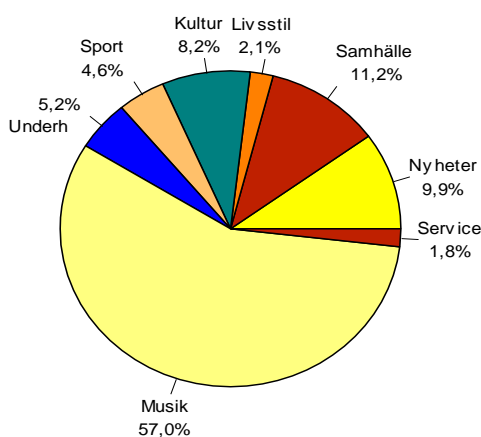
## Sveriges Radios sändningstid 2013, fördelad på programområden och distributionsplattformar



## Sveriges Radios sändningstid 2013, fördelad på programområden i procent FM och DAB

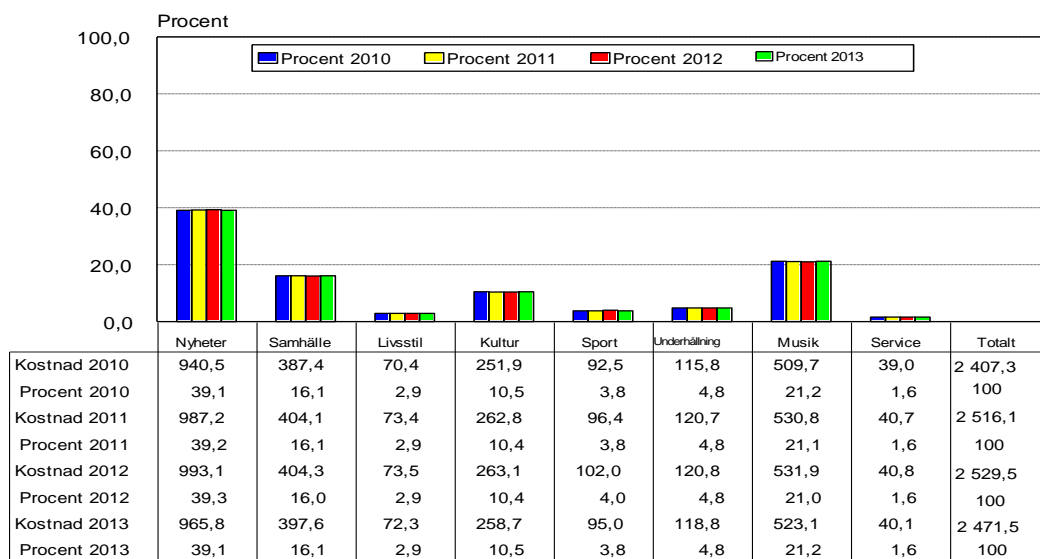


## Sveriges Radios sändningstid 2013, fördelad på programområden i procent inklusive webb



Jämfört med 2012 har andelen Nyheter minskat eftersom utvecklingsprojektet Alltid Nyheter upphört. Andelen Kultur har ökat något. I övrigt inga större förändringar av de olika programområdenas andelar.

## Sveriges Radios kostnader<sup>25</sup> 2010–2013, fördelade på programområden

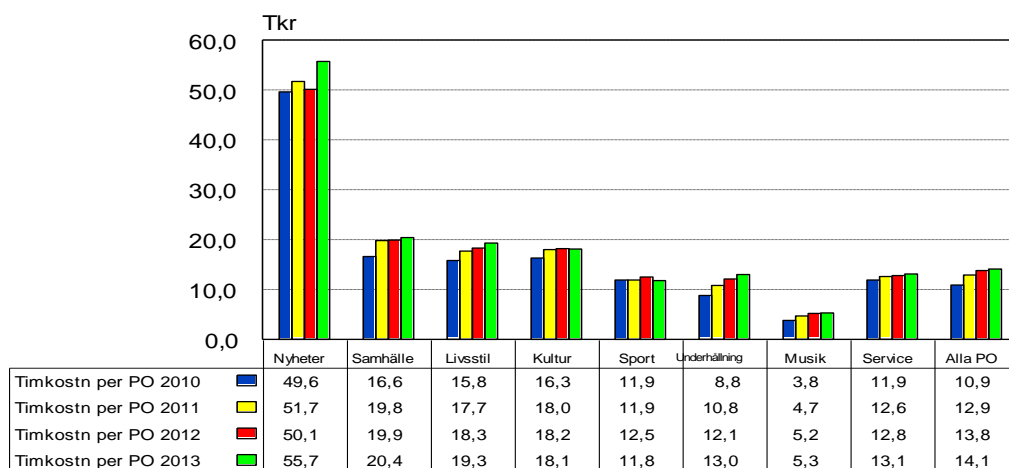


År 2013 fördelas totalt 2 471,5 mnkr, vilket är Sveriges Radios totala kostnader exklusive MDO (Media Development Office).

De olika programområdenas andel av resurserna har varit konstant under perioden. Drygt hälften av Sveriges Radios kostnader går till nyhets- och samhällsprogram.

Cirka 55 procent av Sveriges Radios utbud består av musik (fonogram och levande musik). Kostnaderna för detta är drygt 20 procent av Sveriges Radios totala kostnader. Mindre än 10 procent av resurserna går till underhållning och sport.

## Sveriges Radios timkostnad per programområde 2010–2013, tkr



<sup>25</sup> Alla belopp i public service-redovisningen är angivna i löpande priser. I redovisningen är kostnader på totalt 179,7 mnkr exkluderade: biståndsverksamheten som SR bedriver i samarbete med Sida 7,9 mnkr, medelsavståndet till Sveriges Radio Förvaltnings AB (SRF) 111,5 mnkr samt medelsavståndet till Radiotjänst i Kiruna AB (RIKAB) 60,3 mnkr.

Den jämfört med övriga programområden relativt sett höga timkostnaden för nyheter beror till stor del på den decentraliserade organisationen med 25 lokala kanaler med egna nyhetsredaktioner.

Förändringar av timkostnaden för olika programområden under perioden beror i huvudsak på de förändringar av sändningstiden som beskrivs i inledningen av detta avsnitt.

## 5.2 Program på svenska språket och med artister/upphovsmän verksamma i Sverige

Ljudradiosändningar som sker med stöd av tillstånd av regeringen ska, om det inte finns särskilda skäl mot det, i betydande omfattning innehålla program på svenska språket, program med artister verksamma i Sverige och verk av upphovsmän verksamma i Sverige.

(Radio- och tv-lag 2010:696, Kapitel 14, § 6, om krav på svenska program)

SR har ett särskilt ansvar för det svenska språket och dess ställning i samhället. /.../ SR ska tillhandahålla ett mångsidigt utbud av program av hög kvalitet på det svenska språket.

(ur Sveriges Radios sändningstillstånd 2010–2013 § 10)

Sveriges Radios utbud (förstasändningar) i marknätet, det vill säga via FM och DAB, uppgick 2013 till drygt 160 000 timmar. Av dessa var cirka 9 500 timmar på minoritetsspråk. Andelen program på svenska språket var alltså omkring 94 procent.

Sveriges Radio har ingen statistik över vilka artister och/eller upphovsmän verksamma i Sverige som medverkar i programmen.

I utbudet hörs musiken dels i rena musikflöden, dels i program om musik. Sveriges Radio har också en omfattande produktion och utsändning av levande musik. I enlighet med sändningstillståndet speglas musiklivet i hela landet i form av konserter, operor och andra evenemang.

Sveriges Radios beställningar av musik av svenska tonsättare är en del i P2:s kulturbärande uppdrag.

Sveriges Radio prioriterar att spela musik av och med svenska tonsättare och utövare men kvoterar inte sångspråket. Sveriges Radio respekterar de svenska upphovsmännens och utövarnas fria val i vilket språk de väljer för sina verk.

Hälften av all musik som spelas är svensk, det vill säga av och med svenska upphovsmän och utövare. Ungefär hälften av den svenska musik som spelas framförs dessutom på svenska språket.

I Radioteaterns produktion medverkar av naturliga skäl i stort sett enbart skådespelare verksamma i Sverige, eftersom föreställningarna ges på svenska. Samma sak gäller de flesta övriga kulturproduktioner, till exempel uppläsningar som *Radioföljetongen/Novellen* och *Dagens dikt*.

## **5.3 Sveriges Radios utvecklings- och förändringsarbete inom programverksamheten**

Sveriges Radios utvecklingsarbete har som utgångspunkt de strategiska mål som fastställts av företagsledningen för hela tillståndspanenoden.

Utvecklingsarbetet bedrivs dels genom särskilda satsningar, som beslutas av ledningen och för vilka det avsätts särskilda resurser under en begränsad tid, dels genom uppföljning och diskussioner i det dagliga arbetet.

Förnyelse och förändring i programverksamheten handlar inte alltid om att starta nya program – även om det naturligtvis också görs varje år – utan ofta om att utveckla form och innehåll i befintliga program. I stor utsträckning sker utveckling genom nya arbetsmetoder. Genom att skapa nya funktioner eller nya arbetssätt, till exempel samarbeten i nya konstellationer och involvera publiken mer, kan kvaliteten på innehållet förbättras.

Utvecklingsarbete tar tid och är långsiktigt. Det är därför naturligt att projekt och särskilda satsningar pågår under en längre tid innan det är möjligt att utvärdera dem, dra lärdomar och ta tillvara effekter. Ibland får publiken ta del av resultaten av utvecklingsarbeten samtidigt som de pågår, ibland tar det längre tid innan effekterna märks i utbudet.

Här följer en sammanfattning av utvecklings- och förnyelsearbetet 2013. För några av exemplen finns mer att läsa i andra avsnitt i dokumentet.

### **5.3.1 Sveriges Radios publicistiska utveckling**

Under 2013 inleddes ”Sveriges Radios publicistiska utveckling”, som är ett långsiktigt utvecklingsarbete som kommer att pågå 2014–2019. Det utgår från journalistiken, förhållandet till publiken och de distributionsplattformar som Sveriges Radio använder. Genom dessa tre grunder får Sveriges Radio en tydlig riktning för företagets utveckling i alla dess delar.

Under kommande tillståndspanenod ska tretton områden ha extra utvecklingsfokus. Arbetet med tre av dessa inleddes under 2013:

#### **Det lokala uppdraget**

För att veta både *vad* som ska förändras och *hur* det ska genomföras behövs en helhetsbild av vad en lokal kanal faktiskt sänder i dag. En arbetsgrupp granskar alltifrån organisation och uppdrag till journalistik, programbeställningar och arbetsmetoder. Underlaget ska bilda grund för fortsatt utveckling av P4-kanalerna.

#### **Mångfalden i utbud och bland Sveriges Radios medarbetare**

I ett annat av utvecklingsuppdragen ska utvärderas hur mångfalden i utbud och bland personalen på Sveriges Radio kan öka. En arbetsgrupp har börjat se över hur policy och planer som redan finns inom organisationen bättre ska användas för att öka mångfalden. Det gäller till exempel hur mångfaldsperspektiv tydliggörs i programbeställningar och programkontrakt, hur publiknätverken byggs upp och används, vilka rekryteringsverktyg och utbildningar som är aktuella och hur chefsstödet fungerar.

#### **Tonårsutbudet**

Det tredje utvecklingsuppdraget som startade under 2013 handlar om att förändra tonårsutbudet för att nå den publik som Sveriges Radio har svårt att nå. Arbetet ledde fram till ett beslut om att satsa på tillgänglighet av det befintliga utbudet och inte på att skapa en helt ny kanal. Genom utveckling av en P3-app kommer målgruppen att hitta till P3:s utbud på ett enklare sätt.

### 5.3.2 Utveckling av Programbanken – tillgängliggörande av arkiven

Under 2013 har digitaliseringen av Sveriges Radios programarkiv slutförts. Arbetet har genomförts för att göra materialet lättare åtkomligt, i första hand för medarbetarna och på sikt även för publiken samt för att framtidssäkra materialet.

Cirka 300 000 program från 1931–2005 och lika många ljudfiler från 2005–2013 har förts över till det digitala arkivet. Materialet har hämtats från Sveriges Radios alla kanaler i hela landet.

För att förenkla lagringen, återsökningen och användningen av allt ljudmaterial har nya verktyg utvecklats och arkiven har integrerats i Sveriges Radios nuvarande produktions- och programplaneringssystem. Detta ger nya möjligheter för medarbetarna att använda programarkivet, som numera kallas Programbanken.

Tillsammans med nya automatiserade rutiner för hur nyproducerat material sparas i den så kallade Programrapporten och den sökfunktion som håller på att utvecklas, ”SR Sök”, kommer publiken att kunna erbjudas arkivmaterial på ett helt nytt sätt. Program inom alla områden, från granskningar och dokumentärer, till nyhetsarbete och så kallad flödesradio kommer att kunna berikas med material ur arkivet. Bakgrunder, kollar och fördjupningar går lättare och snabbare för medarbetarna att göra i och med att de alla har direkt tillgång till allt sparat ljud i den egna datorn.

Under 2013 har samtliga medarbetare inom programproduktionen utbildats i hur Programrapporten och Programbanken kan användas. Samtidigt har material ur Programbanken erbjudits publiken redan nu:

- *Klassisk morgon* med *Önska i P2*, som produceras av SR Kronoberg, har sänt liveinspelningar av klassisk musik från Programbanken efter lyssnarnas önskemål. Det har i första hand varit inspelningar med Radiosymfonikerna och Radiokören som Sveriges Radio har rättigheter till men även kammarmusikinspelningar när reprisrätt finns.
- *Rena rum* i P1, också producerat av SR Kronoberg, innehöll klipp ur gamla intervjuer om städning och renhållning i hemmet, främst från 1930–1950-talen.
- P4 Sjuhärad har sänt en serie reportage på temat ”Så minns vi”. Utgångspunkter var några händelser i Borås för 20–30 år sedan. Delar av gamla inslag har återutsänts och har kompletterats med intervjuer av personer som minns hur det var och med granskning av vad som hände sedan. På P4 Värmland har en programmedarbetare på motsvarande sätt letat fram gamla intervjuer och reportage om skilda ämnen. P4 Västernorrland har i en serie sänt ”guldklimpar” ur arkivet i ett samarbete med läns museet.
- Sommarupplagan av *Jazzradion* i P2 innehöll tio veckors jazzprogram ur arkiven. Under samma period sändes Kjell Alinges *Niagara*, också det med stort inslag av arkivmaterial.
- Radioteatern har börjat skapa ett ”Radioteaterbibliotek” på sverigesradio.se. Första inspelningen är från 1927. Av avtalsskäl släpps under första året enbart föreställningar inspelade före 1963. Kommande år kommer fler och fler föreställningar att kunna publiceras.
- SR Minnen har under 2013 fortsatt att publicera äldre inspelningar på webben kopplade till aktuella skeenden eller datum. Några exempel: Möte med Ingvar Kamprad (1983), Följ med på bygge av Stockholms tunnelbana (1952), Reportage från första Pridefestivalen (1998), Sillfiske innan fiskekvoternas tid (1937) och Nelson Mandelas nobelpristal (1993).

Under 2013 har också hanteringen av musiken i Grammofonarkivet digitaliserats. All musik på cd, ungefär två miljoner titlar, finns nu sökbar och åtkomlig för medarbetarna direkt i den egna datorn.

Musik från LP-skivor och stenkakor är ännu inte fullt ut digitaliserad. Medarbetarna får göra en beställning till Grammofonarkivet som levererar beställningen digitalt, som en fil.

### 5.3.3 Utveckling genom sociala medier

Under 2013 finns flera exempel på hur Sveriges Radio arbetar med sociala medier för att utveckla journalistiken. Målet är att göra bättre och mer relevant journalistik, med hjälp av publikens berättelser och tips.

Sedan december 2012 har Sveriges Radio genomfört flera större satsningar, där dialogen med publiken varit en bärande del. Sveriges Radio har nått fram till publiken på olika plattformar och publiken har påverkat Sveriges Radios utbud.

I december 2012 samlade SR Metropol berättelser om vardagsrasism under #hurkännsdet på Twitter. Över 400 historier kom in och #hurkännsdet var under några dagar ett av de mest diskuterade ämnena på Twitter. I början av 2013 togs frågorna sedan upp i både *Karlavagnen* i P4 och *Tendens* i P1 som en fortsättning på de berättelser som lyssnarna delat med sig av.

SR Sisuradio genomförde en temavecka med rubriken #vågafinska. Det handlade om alla de svensk-finländare som genom årtionden känt sig obekväma med att uttrycka sig på sitt modersmål i Sverige. Kanalen fick in många berättelser under hashtaggen och flera av dem hördes i radio. (Se vidare avsnitt 5.10.1)

Projektet #minflykt inleddes med presentationen av en kommande *P1Dokumentär*. Det var berättelsen om en kurdisk familjs flykt till Sverige. Den reporter som gjort dokumentären framträdde i en mängd program och på sociala medier där lyssnare och användare uppmanades att berätta om sin egen flykt. (Se vidare avsnitt 5.9)

I december 2013 genomfördes satsningen #kaosklass. Ambitionen var att utgå från klassrummet och samla berättelser från elever, lärare, skolledare och föräldrar.

Utöver dessa större satsningar arbetar redaktioner och kanaler dagligen med publikdialog på Twitter, Facebook, Instagram, Google +, Youtube, Pinterest och andra plattformar. Drygt 200 program och kanaler har egna Facebook-sidor. Sveriges Radios sidor når här en snabbt växande publik, som tar del av innehållet och blir medskapande.

På strömmande plattformar som Spotify når P3 ut med spellistor. Dessa är bland de mest följda på Spotify.

I februari 2013 delades Sveriges Radios bok ”Sociala medier – en handbok för journalister” ut till alla medarbetare. Den finns dessutom för nedladdning på sverigesradio.se. En engelsk version av boken släpptes för nedladdning i maj.

Huvudsyftet med boken är att ge Sveriges Radios medarbetare en handbok med både riktlinjer och goda råd om journalistiskt arbete med sociala medier. Det är också ett uttalat syfte att handboken ska finnas tillgänglig för allmänheten.

Under hösten 2013 inleddes arbetet med att uppdatera handboken till en andra version.

### 5.3.4 Utveckling genom arbetsmetoder och nya samarbeten

Ett sätt att utveckla och förnya utbudet är att skapa nya mötesplatser och nya samarbetsformer för medarbetarna, dels geografiskt mellan lokala kanaler dels ämnesöverskridande mellan olika genrerredaktioner.

Mötesplatser, samarbeten och nätverkande kan underlättas via digitala hjälpmedel. Sveriges Radios intranät möjliggör gemensamma arbetssätt oavsett var i världen medarbetaren befinner sig. Lync är ett program för kommunikation, som alla medarbetare har tillgång till genom företagets administrativa plattform. Det ger på ett enkelt sätt möjlighet till deltagande i distans-

möten via dator eller mobil. Ljud, bild och arbetsmaterial kan delas med varandra och sådana Lync-möten har blivit en självklar del i Sveriges Radios geografiskt spridda organisation

### **Organisationsförändringar**

Sveriges Radios företagsledning förändrades under 2013. Två nya befattningar inrättades: en kommunikationsdirektör och en biträdande programdirektör med ansvar för den digitala utvecklingen. Företagsledningen består av åtta personer inklusive vd.

Inom Programenheten har en ny utbuds- och utvecklارorganisation bildats. Syftet är att kunna ha ett helhetsperspektiv på programbeställningarna både på FM och internetbaserade plattformar och samtidigt arbeta med programutveckling såväl analogt som digitalt. I gruppen ingår dels beställare, dels utbudsutvecklare.

### **Redaktion 3.0**

Redaktion 3.0 är namnet på det långsiktiga projekt som startade 2012 och som syftar till att utveckla Sveriges Radios produktionsprocess. Under 2013 gjordes ett omfattande utredningsarbete om både system och arbetsmetoder. En slutsats är att det finns behov av metodutveckling i det dagliga arbetet. Programmedarbetarna behöver stöd i att hitta de mest ändamålsenliga arbetsätten. En del i det fortsatta projektet blir därför att pröva lokala former för metodutveckling.

### **Gränsreportrar**

Under året inrättades en ”gränsreporter” i område Norr. Grunden är att länsgränsen mellan Västernorrland och Västerbotten är på väg att suddas ut. En reporter på Örnsköldsviks-redaktionen har som uppgift att följa arbetspendlare, studenter, kulturkonsumenter och andra som flitigt korsar länsgränsen. Reportage och inslag sänds såväl i P4 Västernorrland som i P4 Västerbotten.

På motsvarande sätt finns också en ”gränsreporter” i område Syd, med uppgift att skildra lokala samhällen utifrån mer än en lokal kanals perspektiv.

### **Lokalt Radioleaks**

Radioleaks, som ger publiken möjlighet att lämna tips och information digitalt till Sveriges Radio under strikt anonymitetsskydd, startade i mars 2011. Under våren 2013 gjordes Radioleaks tillgängligt för samtliga lokala kanaler. De fick därmed möjlighet att vittja sina lokala tipskorgar skyddade genom kryptering på samma sätt som den digitala tipskorgen på Ekot.

## **5.3.5 Lyssningsprojekt – utveckling genom utvärdering**

Under året har de så kallade lyssningsprojekten fortsatt. I ett lyssningsprojekt får en grupp medarbetare uppdraget att under en kort och intensiv period lyssna på hela utbudet i en kanal, utifrån bestämda kriterier. Syftet är att identifiera möjliga utvecklingsområden.

### **Utveckling av de lokala kanalerna i P4**

Lyssningsprojektet startade 2012 med de lokala P4-kanalerna. Då lyssnade sex medarbetare i en arbetsgrupp på sammanlagt 1 250 timmar lokal radio. Deras analys utgjorde underlag för en helt



ny beställning för de 25 lokala kanalerna och den började gälla i januari 2013. I den nya beställningen betonas de lokala kanalernas viktiga roll som snabba nyhetsförmedlare.

Tablåen bygger på tre tydliga block: morgon, förmiddag och eftermiddag. Morgon och eftermiddag är prioriterade tider som domineras av nyheter och aktualiteter med trafik- och serviceinformation som en viktig del. Förmiddagen innehåller mer av kultur, nöje, livsstil och samtal i vardagen.

### Utveckling av P1 och P3

Under hösten 2013 har också lyssningsprojekt inletts på både P1 och P3 efter lite olika modeller med det gemensamma syftet att skapa ett underlag inför kanalernas planering.

De redaktioner som arbetar med utbudet inom P1 kommer att ha tydligare fokus på förändringar och varje redaktion ska arbeta med två utvecklingsområden.

Inom P3 ska redaktionerna arbeta än mer aktivt med att rekrytera medarbetare med ”mångfaldsbakgrund”, utifrån uppdraget att spegla hela Sverige. Redaktionerna ska också arbeta för att säkerställa journalistik där funktionsnedsättning finns med.

## 5.4 Utbud per programområde

### 5.4.1 Nyheter

Nyhetsverksamheten inom SR ska bedrivas så att en mångfald i nyhetsurval, analyser och kommentarer kommer till uttryck i olika program.

SR ska meddela nyheter, stimulera till debatt, kommentera och belysa händelser och skeenden och därvid ge den allsidiga information som medborgarna behöver för att vara orienterade och ta ställning i samhälls- och kulturfrågor.

SR ska granska myndigheter, organisationer och företag som har inflytande på beslut som rör medborgarna samt spegla verksamheten inom sådana organ och inom andra maktsfärer.

Nyhetsförmedling och samhällsbevakning ska utgå från olika perspektiv, så att händelser speglas utifrån olika geografiska, sociala och andra utgångspunkter.

(Sveriges Radios sändningstillstånd 2010–2013, § 11)

- 2013 var året då Sveriges Radios olika nyhetsredaktioner bevakade USA:s president Barack Obamas Sverigebesök, krocken på Tranarpsbron utanför Åstorp med ungefär 80 bilar inblandade samt skottlossningar och mord i Göteborg.
- 2013 var också året då *Ekot* avslöjade att svenskar deltar i strider mot al-Assads regim i Syrien, att biståndsminister Gunilla Carlssons lön bokförts som bistånd och hur den tvångsomhändertagna flickan ”Nora” behandlades av vården efter att hon bland annat utsatts för våldtäkt av en före detta polischef.
- 2013 avslöjade Sameradion att det pågår en illegal jakt på rovdjur och Sisuradio granskade hur systemet med så kallade förvaltningskommuner fungerar.

Nyhetererna ovan är exempel på två av de viktigaste uppgifterna för Sveriges Radios nyhetsredaktioner: att snabbt och korrekt rapportera vad som händer i Sverige och i världen och att granska makten.

Dygnet runt ger Sveriges Radio publiken en snabb nyhetsuppdatering och originalnyheter, som fördjupas och utvecklas i olika aktualitetsprogram och på de olika plattformarna FM, webb och mobil.

Sveriges Radios nyhetsmedarbetare över hela landet och korrespondenter ute i världen ger närvaro, sammanhang och bredd.

Ekots kommentatorer har en viktig uppgift i att analysera och att göra politiska beslut och olika skeenden begripliga.

Ekots grävgrupp, *Kalibers* redaktion och Reporternätverket, som består av reportrar från olika nyhetsredaktioner, har ett särskilt uppdrag att granska.

### **Snabb nyhetsrapportering**

Den värsta naturkatastrofen i Filippinernas historia, den tropiska orkanen Haiyans konsekvenser, dominerade nyhetsbevakningen under slutet av året. När stormen Simone slog till i Sveriges bevakades det av *Ekot*, Trafikredaktionen och de berörda lokala kanalerna, som snabbt kunde berätta hur stormen påverkade lyssnarna i de södra delarna av landet.

P4 Norrbotten rapporterade under vintern och våren återkommande om det regionala tågbolaget Norrtågs problem med inställda tåg.

I slutet av året orsakade en tågurspårning i Stockholm stora förseningar, vilket publiken fick information om genom att bland annat lyssna på P4 Stockholm.

Torsdagen den 15 januari fick en lastbil sladd på Tranarpsbron på E4:an i nordvästra Skåne. Den dåliga sikten och det hala väglaget lede till en av Sveriges mest omfattande trafikolyckor någonsin. P4 Kristianstad och P4 Malmöhus bevakade olyckan på plats under olycksdagen och under saneringen efter olyckan.

I september var den amerikanske presidentens blixervisit i Stockholm i nyhetsfokus under några dagar med utförlig rapportering i framför allt *Ekot* och P4 Stockholm.

### **Uppmärksammade händelser**

Nyhetsläget i Göteborg präglades under hösten till stor del av de våldsdåd som skedde i staden med många skottlossningar och gängrelaterade mord. Händelserna bevakades såväl lokalt som på riksnivå av *P3 Nyheter*, *Kaliber*, P4 Göteborg, *Studio ett* och *Ekot*.

Det uppmärksammade fallet med en tvåårig flicka, Hadille, i Broby i nordöstra Skåne som skulle utvisas till Frankrike fortsatte under 2013 med ytterligare turer. P4 Kristianstad följde den långdragna processen med olika besked från Migrationsverket.

Efter att Dagens Nyheter avslöjat att romer registrerats hos polisen i Skåne blev det en huvudnyhet även för Sveriges Radios olika redaktioner i hela landet. Romer intervjuades och bland annat framkom det att ledande romer, av rädsla för att det skulle skapas nya register, uppmanade andra romer att inte kontakta polisen för att undersöka om de var registrerade.

Att en 13-årig flicka tog sitt liv efter att ha övertalats att posera framför sin webbkamera av en 45-årig man, som senare dömdes till två års fängelse för bland annat grovt utnyttjande av barn för sexuell posering, var en av de stora nyhetshändelserna i Örebro under året. Efter att flickan tog sitt liv uppdagades att mannen, kallad nätpedofilen, även utsatt många andra unga flickor.

Den så kallade nollningen vid internatskolan Lundsberg, som fick Skolinspektionen att stänga skolan och förvaltningsrätten att upphäva beslutet, blev under hösten en följetong i bland annat P4 Värmland. Detsamma gäller den omfattande utredning och rättegång kring en sjukgymnast

och före detta landstingspolitiker som åtalades för att ha lurat till sig flera miljoner genom att fuska med sjukvårdsersättningar.

Oroligheter i storstädernas förorter bevakades både i rikskanalerna, de berörda lokala kanalerna och inte minst i Sveriges Radios minoritetsspråksprogram. Sveriges Radios redaktioner för minoritetsspråk bidrog med fördjupning av rapporteringen i det svenska utbudet.

## **Granskning**

*Ekot* avslöjade under hösten att en tidigare imam vid en av Sveriges största moskéer hade smugglat vapen till rebellerna i Syrien.

Det så kallade Södertäljenätverket och brottsligheten i Södertälje har granskats och det visade sig bland annat att fusk med assistansersättning var kopplat till den organiserade brottsligheten.

I slutet av sommaren kunde *Ekot* avslöja att Ryanairs piloter startat en hemlig fackförening av rädsla för repressalier från arbetsgivaren.

En granskning som P4 Östergötland gjorde visade att det gick att få reda på adresser till personer som finns på exempelvis skyddat boende eller kriminalvårdsanstalter genom en sökning på upplysningssidor på internet. Efter publiceringarna gjorde företaget Ratsit förändringar av sina sökmöjligheter.

Genom en omfattande satsning kunde *Ekot* skildra hur en strid ström av asylsökande och tiggare från västra Balkan, varav många romer, kommer till Sverige men väldigt få får stanna. Fattigdom och diskriminering av romer har belysts, liksom frågan om det verkligen finns en politisk vilja att förändra situationen för de romska flyktingarna.

De lokala kanalerna och *Ekot* gjorde en gemensam granskning av äldres tandhälsa. Även dopning och synen på kosttillskott på gym i hela landet har granskats under året.

En granskning av alla de fastighetsägare som Migrationsverket tecknat kontrakt med visade att asylboenden är undermåliga och att flera av företagen har ekonomiska problem. Vilken kontroll Migrationsverket egentligen har av dem som vill starta tillfälliga asylboenden var huvudfrågan. P4 Västmanland avslöjade att en kritiserad företagare som driver en telefonsiarlinje var ett av de företag som Migrationsverket godkänt.

*Ekot* avslöjade i november att Säpo förhandlar med teleoperatörerna för direkt tillgång till kundernas data- och teletrafik, genom avancerad teknik.

## **Med publikens hjälp**

Med hjälp av publiknätverken kartlades mobiltäckningen i landet, vilket fick politiker på olika nivåer och telebolagen att reagera och agera.

Genom SR Sisuradios satsning #vågafinska belystes det svenska samhällets roll i att många sverigefinländare känt skam för finskan och för sin kultur.

I satsningen #kaosklass efterlystes berättelser från skolans värld. Resultatet blev vittnesmål från lärare, föräldrar och elever. De beskrev bland annat avsaknad av stöd till eleverna, föräldrars försök att få hjälp och skolläda med en budget som inte går ihop. Berättelserna blev en del i en reportageserie i *P1-morgon*.

Efter ett tips via Radioleaks kunde P4 Västernorrland berätta om missförhållanden på friskolan NTI-gymnasiet där lärare slutade på grund av dåliga arbetsförhållanden och personal inte vågade uttrycka kritik av rädsla för repressalier.

P4 Kronoberg avslöjade att Växjö kommun gjort olagliga upphandlingar för miljonbelopp, liksom att det fanns stora brister i rutinerna på den tekniska förvaltningen. Konkurrensverket inledde senare en granskning av Växjö kommun, som riskerar böter i miljonklassen för sina felaktiga inköp. Det var också efter ett tips från publiken som P4 Kronoberg kunde syna djurhållningen och arbetsmiljön hos en av Växjös främsta politiker, kommunfullmäktiges ordförande. Efter granskningen inledde åklagaren en förundersökning om misstänkt djurplågeri och miljöbrott på gården.

Nyheten om att barn i skolan får ta på sig hörselkåpor för att kunna koncentrera sig i stökiga klassrum är det tips som fått mest och starkast reaktioner bland P4 Västmanlands lyssnare.

## Politik och ekonomi

P4-kanalerna Kronoberg, Kalmar, Jönköping och Östergötland gjorde under rubriken ”Vem äger skogen” en granskning av ägarförhållanden, arbetsvillkor och ekonomi inom skogsbruket.

Den parlamentariska krisen i Sundsvall, med oklar majoritet i fullmäktige, politiska vildar och interna partistridigheter har präglat en stor del av nyhetsarbetet för P4 Västernorrland.

Kronofogdens auktion av Hells Angels klubblokal utanför Karlstad urartade när flera gängmedlemmar gav sig på budgivaren från Karlstad kommun. Hela händelseförloppet bevakades gemensamt av P4 Värmland och P4 Örebro.

I januari brann, efter ett inbrott, kulturminnesfastigheten Villa Muramaris norr om Visby och stora konstvården förstördes. P4 Gotland har under större delen av året återkommit i nyhets-sändningarna till efterverkningarna av branden, till rättegången, domarna och planerna på återuppbyggnad av den anrika konstnärsvillan.

*Ekot* har rapporterat om att regeringen vill tillåta vargjakt trots hård kritik från EU-kommissionen, om Annie Lööfs felaktiga uppgifter till KU om spritnotor, om att Utrikesdepartementet betalat biståndsminister Gunilla Carlssons lön med biståndspengar och om den efterföljande KU-anmälan, om flyktingpojken Ali som sydde ihop munnen för att få stanna i Sverige och om att bryggerier erbjuder lån till den som vill starta restaurang när bankerna säger nej.

## Nyheter för speciella målgrupper

*P3 Nyheter* vänder sig framför allt till unga lyssnare och bevakar ämnen som berör just dessa. Under året har *P3 Nyheter* bland annat granskat unga svenskers arbetsvillkor utomlands där de ofta arbetar utan arbetstillstånd.

En gång i veckan får alla barn nyheter i programmet *Junior*.

Varje vardag sammanfattar *Klartext* nyhetsdagen på lätt svenska.

Nyhetssändningar finns på fyra av de fem nationella minoritetsspråken och på ett antal andra minoritetsspråk.

## Nyheter – förstasändning (timmar) och kostnader (mnkr)

	2010	2011	2012	2013
Marksändningar (FM + DAB)	17 913	18 029	18 783	16 916
Webbunika sändningar	1 051	1 051	1 054	415
<b>Summa förstasändning</b>	<b>18 964</b>	<b>19 080</b>	<b>19 837</b>	<b>17 331</b>
Kostnad (mnkr)	940,5	987,2	993,1	965,8

## 5.4.2 Samhälle

Sveriges Radios samlade samhällsbevakning ska fördjupa, granska, ge perspektiv samt förmedla och skapa upplevelser. Samhälls- och aktualitetsbevakningen i Sveriges Radios alla kanaler tar vid där nyheterna slutar och skapar sammanhang och analys i det stora flödet av lokala, nationella och internationella händelser.

### Granskning

Två dokumentärserier har fått extra stort medialt genomslag. Båda serierna har avslöjat allvarliga missförhållanden i samhället som fått stora konsekvenser för de inblandade.

- *Narkotikalandet* – en serie om det som dödar, där reportern Randi Mossige-Norheim följer missbrukaren, den anhörige och langaren. Dokumentärserien bestod av tre program som skildrade narkotikans effekter, heroinet som blir allt mer tillgängligt, unga narkomaner som lägger ut sina trippdagböcker och langarna på Plattan.
- *Den fastspända flickan* – en dokumentärserie av Daniel Velasco som avslöjar vilka förödande konsekvenser ett vårdhem som inte fungerar får för en flicka med självskadebeteende och hur polis och åklagare lättvindigt lägger ner förundersökningar om sexbrott mot en ung flicka trots att det finns bevis.

Andra granskande program som har fått stor uppmärksamhet och som också initierat riksdagsdebatter är reportage om tågförseningar och fusk med rotavdrag. Därutöver kan nämnas:

- *Konflikt* har skildrat de papperslösa arbetskraftsmigranterna. Människor på olika platser i världen – i Ryssland, Malaysia och Sverige – jagas av myndigheterna samtidigt som de bidrar till ländernas ekonomi. Serien fick en tragisk aktualitet då den sändes samtidigt som flyktinkatastrofen skedde utanför Lampedusa.
- I *Konflikt* sändes reportaget ”Drönardöden i Jemen”. Sveriges Radios reportrar kunde ge en exklusiv skildring på platsen för en attack från en amerikansk så kallad drönare som dödade oskyldiga civila.
- *I Kaliber* berättades om de så kallade ”springpojarna”, de kriminellas yngsta hantlangare som gör grovjobbet för att deras ledare inte ska riskera att hamna i fängelse.
- *P1-morgon* sände en reportageserie om de apatiska flyktningbarnen – hur gick det sen?
- *Verkligheten* i P3 ger bilder från samtiden ur ett yngre perspektiv. Under 2013 gjordes bland annat en granskning av barnsexhandeln i Sverige. Serien ”De vill köpa sex av 14-åringar” gav en mörk och unik inblick i barnsexhandeln i Stockholm. En annan serie var ”Brev till statsministern”.

I reportageprogrammen *Tendens* och *Barnen* berättas om det som sker i vår samtid. Skildringar och granskningar utgår oftast från individens perspektiv.

- Flera serier har kretsat kring miljonprogrammets upprustning och arbetslösheten bland ungdomar. I samarbete med Dramaten, SR Metropoli och Radioteatern berättade unga människor om sin verklighet, i debatt och i konstnärlig form.
- Utanförskap, förorten som brinner och den svåra vägen in i det svenska samhället har uppmärksamats i en rad program.
- ”När samhället tar över föräldraskapet” – om fosterföräldrars och familjehems funktion.
- I *Barnen* har unga människor och barn bland annat berättat om sexuella övergrepp mot barn i Sverige, om alkohol och droger och om hur religion kan styra livet för en ung människa.
- Mäns syn på kvinnor har granskats i serien ”Män som hatar kvinnor”.

## Det dokumentära berättandet

En av Sveriges Radios viktigaste uppgifter är att skildra den svenska samtiden och förmedla bilder från hela Sverige. Det sker i Sveriges Radios alla kanaler.

- ”Ludmila – i nationens intresse”, en *P1 Dokumentär*. Sverige var i behov av en friidrottsstjärna. Ludmila Engquist levde upp till förväntningarna, blev svensk och vann både OS-guld och VM-guld åt sitt nya hemland. Medierna fick en ny älskling. Några år senare vände allt. Ludmila hade varit dopad och hon blev den före detta ryskan. En dokumentär om idrott och nationalism.
- ”Verklighetens Lilja 4-ever” är en *P3 Dokumentär* om flickan som gav traffickingoffren ett ansikte. 16-åriga Dangoule Rasalites flyr ett liv i fattigdom och extrem utsatthet när hon med ett falskt pass kliver på planet från Litauen till Sverige den 17 november 1999, i hopp om en ljusare framtid. I Sverige låses hon in och utnyttjas hänsynslöst av en rad hallickar och torskar, och den 7 januari 2000 orkar hon inte längre utan tar sitt liv genom att hoppa från en motorvägsbro.
- ”Den dråpmissstänkta barnläkaren på Astrid Lindgrens barnsjukhus”, en *P3 Dokumentär* om ett analyssvar som fick förödande konsekvenser. För första gången hördes parter som aldrig tidigare trätt fram.
- Den 27 januari är ”Förintelsens minnesdag”, den dag då fångarna befriades från Auschwitz 1945. *P4 Granskar* sände den dagen ett längre reportage om 89-åriga Joost Lakmaker som bor i värmländska Säffle. Joost föddes i Holland men greps av tyskarna och skickades till Auschwitz där han tillbringade 515 dygn innan han lyckades fly. En reporter följde honom i reportaget under en sista resa till lägret.

## Världshändelser

- Sveriges Radio har uppmärksammat val runt om i världen med specialsändningar och direktsända valvakor från bland annat Norge och Tyskland. På samma sätt bevakades maktskiftet i Kina under en vecka med reportage och direktsändningar på plats.
- Krisen i Syrien har skildrats i reportage både på plats och i Sverige.
- *P4 Extra* - lördag och söndag fokuserar på utrikesbevakningen. Samarbetet med Sveriges Radios utrikeskorrespondenter förstärktes under året.
- Nelson Mandelas bortgång uppmärksammades med en mängd reportage, allt ifrån nyheten om hans död till direktrapportering från minnesceremonin på fotbollsstadion i Soweto. Dessutom kunde Sveriges Radios tidigare utrikeskorrespondenter bidra med en runa och skildringar av personliga möten med Nelson Mandela. *P3 Dokumentären* ”Nelson Mandela och kampen mot apartheid” från 2010 repriserades och på sverigesradio.se skapades en särskild sida med material ur arkivet.

## Vetenskap

Vetenskapsredaktionen bevakar kontinuerligt klimatforskningen och under 2013 med särskild intensitet runt FN:s klimatpanel som presenterades i september i Stockholm. *Klotet* presenterade animerade kortfilmer om klimatforskning på webben.

Ett annat ämne, som både granskats och speglats under året, är kärnkraften. I serien ”Atomnotan” granskades den totala kostnaden för kärnkraftens avveckling. *Klotet* belyste i flera reportage konsekvenserna av kärnkraftsolyckan i Fukushima i Japan.

Utdelningen av Nobelpriserna bevakas årligen. 2013 avslöjade Vetenskapsredaktionen den interna diskussion som föregick årets fysikpris – en diskussion som egentligen ska hållas hemlig

i femtio år. På Nobeldagen, 10 december, sändes *Lön för mödan – om konsten att arbeta hårt* direkt från Stockholms universitet. ”Tema Nobel” är namnet på Sveriges Radios webbsida där allt material om Nobelpriser sedan 2009 har samlats.

Ytterligare exempel på vetenskapsprogram under året:

- *Vetandet värld* har gjort en serie om GMO-forskningens utveckling och relation till annan växtförädling. *Vetandets värld* har också i en serie program granskat narkolepsiforskningen.
- *Kossornas planet* i P4 har sänt flera inslag om den delade ekonomin där människor delar på kläder, bilar och boende.
- *Tekniksafari* är ett nytt program som tar upp modern teknik med fokus på integrationen mellan människa och teknik.
- *Odla med P1* har tagit upp trenden med odling av framförallt grönsaker i storstaden.
- I P3 tar *Institutet* upp berättelser från människor som upplevt säregna vetenskapliga fenomen och kombinerar dem med forskarintervjuer och forskningsrön. Under 2013 tog programmet bland annat upp neurologi – hur kroppen fungerar eller inte fungerar, geologi, sömn och astronomi – märkliga fenomen i rymden.

Frågor av vetenskaplig karaktär bevakas också regelbundet i aktualitetsprogram i de lokala kanalerna, ibland under egen rubrik som till exempel:

- *Hjärnkoll* i SR Skaraborg är en populärvetenskaplig serie som uppmärksammar lokal forskning från högskolan och som sänds varje månad.
- *Carlsson & Co* i P4 Hallands förmiddagsprogram, som uppmärksammat flera kontroversiella miljöfrågor. Är strålning från mobiltelefoner skadlig? Är det rätt att sprida rötslam från reningsverken på åkermark?

### **Livsåskådning i Sveriges Radio**

- *Människor och tro* har under året skildrat de mest brännande religionsfrågorna med särskilt fokus på islams roll i Sverige. I telefonväkterier och utesändningar samt dialog på sociala medier har bland annat aborträtten, islams svenska ansikte, dödshjälp och synen på allmosan diskuterats. Samtidigt har *Människor och tro* gett lyssnarna andra perspektiv på internationella konflikter till exempel krisen i Egypten och Syrien.
- Har barn religionsfrihet? Den frågan ställde *Barnen* och *Människor och tro* i en serie reportage under våren.
- Olika religioners högtider uppmärksammas regelbundet i P1. Programmen är gjorda med ett inifrånperspektiv, inte om den religiösa högtiden utan vad den betyder för den enskilda individen, en upplevelse med musik och berättelser som erbjuder identifikation för alla.
- Sommarens *Tankar för dagen* innehöll två nya röster, den unge städaren Robert Jansson och polisens barnutredare Birgitta Hübinette. Deras existentiella tankar bottnade i erfarenheter från yrkeslivet.
- I *Radiopsykologen* delar lyssnarna med sig av personliga tankar och reflektioner.

### **Samhällsbevakning i de lokala kanalerna.**

Alla Sveriges Radios lokala kanaler har dagliga aktualitetsprogram som debatterar, speglar och granskar aktuella frågor. Här följer exempel ur årets samhällsbevakning:

- P4 Värmland speglade kyrkovalet i en rad reportage. Fokus var Sverigedemokraternas intresse för just kyrkovalet och hur partiets ståndpunkter harmoniserade med Svenska kyrkans inriktning i dag.

- P4 Gotland har uppmärksammat olika perspektiv på cancer i en serie. Via #mincancer på Twitter har gotlänningar under två veckor kunnat berätta om erfarenheter av cancersjukdom, behandlingar, stöd, anhöriga, känslor och positiva och negativa bilder av vården.
- SR Västerbotten har i en reportageserie skildrat små kommuner i glesbygden i norra Sverige: Överkalix, Åsele och Ragunda. De unga flyttar och de äldre blir kvar. För få blir kvar och betalar skatt. Hur ska det gå med den service folk enligt lagen har rätt till?
- Svenska samer söker psykvård i Norge, i Sverige saknas kunskap om hur det är att leva som renskötare. Margret Fjellström är bipolär och har mött läkare som när hon behövde hjälp frågat om de kan få köpa renkött. ”När det var som värst var det som att gå på en surmyr med slalompxäorna på”, berättar hon.
- P4 Kristianstad har bevakat frågan om vargen som blivit ett vanligare inslag i den skånska naturen. Angripna fårfarmare på Österlen kräver ersättning och skyddsjakt, och länsstyrelsen hävdar att de enskilda djurägarna ska bevaka sina besättningar bättre.
- P4 Östergötland har granskat de östgötska kommunernas ekonomi och hur kommuner betalat bluffakturor med skattemedel utan kontroll. Andra ämnen har varit de ökande drogrelaterade problemen i Norrköping och gängkriminalitet, bränder och social oro i Linköping.
- P4 Malmöhus porträtterade arbetslösa ungdomar som intensivt söker jobb. I en sändning inför publik berättade unga människor om sina erfarenheter på arbetsmarknaden i södra Sverige.
- P4 Norrbotten har under våren följt och rapporterat om planerna på att flytta Kiruna och presenterat skisserna för nya centrum.

### Samhälle – sändningstid (timmar)

		2010	2011	2012	2013
<b>Samhälle</b>	Marksändningar (FM + DAB)	21 176	18 920	18 805	18 504
	Webbunika sändningar	904	847	857	485
	<b>Summa första sändning</b>	<b>22 081</b>	<b>19 767</b>	<b>19 662</b>	<b>18 989</b>
<b>Vetenskap</b>	Marksändningar (FM + DAB)	873	413	410	338
	Webbunika sändningar	-	-	-	0
	<b>Summa första sändning</b>	<b>873</b>	<b>413</b>	<b>410</b>	<b>338</b>
<b>Religion och Livsåskådning</b>	Marksändningar (FM + DAB)	453	235	234	190
	Webbunika sändningar	-	-	-	0
	<b>Summa första sändning</b>	<b>453</b>	<b>235</b>	<b>234</b>	<b>190</b>
<b>Totalt</b>	Marksändningar (FM + DAB)	22 502	19 569	19 449	19 032
	Webbunika sändningar	904	847	857	485
	<b>Summa första sändning</b>	<b>23 407</b>	<b>20 415</b>	<b>20 306</b>	<b>19 517</b>

### Samhälle – kostnader (mnkr)

	2010	2011	2012	2013
Samhälle	326,2	340,2	340,4	334,8
Vetenskap	42,5	44,3	44,4	43,6
Religion och Livsåskådning	18,7	19,6	19,6	19,3
<b>Totalt (mnkr)</b>	<b>387,4</b>	<b>404,1</b>	<b>404,3</b>	<b>397,6</b>



### 5.4.3 Livsstil

Sveriges Radio sänder många program och inslag som berättar om människors vardag. Här hittar publiken tips och råd i vardagliga frågor samtidigt som programmen ska vara till glädje och trivsel för den som lyssnar. Här speglas relationer i livets alla skeden, här finns inspiration till bättre hälsa, godare och nyttigare mat och idéer till rikare fritid.

Under 2013 har Sveriges Radios livsstilsprogram dominerats av mat, hälsa och relationer inte minst mellan föräldrar och barn, men även haft mer udda inslag som bilar, antikviteter, inredning och jakt.

#### Familj

I flera lokala kanaler har familj och barn stått i centrum. På olika sätt har lyssnare erbjudits möjligheter att diskutera och få råd kring vardagsfrågor i familjen.

- I P4 Kristianstad har lyssnarna kunnat få råd av en föräldrapanel, i P4 Kalmar har man haft tillgång till en barnpanel och i Västerbotten har publiken kunnat vända sig till föräldra-coacherna för att få råd när familjen brottas med problem.
- P4 Norrbotten har fokuserat på de äldre lyssnarna och har bland annat sänt direkt från en äldreträffa i Boden.
- Din gata ställde frågan ”Vad kallar du ditt kön?” En fråga som slog rekord i lyssnarmedverkan via sociala medier.
- I Din gata har man också pratat om hur det känns att mista en närstående. Två syskon berättade om hur det kändes att förlora sin pappa och bland annat diskuterades hur man som kompis kan göra när ens vän drabbas av sorg.
- Även i *Karlavagnen* i P4 har man pratat om hur det är att leva nära döden.

#### Mat

P4 Norrbotten presenterade recept på mat från förr, under rubriken Mormors mat, i morgonprogrammet under våren. P4 Kalmar sände ett receptfritt matprogram och P4 Kristianstad satsade på trerättersmenyer med lokala kockar där recepten bygger på äkta råvaror som grädde och smör.

I *Meny* i P1 blandas traditionell matkultur med nya trender och med matkultur i olika invandrargrupper i Sverige. Programmet följer årstidens förutsättningar vid valet av råvaror. Några gånger per år sänds telefonväkterier om mat, vilket bidrar till delaktighet och medverkan från publiken. *Meny* sändes under 2013 från Östersund, från Göteborg och från Kalmar.

#### Hälsa

I P4 Halland har lyssnarna fått andningsskola i förmiddagsprogrammet *Carlsson & Co* och publiken har fått tips om hur man hanterar stress.

P4 Gävleborg har presenterat ”Syster Sara” som berättat för publiken om både vanliga och ovanliga åkommor.

Träning har varit ett återkommande ämne i P4 Gotland och P4 Västerbotten. Olika träningsformer har testats, till exempel stavgång, gruppträning och yoga. I P4 Västerbotten har dessutom en programledare följt en hälsosatsning som fick honom att förbättra sina värden, tappa extra kilon och slänga sina mediciner.

*Kropp och själ* som är ett hälsojournalistiskt program om livet, hälsan och vetenskapen, sänds varje vecka i P1. Allt från träning till medicin och sömnproblem tas upp med ett kritiskt öga på de rådande hälsotrenderna. Personliga livsöden varvas med de senaste forskningsrönen. Exempel på ämnen som togs upp i programmen under 2013 är borrelia, osynliga kemikalier i vardagen, p-piller, trender och nya dieter inom bantning, om att lämna en våldsam relation och psykvård för äldre.

## Vår bygd

Flera lokala kanaler har på olika sätt skildrat sina egna sändningsområden genom reportrarnas besök hos människor och resor till platser som annars sällan kommer i strålkastarljuset. P4 Blekinge, P4 Halland, P4 Kristianstad och P4 Malmöhus gjorde en gemensam programsatsning under sommaren med en resa utmed områdets sydkust. Publiken fick följa med i alla de aktiviteter som pågick längs havet.

P4 Skaraborg sände programserien ”Stolta Skaraborg” med porträtt och reportage kring människor som inte så ofta hörs eller syns i medier. P4 Gotland har gett plats åt gotlänningar som i längre intervjuer fått berätta om en särskild upplevelse eller en viktig livserfarenhet.

## Så mycket mer

Inom programområdet finns ett brett utbud av program, reportage och inslag. Vissa ämnen uppmärksammas inte så ofta men har stor betydelse i olika delar av landet.

- P4 Jönköping har följt jaktåret tillsammans med sin publik.
- Under rubriken ”Tapet i taket” har en inredningsarkitekt tipsat P4 Östergötlands lyssnare om inredning och design.
- I P4 Östergötland har man också kunnat höra *Bilradion* om fordon, test av bilar, regler och även fått goda råd från trafikpolisen.

Sveriges Radios lyssnare har även kunnat vända sig till bland annat kattexperter, veterinärer, trädgårdsmästare, och i P4 Kalmar har publiken kunnat följa en bonde i vardagsarbetet på gården.

Alla bär vi kläder och alla gör varje dag ett val – vad ska vi sätta på oss? Vad ligger bakom valen av våra kläder och accessoarer? Detta är frågor som tas upp i *Stil* i P1. Samtidigt tar programmet ett större grepp på frågor om mode och har under 2013 till exempel granskat industridesign, att allt fler människor i Sverige väljer att tatuera sig, vita tänder som en statussymbol och utvecklingen av tekoindustrin i Borås.

*Plånboken* i P1 är programmet om vardagsekonomi, till exempel försäkringsfrågor, el-avtal, ångerrätt, överskuldsättning och rut- och rotavdrag. Detta och mycket mer och har tagits upp både i reportageform och genom lyssnarfrågor till programmets experter under 2013.

*P3 Spel*, som sänds på lördagseftermiddagar, är P3:s magasin om TV- och datorspel. Förutom att berätta om de senaste nyheterna inom området, bevakas spel ur ett kulturperspektiv. Spelarna blir äldre, spelbranschen mognar och *P3 Spel* vänder och vrider på hur spelvärlden förändras.

Varje tisdag och torsdag under 2013 har *Karlavagnen* tagit upp ämnena relationer och sport.

## Livsstil – sändningstid och kostnader i mnkr

	2010	2011	2012	2013
Marksändningar (FM + DAB)	4 447	4 157	4 008	3 743
Webbunika sändningar				0
<b>Summa förstasändning</b>	<b>4 447</b>	<b>4 157</b>	<b>4 008</b>	<b>3 743</b>
Kostnad (mnkr)	70,4	73,4	73,5	72,3

### 5.4.4 Kultur

SR ska erbjuda ett mångsidigt kulturutbud av hög kvalitet. Detta utbud ska fördjupas, utvecklas och vidgas under tillståndsperioden.

SR ska bevaka, spegla och kritiskt granska kulturlivets olika områden i Sverige och i andra länder.

SR ska svara för en omfattande produktion av kulturprogram i vid mening.

Särskild vikt ska läggas vid dramaproduktion av hög kvalitet. En viktig del är att spegla de många olika kulturer och kulturyttringar som finns i Sverige.

SR ska göra föreställningar, konserter och andra kulturhändelser tillgängliga för hela publiken.

(ur Sveriges Radios sändningstillstånd 2010–2013 § 12)

Kulturdebatten tycks integrera allt fler ämnen. De debatter om identitet, kultur och etnicitet som avslutade 2012 visade sig vara en början. Under 2013 fortsatte diskussionerna - om exempelvis Reva-projektet, synen på indianer i Barna Hedenhös och om europeisk nationalism. Sveriges Radios kulturutbud är unikt i att kunna spegla de här debatterna nationellt från flera olika sändningsorter samtidigt som de diskuteras lokalt och sätts i sammanhang globalt.

### Några av årets nyheter

- Sveriges Radio har **vidgat** kulturutbudet genom en kraftig utbyggnad av *Kulturnytt*, som sedan slutet av 2012 successivt gått från tre sändningar i en kanal till nio sändningar i tre kanaler. Publiken erbjuds nu en rikare bevakning av kulturen nationellt och internationellt, som följer kulturnyheterens utveckling över dagen. I *Världshistorien* har Radioteatern presenterat dagliga pjäser i ett teatersamarbete som saknar motsvarighet i storlek och bredd. Samarbetspartner i projektet var bland många andra Forum för levande historia, Sameteatern i Kiruna, Teater Forat i Malmö och Teater Barda.
- Sveriges Radio har **fördjupat** utbudet bland annat genom kulturredaktionens samtidsserie som synat kulturpolitiken och stadsutvecklingen. *Kulturdokumentären* har bland annat gått på djupet i program om enskilda konstnärskap som Lena Cronqvists och den persiske poeten och sångaren Shahin Najafis. *Människan och maskinen* är en samtalsserie i tio delar som rör sig från den nyaste tekniken till den äldsta kulturhistorien. Den publicerades på sverigesradio.se som poddradio.
- Sveriges Radio har **utvecklat** utbudet genom att flera lokala kanaler har ökat sin kulturbevakning som en integrerad del av den ordinarie nyhetsbevakningen. Dessutom kommer de senaste årens publicistiska satsningar – *Kulturnytt i P4*, *Lundströms bokradio*, kultur-korrespondenten och Sveriges Radios kulturwebb – att permanentas.

## Bevakning, spegling och granskning

Från Karesuando i norr till Gela på Sicilien – kulturredaktionens serie ”Europaväg 45” rörde sig längs Europas längsta väg. Den rörde sig mellan gruvkonflikten i Jokkmokk, stark framtidstro i Malung, alternativa konstströmningar i Hamburg och innehöll berättelser om en jordbävningsskatastrof i Kina och gatupplopp i London. Och den rörde sig mellan bevakning, spegling och granskning. Några exempel är bevakning av ett antal utställningar i Europa, spegling av tendenser i förändringen av glesbygden och granskning av samiska konstnärers protester mot gruvexpansionen.

Geografiskt finns Sveriges Radios kulturmedarbetare på de lokala kanalerna, på kulturredaktionen i Stockholm och bland utrikeskorrespondenterna. I många fall finns en strävan att ha ett både lokalt, nationellt och globalt perspektiv. Därtill sammanfaller – som i exemplet ”Europaväg 45” – ofta de tre dimensionerna bevakning, spegling och granskning.

Sveriges Radios **bevakning och spegling** av kulturlivet har till stor del skett genom kulturkorrespondent Gunnar Bolin. Han har bland mycket annat rapporterat från invigningen av den stora David Bowie-utställningen på Victoria and Albert Museum i London och från filmfestivalerna i Ouagadougou i Burkina Faso och i Venedig i Italien. Kulturkorrespondenten såg den kontroversiella uppsättningen av ”Angels in America” på Ungerns nationalteater i Budapest och intervjuade kulturarbetare om det hårdnande klimatet för kulturen i en serie reportage. Han besökte också professorn i internationell rätt Kim Scheppele på Princetonuniversitetet i USA, en av den sittande ungerska regeringens främsta kritiker.

Sveriges Radio har med 25 lokala kanaler landets mest omfattande kulturbevakning med cirka 25 000 sända kulturinslag per år. Den bevakningen är förstås svår att sammanfatta på några rader, men går grovt att dela in i dels en regelbunden diskussion om nya verk (filmer, böcker, föreställningar), dels en löpande nyhetsbevakning av kulturens värld. Till det förra slaget hör recensioner i P4 Kalmar, P4 Väst och P4 Skaraborg. Till det senare slaget hör exempelvis P4 Jönköpings rapporter från scenkonstbiennalen, P4 Norrbottens bevakning av samisk kultur och P4 Gotlands ”kulturting” där man debatterade Gotlands kulturkoffert, det vill säga den summa pengar som landstinget fördelar mellan länets kulturverksamheter. Dit hör också P4 Östergötlands rapportering om hur länets småkommuner satsar mer på kultur än stor kommunerna, P4 Värmlands rapportering från Hagfors om filmen om Monica Zetterlund och P4 Hallands rapportering från performancefestivalen på Tjolöholms slott.

*Kulturnytt* sänder dagligen i P1, P2 och P4 kontinuerlig bevakning och spegling av kulturen i nyhetsinslag, reportage, kritik och kommentarer. Under året har *Kulturnytt* bland annat rapporterat om den nya bibliotekslagen och kulturarbetarnas engagemang under protesterna i Istanbul.

I *Kino* och *Lundströms bokradio* erbjuds lyssnarna en löpande, kunnig och lustfylld bevakning av filmens och litteraturens värld. *Kino* har under året bland annat berättat om graffitifilm, iranska filmhopp och barnfilmernas filosofi. I *Lundströms bokradio* har man kunnat höra författare som Margaret Atwood, Taiye Selasi och Richard Ford.

Den vardagliga talkshowen *Nordegren och Epstein i P1* rör sig fritt mellan politiken och kulturen och samarbetade med kulturredaktionen kring årets Nobelpristagare i litteratur, Alice Munro. Programledarna har under året intervjuat flera äldre och yngre kulturutövare som musikern Jaquee, teaterregissören Susanne Osten, operasångerskan Erika Sunnegård, vinnaren i VM i barbershop Rönninge Show Chours, och det svensk-arabiska musiksamarbetet Tawasul mellan Hanouneh och El Deeb.

Debattprogrammet *Nya Vågen*, som under året sänts från Luleå, Malmö, Stockholm och Göteborg har bland annat diskuterat "Hur vit är svensk film?". Det initiativ som ledde till en lista med syfte att synliggöra svarta och afrokaribiska skådespelare skapade en intensiv debatt om hur stor betydelse hudfärgen fortfarande har för vilka som syns på filmduken och scenen. Frågan om vem som egentligen får kalla sig same fördjupades i "Äkta sameslöjd". Är det den som är född same eller den som vill vara det?

**Speglingen** av kulturen kan också ske i dokumentärens form:

- I *P1-dokumentären* "Jan Myrdals sista flytt".
- Inom ramen för *Kulturdokumentären* där poesins villkor skildras i "Allmängiltig som en dåre", om poeten Urban Torhamn.
- "Vem ska ta hand om oss när Mandela dött?" var också en *Kulturdokumentär*, där poeten Laura Wihlborg åkte på poesifestival i Durban i Sydafrika.

I P2 finns ett flertal program som **bevakar** den del av kulturlivet som är musiklivet. Därtill ska naturligtvis nämnas *Musikguiden* i P3, som bevakat allt från pojkband och elektronmusik till indiefolkrock.

Kulturbevakning på minoritetsspråk finns exempelvis i SR Sisuradios *Kulttuurisunnuntai* (*Kultursöndag*), ett kulturmagasin om sverigefinska och finska kulturfenomen.

Sveriges Radio ser **granskningen** av kulturlivet som tvådelad: dels den granskning som är av nyhetsjournalistisk karaktär, dels den kritiska granskning som utgår från särskild kunskap inom ett ämne eller fält och som hörs i kritik, analyser och kommentarer.

Till den första kategorin hör till exempel:

- *Kulturnytts* granskningar av musikfestivalerna, av villkoren för volontärerna i kultursektorn och av samverkansmodellen för fördelning av statligt stöd till regionala och lokala kulturverksamheter.
- Längre granskande reportage i *Kulturdokumentären* som "Hollands mardröm", om högerpopulismen i Nederländerna, och "Vad spelar könet för roll?", om varför kvinnor över 45 år har svårt att få jobb som skådespelare.
- *Kinos* undersökning av undertexternas kvalitet och undertexternas förutsättningar.
- P4 Östergötlands granskning av Östgöta teaterns dåliga ekonomi.

Till den andra kategorin hör den dagliga kritiken i *Kulturnytt*, ofta med fördjupning i *Kino*, *Nya Vågen* och *Lundströms bokradio* och idédebatten i *Obs*. Hit hör också återkommande recensioner och kulturpaneler i flertalet av de lokala kanalerna och i de stora aktualitetsprogrammen i rikskanalerna: *Studio ett*, *P1-morgon* och *P4 Extra*.

## Produktion och kulturskapande

Sveriges största scen – Radioteatern – har under året genomfört ett av teater-Sveriges största projekt: *Världshistorien*. Korta, dagliga teaterpjäser inspirerade av människor som riskerat sin tillvaro för mänskliga rättigheter, yttrandefrihet och demokrati. Sammanlagt drygt 35 timmar nyskriven svensk dramatik har spelats in med skådespelare från hela Sverige - ett unikt samarbete mellan landets 19 länsteatrar och Radioteatern. Dessutom har serien, genom att ha kort tid mellan manusskrivande och sändning, deltagit i den dagliga samhällsdebatten och inbjudit publiken att delta – publiken har varit såväl manusförfattare som skådespelare i vissa avsnitt.

Under sommaren sände *Radioteatern* "Göteborgsdekalog" av Åsa Melldahl. I tio episoder skildrades händelserna under och kring Göteborgskravallerna 2001. Pjäserna, som skildrade demonstranter, mammor och poliser, byggde på ett omfattande research- och intervjumaterial. I föreställningen "Utförsäkrad – berättelser från Sverige 2013", från Radioteatern i Luleå, berättas om människor som påverkats av de nya sjukförsäkringsreglerna.

Ett av Radioteaterns största projekt under året blev "Kult", en nyskriven radiorockopera på svenska av Ola Salo, beställd av Sveriges Radio. Den producerades i samarbete mellan Radioteatern, Sveriges Radios Symfoniorkester och Radiokören. Urpremiären skedde allhelgonahelgen i Konserthuset Berwaldhallen. Publiken erbjöds en gemensam lyssning i Berwaldhallen, runt om i landet via Folkets hus & Parkers digitala biografer samt i sändning i P1 och P2 samtidigt. "Kult" sändes även i P4 under julhelgen.

*Unga Radioteatern* har under året producerat föreställningar för familjer och barn 9–12 år. Lyssnarna bjuds på dramatiska och spännande, angelägna och fantasifulla historier i P1 och i P4. Allt finns dessutom på Sveriges Radios webbplats för lyssning och nedladdning.

En väsentlig del av Sveriges Radios kulturskapande sker på de lokala kanalerna, ofta i dialog med publiken.

- P4 Jönköpings "En dag på Spira" var en direktsänd förmiddag ett år efter inflyttningen i Jönköpings nya kulturhus för musik och scenkonst.
- P4 Väst har haft uppläsningar av lyssnarnas egna noveller.
- P4 Halland samarbetade och sände en eftermiddag från Varbergs Teater som upptakt när Sveriges Radios romanpris delades ut.
- P4 Gävleborg har i samarbete med Folkteatern och Hälsinge Akademi genomfört en skrivtävling för skolungdomar och unga vuxna.
- P4 Västernorrland har producerat en serie om jazzklubbarna i Sundsvall, Härnösand och Örnsköldsvik.
- SR Metropol satsade på kampanjen "Passa boken" med inriktning på att få fler unga människor att läsa böcker.

För tonåringar sändes *Unga Radioteatern* serien "Terapioffer" i P4 under sommaren.

Under året har *Unga Radioteatern* samarbetat med Unga Dramaten genom en direktsändning med publik på Elverket i Stockholm och representerat Sveriges Radio med ljudpromenaden "The third room" på Nordic Cool-festivalen i Washington.

Bland de kulturskapande programmen för den unga publiken kan nämnas *P3 Star* som stimulerar och speglar ungas egna musikskapande och *Humorhimlen Lab* som är P3:s experimentverkstad för ny humor. I oktober sändes *Humorhimlen Live* från scenen på Palladium i Malmö. Sändningen finns för lyssning i efterhand på [sverigesradio.se](http://sverigesradio.se).

Programområdet Musik är naturligtvis en del av det kulturskapande uppdraget.

## Tillgängliggörande

Under året öppnades "Radioteaterbiblioteket" där en del av Sveriges Radios unika arkivmaterial gjorts tillgängligt dels i sändning, dels för nedladdning. Alla föreställningar har försetts med en introduktion som relaterar pjäsen till nutiden. Så introducerades exempelvis den klassiska "Kameliadamen" med Inga Tidblad med en inledning av Elise Lindqvist. Hon har en bakgrund som prostituerad och gav en djupt personlig introduktion till pjäsen om kurtisanen Marguerite. I Strindbergs "Spöksonaten" mötte publiken modern teaterhistoria: den legendariske teaterförnyaren Per Verner-Carlsson regisserade Allan Edwall i denna uppsättning från 1962.

Andra exempel på Sveriges Radios arbete med att göra kulturutbudet mer tillgängligt är:

- Förnyelse av produktionssätt, form och innehåll för klassiska programtyper som Radioteatern i *Världshistorien*.
- Utveckling av programmen för att låta en ny publik möta kulturen på nya tider och i nya kanaler, som till exempel utbyggnaden av *Kulturnytt*.
- Publiken bjuds in att delta i olika evenemang, som *Svensktoppen nästa*, ofta till medskapande och diskussion, som i *Romanpriset* och *Novellpriset*, eller till att prata direkt med Sveriges Radios kunniga medarbetare, som i *Ring Kulturradion*.
- Kulturwebben, där allt Sveriges Radios kulturutbud finns lätt åtkomligt.
- *Musikguiden i P3*, där tillgängliggörandet och introduktionen är själva programidén.

Alla samarbeten med kulturinstitutioner över hela landet är den kanske tydligaste vägen för att tillgängliggöra kulturen och möta publiken. (se avsnitt 5.8.2)

### Kultur – sändningstid (timmar)

		2010	2011	2012	2013
<b>Kultur</b>	Marksändningar (FM + DAB)	13 403	13 131	13 247	13 708
	Webbunika sändningar	1 778	1 224	979	397
	<b>Summa första sändning</b>	<b>15 181</b>	<b>14 356</b>	<b>14 226</b>	<b>14 105</b>
<b>Teater</b>	Marksändningar (FM + DAB)	183	133	133	133
	Webbunika sändningar	0	0	0	0
	<b>Summa första sändning</b>	<b>183</b>	<b>133</b>	<b>133</b>	<b>133</b>
<b>Dokumentär</b>	Marksändningar (FM + DAB)	122	99	80	79
	Webbunika sändningar	0	0	0	0
	<b>Summa första sändning</b>	<b>122</b>	<b>99</b>	<b>80</b>	<b>79</b>
<b>Totalt</b>	Marksändningar (FM + DAB)	13 708	13 364	13 460	13 920
	Webbunika sändningar	1 778	1 224	979	397
	<b>Summa första sändning</b>	<b>15 486</b>	<b>14 588</b>	<b>14 439</b>	<b>14 317</b>

### Kultur – kostnader (mnkr)

	2010	2011	2012	2013
<i>Kultur</i>	185,7	193,7	194,0	190,7
<i>Teater</i>	48,5	50,6	50,7	49,8
<i>Dokumentär</i>	17,7	18,5	18,5	18,2
<b>Totalt (mnkr)</b>	<b>251,9</b>	<b>262,8</b>	<b>263,1</b>	<b>258,7</b>

### 5.4.5 Sport

Under 2013 utökade Radiosporten antalet nyhetssändningar under dagen genom en fast del i *Lunchkot* i P1 och med en daglig sändning i P4 efter nyhetssändningen klockan 15.

Ett prioriterat utvecklingsområde för sportsändningarna är programledarskapet. Genom att förändra tilltalet ska tonen i programmen bli än mer inbjudande och välkomnande. I det arbetet ingår också att utveckla dialogen med publiken, både via Sveriges Radios webbplats och genom sociala medier.

Med start 2011 har Radiosporten genomfört en satsning för att få fram kvinnliga sportreferenter. Ett resultat är att Sveriges Radio nu har tre kvinnliga referenter som hörs i rikssändningarna och ytterligare ett par i lokala kanaler. Under 2013 blev Radiosportens Susanna Andrén den första kvinna att referera en herrlandskamp i fotboll. Satsningen har inneburit bland annat att perspektiven i bevakningen har breddats.

Under året sändes bland annat från de stora idrottsevenemangen som fotbolls-EM för damer, som genomfördes på flera orter i Sverige, Vasaloppet och ishockey-VM i Stockholm. Både *Radiosporten* och flera lokala kanaler följde under vintern Paralympic Winter World Cup som genomfördes i Sollefteå.

Ett av årets största evenemang var friidrotts-VM där *Radiosporten* följde både jakten på medaljerna och den laddade politiska situation som kom sig av att mästerskapet gick i Ryssland. Ett av de mest uppmärksammade ögonblicken var höjdhopparen Emma Green Tregaros nagelprotest, där hon med regnbågens färger på fingerspetsarna indirekt deklarerade sin sympati med dem som protesterat mot de ryska lagar som förbjuder propaganda mot ungdomar i hbtq-frågor. I *Radiosportens* bevakning framgick också att det internationella friidrottsförbundet uttryckt synpunkter till det svenska förbundet på Green Tregaros val av nagelfärger, en aktion som också det blev en del av den debatt som omgärdade mästerskapet.

Sporten är ett stort område både intressebaserat och geografiskt, från norr till söder. Många lokala kanaler inkluderar sport i aktualitetsprogrammen och gör också speciella satsningar med syfte att sätta idrotten i ett samhälleligt och socialt perspektiv. Ett exempel är P4 Västernorrlands ”Fair play” som uppmärksammade ”rent spel” genom goda exempel inom idrotten.

Exempel på årligen återkommande bevakning är dels Svenska VM-rallyt i P4 Värmland, dels P4 Gotlands extrasändningar från Gotland Grand National som är Europas största endurotävling. P4 Göteborg sände 2013 direkt från Göteborgsvarvet, en av de allra största löpartävlingarna med såväl elit- som motionsidrottare.

Av de 25 lokala kanalerna är det 12 som ofta bevakar lokal idrott och sänder inom det ”lokala fönstret” i det rikssända *Sportextra* på söndagarna.

Utöver den kontinuerliga bevakningen av sportevenemang deltog Radiosporten i dokumentärprojektet ”Ludmila – i nationens intresse”, en dokumentär om idrott och nationalism, utifrån den tidigare häcklöperskan Ludmila Enquists liv.

Under 2013 har programserien *Juniorsporten* fortsatt. Målet är att beröra och fånga intresset hos lyssnare från nio år och upp till nedre tonåren. *Juniorsporten* sänds på söndagar i P4, inom ramen för *Sportextra*.

Jerringpriset som instiftades 1979 till minne av Sveriges Radio-legendaren Sven Jerring, delas ut till årets bästa svenska idrottsprestation. Det är den enda idrottsutmärkelse i Sverige som röstas fram av svenska folket. Vid Idrottsgalan i januari 2013 delades priset ut till triatleten Lisa Nordén för hennes prestationer under 2012.



I januari delade Radiosporten också ut pris till "Årets stjärnskott" bland idrottare med funktionsnedsättning. Priset gick till kulstötaren Jeffrey Ige.

I ett samarbete mellan Radiosporten och de lokala kanalerna webbsänds årligen omkring 2 000 matcher och evenemang i sin helhet. Sveriges Radio direktsänder bland annat samtliga elitseriematcher i ishockey och samtliga matcher i fotbollsallsvenskan men också många matcher i damallsvenskan i fotboll. I webbsändningarna finns också stor närvaro på matcher inom bland annat handboll, basket, bandy och innebandy. Detta komplement till de evenemang som ryms i FM-sändningarna i P4, innebär att lyssnarna kan välja att följa "sitt lag" i direktsända matcher.

#### Sport – sändningstid (timmar) och kostnader (mnkr)

	2010	2011	2012	2013
Marksändningar (FM + DAB)	4 438	4 280	4 336	4 247
Webbunika sändningar	3 316	3 811	3 800	3 800
<b>Summa förstasändning</b>	<b>7 754</b>	<b>8 091</b>	<b>8 137</b>	<b>8 047</b>
Kostnad (mnkr)	92,5	96,4	102,0	95,0

Antalet sändningstimmar inom programområdet varierar mellan åren beroende på stora sportevenemang.

### 5.4.6 Underhållning

Underhållning inom Sveriges Radio har en lång tradition och är en viktig förutsättning för Sveriges Radios breda förankring bland lyssnarna. Redaktionerna arbetar med att förädla de etablerade och klassiska underhållningsformaten men också med att utveckla nya lyssnarframgångar.

I de flesta av Sveriges Radios kanaler sänds program med underhållningskaraktär. Dessa program skiljer sig mycket sinsemellan, beroende på kanalens inriktning och målgrupp. Här är några exempel.

#### P1

*Sommar i P1* är ett unikum inom både det svenska och det internationella radiolandskapet. Årets upplaga, den 54:e i ordningen, rönt stor uppmärksamhet. Flest lyssnare i år hade journalisterna Martin Schibbye och Johan Persson, som delar förstaplatsen med tv-kocken Tareq Taylor. Omkring en miljon människor lyssnade på deras program. Det mest delade programmet i sociala medier var gjort av den nyligen bortgångne musikern och författaren Kristian Gidlund. Under julhelgen sändes syskonprogrammet *Vinter i P1* med åtta vinterpratere som önskats av lyssnarna.

Under året hade *Lantzkampen* premiär, ett nytt frågesportprogram med Annika Lantz som programledare där frågorna baserar sig på nyheter från veckan som gått.

*Spanarna* har visat att god underhållning och humor inte är det seriösa engagemangets motsats. Programmet firade i år 25-årsjubileum med en specialsändning inför publik i Radiohuset i Stockholm.

## P2

*Bit för bit med Loa*, Loa Falkman leder den musikaliska associationsleken med frågor om och kring klassisk musik.

## P3

*Morgonpasset i P3* fortsätter att nå en stor publik. Sex dagar i veckan är programmet över 600 000 lyssnares frukostsällskap. Sedan årsskiftet består programledarna av Hanna Hellquist, Kodjo Akolor, Martina Thun, Soran Ismail, Nour El Refai, David Druid och Jörgen Lötgård.

*PP3* är P3:s populärkulturprogram. Musik, film, tv-serier, internet med mera behandlas med aktualitetsvinkel och tydligt målgruppsperspektiv.

*Carpe Fucking Diem (CFD)* är dagsaktuell humor med populärkulturell inriktning. Programmet har som mål att ge komiker en möjlighet att skapa sketcher och situationskomik. *CFD* bygger en stor del av innehållet kring sketcher, parodier och imitationer kring kändisar, skvaller och vardagsliv/privatliv.

*Humorhimlen Lab* är sedan 2011 P3:s experimentverkstad för ny humor. I labbet får oetablerade komiker och några av Sveriges största komiker skapa humor i nya sammanhang. En stor del av redaktionen som gör programmet *CFD* började i *Humorhimlen Lab*.

## P4

*Ring så spelar vi* är ett av Sveriges mest avlyssnade radioprogram. Programmet bygger helt på publikens samtal och lättsamma frågetävling med programledaren Lisa Syrén och den spelade önskemusiken. En ständig utveckling pågår och har bland annat lett till att kända artister, skådespelare och mediakändisar numera bjuds in som gästprogramledare. Under året firade programmet 45-årsjubileum med en sändning från Konserthuset i Vara i samarbete med Bohus Big Band. Det var en unik sändning där alla lyssnarnas önskelåtar framfördes live.

Sveriges äldsta topplisteprogram, *Svensktoppen*, sände från Bokmässan i Göteborg i september och korade där den bästa låttexten på *Svensktoppen* genom tiderna.

I *Mannheimer (Zimmergren) & Tengby i P4* är Klara Zimmergren ny programledare och har tagit med sitt stora hundintresse till programmet. Det är inte bara hundar Klara är kunnig på, hon vet också mycket om hundägare.

I talkshowerna på fredagseftermiddagarna, *Uggla i P4* och *Jansson & Wester i P4*, har huvudpersonerna på ett högst personligt sätt vridit och vänt på både viktiga samhällsfrågor och rena trivialiteter.

Också i de lokala P4-kanalerna brukar fredagseftermiddagar ägnas åt underhållning. Några exempel:

- Det kan handla om renodlad satir som hos P4 Väst där *Framåt fredag* har syftet att med egenskrivna sångtexter och sketcher fånga veckans aktuella händelser.
- P4 Östergötlands *Äntligen fredag* innehåller egenskriven satir.
- *Afterwork* med livemusik, gäster och publik sänds i P4 Kronoberg.
- I P4 Norrbotten sänds önskeprogrammet *Finnmix* på tre språk: meänkieli, finska och svenska.

I Sisuradio sänds *Finska pinnar*, ett tvåspråkigt underhållningsprogram för unga vuxna med kända gäster och en panel som diskuterar veckans hetaste ämnen.

## Underhållning – sändningstid (timmar) och kostnader (mnkr)

	2010	2011	2012	2013
Marksändningar (FM + DAB)	10 089	8 957	8 384	8 161
Webbunika sändningar	3 039	2 178	1 625	990
<b>Summa förstasändning</b>	<b>13 127</b>	<b>11 135</b>	<b>10 009</b>	<b>9 152</b>
Kostnad (mnkr)	115,8	120,7	120,8	118,8

### 5.4.7 Musik

#### Särskilt värt att notera inom programområdet:

- Den nyskrivna rockoperan ”Kult” av Ola Salo. En produktion av Radioteatern, Sveriges Radios Symfoniorkester och Radiokören, som sänts i P1, P2 och P4.
- Serien Min stora svenska visbok – för alla men skapad särskilt med de äldre lyssnarna i åtanke.
- Även 2013 genomfördes de årligen återkommande musikevenemangen Östersjöfestivalen, *Musikhjälpen* och *P3 Guld*

Musik är en stor del av Sveriges Radios kulturuppdrag och det rika musikutbudet finns för alla lyssnare. Ungefär hälften av Sveriges Radios utbud utgörs av musik. Musik finns både som flöde i gängse program och med fördjupat fokus i olika specialprogram om genrer, epoker, artister och som konserter. Sveriges Radio främjar musikalisk utveckling och introducerar ny musik och nya talanger men speglar också musikaliska traditioner.

Musikutbudet präglas av stor bredd och allsidighet, av kulturell och språklig mångfald och spänner över många olika genrer.

Sveriges Radio är Sveriges största konsertscen. I uppdraget ingår att sprida levande musik till hela landet, och Sveriges Radio har därför en omfattande egen produktion och utsändning av livemusik i form av konserter och andra evenemang.

Genom Sveriges Radios Symfoniorkester och Radiokören förfogar Sveriges Radio, och inte minst radiolyssnarna, dessutom över en kultur- och musikinstitution av hög konstnärlig kvalitet.

#### Musik i P2

”Den musikäbärande delen av P2 vänder sig till publiken som söker ett varierat musikutbud bortom den aktuella populärmusiksfären. P2 erbjuder därför både lättare musikflöden och särskilda musikupplevelser med större djup.” (ur P2: s Musikpolicy, 2012)

P2 är Sveriges Radios kanal för konstmusik, jazz och traditionsmusik. Musiken i P2 utgörs av breda flöden, hela konsertkvällar, operasändningar och specialprogram. Den levande musiken är en betydande del av P2, och både svenskt och internationellt musikliv speglas genom egen liveproduktion och samarbetet med den Europeiska radiounionen, EBU. Konserthuset Berwaldhallen, med Sveriges Radios Symfoniorkester och Radiokören, har en särställning i utbudet och samtliga produktioner sänds i P2.

## Tablåförändringar

Tablå för P2 ändrades i början av 2013. Det är nu mer direktsändningar på morgnar och förmiddagar under de breda lyssningstiderna.

- Under *Klassisk morgon* (med *Önska i P2*) från Växjö får publiken påverka musikvalet.
- I *Klassisk förmiddag i P2*, som direktsänds vardagar mellan klockan 10 och 13, presenteras klassiska stycken utifrån ett tema.

Musik av svenska upphovsmän och musik på svenska språket utgör en betydande del av utbudet. Under tio sommarveckor sändes bland annat *Min stora svenska visbok* där kända svenskar väljer favoritlåtar ur den svenska låtskatten.

Övriga tablåförändringar värda att notera är

- *Nya klingen* som fått ny, längre sändningstid och två nya programledare: Carin Kjellman och Esmeralda Moberg
- *Jazzradion*, ett nytt jazzprogram på söndagseftermiddagarna med Märet Öman och Janne Lindwall som programledare
- *Söndagsmorgon med Per Feltzin*, ett nytt program på söndagsförmiddagarna som domineras av den tidiga musiken, det vill säga musik skriven före 1700-talet.
- Nystartade *Elektroniskt i P2* med Lisa Wall och Andreas Tilliander som ersatt de nedlagda programmen *Ström* och *Monitor*.

## Kvinnliga tonsättare

Arbetet med att öka andelen kvinnliga upphovsmän i P2:s utbud fortsatte under 2013, bland annat inom ramen för *P2 Dokumentär* och serien ”Tonsättarinnor i ett manligt musikliv”.

P2 genomförde ett samarbetsprojekt på Internationella kvinnodagen tillsammans med Unesco och Radio France. Det blev en konsert med musik komponerad av kvinnor från Sverige och Frankrike som direktsändes via EBU från Unesco i Paris.

När P2 beställer musik av svenska tonsättare går minst hälften av beställningarna till manliga tonsättare. P2:s tonsättare till och med 2013 är Ida Lundén och Andrea Tarrodi. Beställningsverksamheten är en viktig del av P2:s kulturbärande uppdrag.

Även vid utdelningen av *Jazzkatten* (årligt jazzevenemang) strävar Sveriges Radio efter en jämn fördelning mellan män och kvinnor.

I juni sändes *Klockrent*, en konsert där Gotlands alla kyrkklockor var instrument i ett nyskrivet verk av Karin Rehnqvist. Utanför varje kyrka stod en frivillig person som sände klangen via sin smarta telefon till en server i SR Gotlands radiohus i Visby. Konserten sändes direkt i P2 och EBU och är världsunik i sitt slag.

## Musik i P3

P3 riktar sig till en ung publik och spelar därför i första hand musik med olika uttryck för den senaste och nyskapande populärmusiken. I P3 är nästan två tredjedelar av kanalens innehåll musik och kvalificerade musikprogram. Att välja musik med integritet, nyfikenhet och kunskap är ett av P3:s viktigaste uppdrag. P3:s roll som fristående och oberoende kraft är det som ger kanalen dess betydelse i det unga svenska musiklivet. Minst 40 procent av kanalens musikutbud utgörs av svensk musik.

P3 samlar kanalens musikbevakningen under rubriken *Musikguiden i P3*. Programmet sänds alla dagar i veckan, från flera produktionsorter, med en sammanlagd sändningstid på 33 timmar. Programmet innehåller ny musik, programserier, konserter, *Session* och annan livemusik, gästredaktörer, artistporträtt med mera.

Det är lätt för lyssnarna att via webben återkoppla det man hört och att dela sådant man tycker är intressant via sociala medier för att på så vis själv bli en musikguide.

Några produktioner och satsningar inom ramen för *Musikguiden i P3* under året är värda att särskilt uppmärksamma: *Festen fortsätter* är en dokumentärserie som i tio avsnitt skildrar den svenska popmusikens utveckling under 2000-talet. *Musikguiden dyker upp* är en annan serie där man sökt upp unga, relativt oetablerade artister i deras hem för att introducera dem närmare och ge en inblick i hur de jobbar med musik mer vardagligt och har avslutat med en akustisk spelning på plats.

### **Publika sändningar & ungas eget kulturskapande**

*Musikguiden i P3* har sänt från flera stora publika musikevenemang: Hultsfredsfestivalen, Way Out West-festivalen i Göteborg, Bråvalla-festivalen, Umeå Open-festivalen och Popagenda i Stockholm. Dessa och andra sändningar ökar tillgängligheten för den unga publiken över hela landet till annars ganska exklusiva evenemang. Festivalbevakningen och sändningarna ingår i Sveriges Radios samarbeten med kulturinstitutioner.

Dessutom har programmet gjort en specialsändning från fritidsgården Glada Henkan för att uppmärksamma fritidsgårdarnas betydelse som kulturbärare för unga. En stor mängd artister och rappare som tagit sina första musikaliska steg på fritidsgårdar medverkade och spelade live. Även unga, oetablerade musiker och rappare medverkade. Ett exempel på hur *Musikguiden i P3* lyfter fram betydelsen av ungas egna kulturskapande.

Ett annat exempel är serien *Marlenes låtskrivarresa*. I sex delar skildrar den unga kompositören Marlene Strand själv sin låtskrivarresa i USA på jakt efter inspiration och samarbetspartner. Det här är samtidigt ett exempel på hur musikbranschen har förändrats och hur en ung kreatör i större utsträckning kan hitta nya möjligheter och nya vägar för att nå ut med sin musik utan att vara beroende av ett skivbolag.

*P3 Star* har ändrat karaktär och är nu uteslutande inriktat på ungas egna musikskapande. Den som inte har ett skivkontrakt eller gett ut sin musik kommersiellt får chansen att höras i P3 genom att gå in på *P3 Stars* röstningshemsida på webben och ladda upp sina låtar. Där kan P3:s lyssnare rösta, lyssna, kommentera och via sociala medier dela demos och osignade låtar. De tio låtar som får flest röster av lyssnarna spelas i *P3 Star* på lördagarna. Radioprogrammet innehåller också andra inslag och intervjuer för att stödja och guida dem som vill nå ut med sin musik.

### **Levande musik**

*Musikguiden i P3* sänder minst 90 minuter levande musik i form av inspelade konserter per vecka. Det kan vara både utländska och inhemska artister och band, och inspelningarna görs över hela landet.

Ytterligare en del av *Musikguiden i P3* är underrubrikerna *Session* och *Sommarsession*, P3:s egna konsertarrangemang inför publik som inbjuds att interagera med de medverkande artisterna. Under vår och höst arrangeras *MGiP3 Session* i Göteborg, Stockholm, Malmö och Umeå.

Under sommaren kommer *MGiP3 Sommarsession* ut till publiken via de största musikfestivalerna i Sverige. *Session* och *Sommarsession* har under året erbjudit 36 egenproducerade konserter med över 60 unga svenska artister och band.

### Musikevenemang i P3

P3:s största musikevenemang *P3 Guld* genomfördes i Scandinavium i Göteborg i januari, för elfte året i rad, inför en publik på plats på nästan 5 000 personer. Förutom direktsändningen i P3, sändes galan precis som tidigare i SVT och via sverigesradio.se. *P3 Guld* är en viktig plattform för ny, ung svensk musik.

*Musikhjälpen* 2013 sändes från Göteborg och temat var mödradödlighet. Programmet bygger på att lyssnarna önskar låtar och skänker pengar i samband med detta. Ett 50-tal artister framträdde med livemusik. *Musikhjälpen* är en samproduktion mellan Sveriges Radio, SVT och Radiohjälpen.

### Musik i P4

P4 vänder sig till den vuxna befolkningen i Sverige och musikutbudet i kanalen återspeglar detta. Musiken utgör knappt hälften av det totala utbudet, och det som utmärker P4 är den stora variationen i musiken. Att göra ett relevant musikutbud som tilltalar tre olika generationer är en utmaning. För att stödja P4:s musikredaktörer görs kontinuerliga musikundersökningar för att få en bättre bild av hur publiken önskar att musiken ska låta i P4.

### Musiken i P4:s lokala kanaler

I P4 uppmärksammas särskilt de lokalt förankrade artisterna i de olika kanalerna. Alla kanaler bevakar på sitt eget sätt det lokala musiklivet. Några exempel:

- P4 Värmland sänder livemusik med lokala grupper och artister i studion varje torsdag, medan P4 Sörmland och P4 Västernorrland direktsänder lokal livemusik varje fredag.
- P4 Jämtland sänder regelbundet direkt från centrala Östersund, och då medverkar lokala artister med livemusik.
- P4 Stockholm sände *Musikplats Stockholm* inför publik i Radiohuset, i två säsonger under året. Ofta har mycket kända artister verksamma i Stockholm medverkat, och det har varit fullsatt varje vecka. *Musikplats Stockholm* är ett populärt utflyktsmål bland dagverksamheter för personer med funktionsnedsättning, givet att det är lätt att komma in i lokalerna med rullstol och att konserterna äger rum vid lunchtid.

Över huvud taget bereds lokala artister utrymme att spela live direkt i radioprogrammen (både med och utan publik) snarare än särskilda inspelningar av hela konserter. Konsertupptagningar kan i stället höras i det rikssända *P4 Live*. Ett exempel är P4 Dalarnas inspelning av Mando Diao (som kommer från Dalarna) i Falun som sändes i *P4 Live* i juni.

Under 2013 har flera lokala kanaler erbjudit publiken att delta i direktsända musikevenemang. Ett exempel är *Allsången i Gränna* som är ett samarbete mellan P4 Östergötland och P4 Jönköping. ”Så kan det låta” är en direktsänd lekfull musiktävling i P4 Gotland, där två lag med lokalt kända musiker tävlar i musikassociationer och publiken kan sjunga med.

P4:s stora gemensamma musikevenemang är *Svensktoppen nästa* som 2013 genomfördes för sjätte gången. Syftet med evenemanget är att spegla, stimulera och lyfta fram det lokala musiklivet för en nationell publik. *Svensktoppen nästa* är en landsomfattande talangjakt där 25 finalister vaskas fram av de lokala kanalerna vid olika evenemang. Av dessa går åtta till riks-

finalen. Segraren vinner en chans att bli testad till *Svensktoppen* och att för första gången delta i en av Melodifestivalens deltävlingar. Sveriges Radio får årligen nästan 1 000 nyskrivna bidrag från oetablerade låtskrivare och artister runt om i hela landet.

Inom flera P4-kanaler ökade intresset för den lokala musiken i samband med *Svensktoppen nästa*. Många lokala kanaler genomför egna musikevenemang kring sina delfinaler som oftast direktsänds. Flera bidrag lever också vidare i radion i de olika kanalerna efter tävlingen.

### **Musikprogram i P4:s riksutbud**

Programmet *Kajs spellista*, som startades föregående år, har under 2013 utvecklats och innehåller nu en guidande del till den nya musiken som spelas i P4. Programmet bygger i övrigt på den välkände programledarens musikaliska associationer och stora kunskap. *Kajs spellista* alternerar varannan vecka på lördagskvällarna med *P4 Rock*.

Ett mer genreinriktat musikprogram är *Country* som spelar den countrymusik som är besläktad med folkmusik och visa.

Under rubriken *P4 Musik* sänds temaprogram med olika innehåll från vecka till vecka. Det kan bäst beskrivas som ett brokigt lapptäcke av olika musikaliska uttryck.

För den äldre publiken i kanalen finns programmet *Da capo* som görs av Anders Eldeman.

Under sommaren 2013 sändes programserien *Min stora svenska visbok* både i P4 och P2, men vid olika tidpunkter. Kända svenska trubadurer och singer-songwriter valde och presenterade sina favoriter ur den svenska visskatten. Vårdarna spelade visor som betyder mycket för dem och berättade om sin personliga relation till låtarna. *Min stora*-serien inleddes förra året med *Min stora amerikanska sångbok*.

### **Levande musik i P4:s riksutbud**

I riksutbudet hörs varje vecka konserter med både internationella och svenska artister i *P4 Live*. Under 2013 har mer än 40 inspelningar sänts. Bland sommarens olika festivaler märks ”Sweden Rock” med både direktsändningar och inspelningar. P4-lyssnarna har vidare kunnat höra bland annat livemusikhyllningar till proggen och rockabillymusiken samt svenska artister som Svante Thuresson och Anne-Lie Rydé, Bohuslän Big Band och Cookies and Beans. Bland de utländska artister som hörts finns Susanne Vega, Nick Cave & The Bad Seeds samt Mumford & Sons.

Ett populärt musikevenemang under året var *Guldklaven*, dansbandsgalan som sänds från Malung under Dansbandsveckan i juli. Dansbandsmusiken bevakas i övrigt under året i *P4 Dans*, lett av profilen Thomas Deutgen. I programmet hörs också levande musik med de stora, populära dansbanden.

### **Musik för barn och unga i P4**

Inom ramen för programmet *Junior i P4* samarbetar Sveriges Radio med SVT om evenemanget *Lilla Melodifestivalen*. Sveriges Radio fokuserar på de yngstas egna musikskapande genom att samla in och skildra bidragen till tävlingen som kommer från unga mellan 12 och 16 år. I programmet och på sverigesradio.se kan man möta deltagarna, höra bidragen med mera. P4 direktsänder också själva finalen av *Lilla Melodifestivalen*.

## De lokala kanalerna Din gata och Metropol

I Malmö respektive Stockholm sänds utöver P4 två lokala kanaler med inriktning på unga mångkulturella storstadsbor. Din gata och Metropol bygger därför en stor del av sin identitet kring musiken. De har båda en urban musikprofil, och SR Metropol gör också egna musikprogram som *En kärleksattack på svensk hiphop* som från och med hösten 2013 direktsändes från Fryshuset i Stockholm. Båda dessa kanaler har under 2013 också flyttat ut sändningarna till olika typer av evenemang för att finnas där publiken finns.

## Musikutbud på webben och i DAB

Publiken har via digitala medier och plattformar vant sig vid att hitta ett renodlat musikutbud i olika genrer. Sveriges Radio sänder ett kompletterande utbud med musikkanaler på webben, i mobilen och i digitalradion. Genrer och uttryck som lättlyssnad klassisk musik, världsmusik eller barnmusik har begränsade sändningstider i FM-kanalerna eftersom så mycket ska rymmas där.

Under 2013 bestod Sveriges Radios musikkansalbukett av P2 Världen, Radioapans knattekanal, P3 Star och P2 Klassiskt. Den tillfälliga kanalen P4 Melodifest återkom under perioden från Melodifestivalen fram till Eurovision Song Contest (februari – maj). I december sändes de två tillfälliga säsongskanalerna P4 Bjällerklang och P2 Klassisk jul vilka blivit något av Sveriges Radios årliga julklapp till lyssnarna.

## Minoritetsspråken och musiken 2013

I P2 har såväl *P2 Live* som *Nya Klingan* uppmärksammat musik från de svenska minoritetsbefolkningarna och från andra minoriteter, bland annat genom sändningar från festivaler som Urkult och Korrö samt från Folk- och Världsmusikgalan och Nordic Romani-festivalen. Detta omfattar musik från hela Sápmi samt Finland, musik från romer och resande samt sånger på jiddisch.

I webbkanalen P2 Världen förekommer regelbundet musik från de nationella minoriteterna. *Musikmagasinet i P2* sände kring jul en serie om samisk musik med namnet *Stjärnklart i Sápmi* och i *P2 Dokumentär* har en serie om finlandssvenska artister sänts.

SR Sisuradios musikutbud bygger på ett brett och varierat utbud av finsk populärmusik. Sisuradion uppmärksammar och spelar in musik av talanger som har möjligheter att få genomslag i det musikaliska livet i Sverige, det här året bland andra rapparen Jesse Piisinen och hans Kalevala-rap.

SR Sisuradio arrangerade även 2013 Musalista-tävlingen för nyskriven sverigefinsk dansmusik. Det tvåspråkiga programmet *Finska pinnar* lyfter fram populära svenska rock- och popband med sverigefinska och torndealsfinska medlemmar. I den direktsända galan *Sverigefinnar 2013* uppträdde sverigefinska artister: Eskilstuna Boys och Marcus Fagervall.

I meänkieliprogrammet *Päiväntiima*, som sänds i P2 och som produceras i Norrbotten, uppmärksammas den tornedalsfinska musikkulturen, på meänkieli och på svenska. Genom publikens deltagande, via bland annat lyssnaromröstningar, lyfts den tornedalska musikkulturen fram. Samtidigt uppmuntras till nyskapande och nyproduktion av musik på meänkieli.

Musiken i Sameradios program består till största delen av samisk musik och jojk samt världsmusik eller annan ursprungsbefolkningsmusik. Sameradion sänder dessutom levande musik inom sina bevakningsområden. Under året har Sameradion sänt livekonserter med artister som Lovisa Negga, Simon Marainen och Mari Boine för att nämna några. Sameradion bevakar också ny samisk musik på skiva.



## Konserthuset Berwaldhallen med ensemblerna

2013 inleddes med Trettondagskonserter som är en återkommande tradition sedan över tjugo år. Denna gång med två av Sveriges största internationella artister, mezzosopranen Ann Sofie von Otter och klarinettisten Martin Fröst under ledning av den italienske dirigenten Enrique Mazzola. De bjöd på musik från Brahms via Stravinsky till Kurt Weill.

Sveriges Radios satsning att ge nutida svenska tonsättare utrymme att framföra sin musik tillsammans med Sveriges Radios Symfoniorkester och Radiokören har fortsatt. Under våren framfördes bland annat "Volo" och "Sinfonia no 1" av Jörgen Dafgård. I mars uruppfördes Sven-David Sandströms "Requiem".

Radiokören gjorde uruppföranden av "The Angel" av Tina Andersson, "Om dagen vid mitt arbete" av Nils Lindberg och "Calcuta Deus" av Jan Sandström. Under en konsert i serien Chamber Unplugged i studio 2 i Radiohuset i Stockholm framfördes också ett uruppförande av P2:s tonsättare Ida Lundén, "Susa donker low", med åtta bassångare ur Radiokören och fyra kontrabasar från Radiosymfonikerna.

I november deltog Radiokören i ett samarbete med Unga Dramaten och Rebaroque, kallat "Vivaldi och tjejerna". På Folkoperan i Stockholm gavs fem skolföreställningar och i Konserthuset Berwaldhallen gavs en föreställning, alla en iscensättning för barn och ungdomar kring Vivaldi och barnhemsflickorna i Venedig.

Östersjöfestivalen genomfördes för elfte året och har nu etablerat sig som ett forum där klassisk musik i världsklass samlar människor till samtal om miljö, musik och ledarskap. Programmet 2013 innehöll allt från klassisk persisk musik och "Trollflöjten" till performanceartisten Charlotte Engelkes med sin "Miss Very Wagner".

- Invigningskonserten under ledning av festivalens konstnärlige ledare Esa-Pekka Salonen, genomfördes i samarbete med Kungliga Operan genom Kungliga Hovkapellet och Kungliga Operans Körs medverkan i.
- En nyhet 2013 var samarbetet med Drottningholms Slottsteater. Under ledning av Daniel Harding gav Radiosymfonikerna och Radiokören två föreställningar av "Trollflöjten". Till sång av Radiokören visades i Berwaldhallen filmen "Signs of an Open Eye". Genom att film och musik smälte samman gavs musikupplevelsen en ny dimension.
- Marinskijteaterns orkester under ledning av Valery Gergiev gästade festivalen även 2013.

Samtliga konserter sändes i P2 och via EBU till ett stort antal länder runt om i världen.

I programserien "Svenska stjärnor", där populärartister möter Sveriges Radios Symfoniorkester, hyllades Quincy Jones till sin 80-årsdag av och med bland andra Sarah Dawn Finer, Tommy Körberg och Amanda Sedgwick. I september firade Carola Häggkvist 30 år som artist med tre jubileumskonserter. Mer oväntade möten var konserterna med Radiosymfonikerna och Ane Brun samt hiphop-artisten Petter.

"Nalle-konserter" för barn och ungdomar har fortsatt under 2013 med tre olika teman och totalt sex konserter.

Under 2013 inledde Konserthuset Berwaldhallen ett treårigt samarbete med Stockholms stads Kulturförvaltning genom projektet "El Sistema Stockholm". El Sistema bygger på visionen om musikens förmåga att få människor att växa i ett socialt sammanhang och visar på möjligheten och potentialen i att använda musik som verktyg för social, kulturell och mänsklig utveckling, stärka gemenskapen, barnens och ungdomarnas självkänsla och identitet. El Sistema ger familjer i socioekonomiskt svaga områden möjlighet att vara aktiva i musiklivet och ge nya förebilder och blir bekanta med ett professionellt kulturliv. I september besökte över 300 barn, med

föräldrar och lärare, från Bredäng och Husby utanför Stockholm Konserthuset Berwaldhallen för att sjunga och följa Radiosymfonikerna under en repetition. Musiker och korister har sedan besökt Bredäng och Husby för att musicera tillsammans med barnen.

Under 2013 genomförde ensemblerna turnéer i Sverige och utomlands. Både Radiosymfonikerna och Radiokören var på turné i Italien. Bland annat framförde Radiokören två konserter tillsammans med RAI Orchestra Sinfonica Nazionale, italienska radions- och tv:ns orkester.

Radiokören har även besökt Örebro Konserthus för en konsert tillsammans med Svenska kammarorkestern och Radiosymfonikerna besökte Västerås Konserthus för en konsert under ledning av Lionel Bringuier.

### Fonogrammusik – sändningstid (timmar)

		2010	2011	2012	2013
<b>Konstmusik</b>	Marksändningar (FM + DAB)	10 336	10 307	10 339	10 212
	Webbunika sändningar	994	0	0	0
	<b>Summa första sändning</b>	<b>11 329</b>	<b>10 307</b>	<b>10 339</b>	<b>10 212</b>
<b>Improvisationsmusik</b>	Marksändningar (FM + DAB)	201	127	129	128
	Webbunika sändningar	0	0	0	0
	<b>Summa första sändning</b>	<b>201</b>	<b>127</b>	<b>129</b>	<b>128</b>
<b>Folkmusik</b>	Marksändningar (FM + DAB)	1 354	3 880	5 195	5 063
	Webbunika sändningar	3 942	1 296	0	0
	<b>Summa första sändning</b>	<b>5 296</b>	<b>5 176</b>	<b>5 195</b>	<b>5 063</b>
<b>Populärmusik</b>	Marksändningar (FM + DAB)	76 425	73 495	71 859	71 940
	Webbunika sändningar	34 632	19 113	9 955	6 867
	<b>Summa första sändning</b>	<b>111 057</b>	<b>92 608</b>	<b>81 814</b>	<b>78 807</b>
<b>Totalt</b>	Marksändningar (FM + DAB)	88 316	87 808	87 522	87 343
	Webbunika sändningar	39 567	20 409	9 955	6 867
	<b>Summa första sändning</b>	<b>127 884</b>	<b>108 218</b>	<b>97 476</b>	<b>94 210</b>

### Fonogrammusik – kostnader (mnkr)

	2010	2011	2012	2013
<i>Konstmusik</i>	15,1	15,8	15,8	15,5
<i>Improvisationsmusik</i>	4,1	4,3	4,3	4,2
<i>Folkmusik</i>	4,6	4,8	4,9	4,8
<i>Populärmusik</i>	281,4	292,7	293,5	288,6
<b>Totalt (mnkr)</b>	<b>305,3</b>	<b>317,6</b>	<b>318,4</b>	<b>313,1</b>

## Levande musik (timmar)

		2010	2011	2012	2013
<b>Konstmusik</b>	Marksändningar (FM + DAB)	3 361	3 253	3 262	3 232
	Webbunika sändningar	0	0	0	0
	<b>Summa första sändning</b>	<b>3 361</b>	<b>3 253</b>	<b>3 262</b>	<b>3 232</b>
<b>Improvisationsmusik</b>	Marksändningar (FM + DAB)	209	211	212	212
	Webbunika sändningar	0	0	0	0
	<b>Summa första sändning</b>	<b>209</b>	<b>211</b>	<b>212</b>	<b>212</b>
<b>Folkmusik</b>	Marksändningar (FM + DAB)	112	113	115	114
	Webbunika sändningar	0	0	0	0
	<b>Summa första sändning</b>	<b>112</b>	<b>113</b>	<b>115</b>	<b>114</b>
<b>Populärmusik</b>	Marksändningar (FM + DAB)	2 066	1 884	1 979	1 754
	Webbunika sändningar	0	0	0	0
	<b>Summa första sändning</b>	<b>2 066</b>	<b>1 884</b>	<b>1 979</b>	<b>1 754</b>
<b>Totalt</b>	Marksändningar (FM + DAB)	5 748	5 461	5 568	5 312
	Webbunika sändningar	0	0	0	0
	<b>Summa första sändning</b>	<b>5 748</b>	<b>5 461</b>	<b>5 568</b>	<b>5 312</b>

## Levande musik kostnader (mnkr)

	2010	2011	2012	2013
<i>Konstmusik</i>	164,1	171,2	171,4	168,5
<i>Improvisationsmusik</i>	14,2	14,8	14,8	14,6
<i>Folkmusik</i>	3,2	3,3	3,3	3,3
<i>Populärmusik</i>	22,9	23,9	23,9	23,6
<b>Totalt (mnkr)</b>	<b>204,4</b>	<b>213,2</b>	<b>213,5</b>	<b>210,0</b>

### 5.4.8 Trafik och service

Årets stora trafikhändelse var masskrocken på Tranarpsbron i Skåne, alltså på E4:an mellan Åstorp och Östra Ljungby, i januari då ett åttiotals bilar kolliderade i dimma och halka. Trafikredaktionen rapporterade från inledningen av olyckan och därefter löpande under räddningsarbetet.

Trafikredaktionen finns alltid på plats och är beredd att sända dygnet runt, årets alla dagar. Särskilt snabb var informationen till de hårt prövade pendlarna i Stockholm den novembermorgon då ett godståg spårade ur vid Södra station och all trafik söderifrån mot Stockholm lamslogs. Genom kontakterna med Trafikverket kunde redaktionen rapportera om dramats utveckling med avstängd trafik, tömda tåg och tömd station bara minuten efter att de olika besluten fattats.

Ibland är framförhållningen god, till exempel som när USA:s president Obama besökte Stockholm och biltrafiken stängdes i stora delar av innerstaden och många busslinjer lades om. Trafikredaktionen kunde med stor detaljrikedom informera om de nya förutsättningarna.

Flera delar av landet drabbades av översvämningar. I bland annat Västernorrland var läget mycket kritiskt flera dagar, med avskurna vägar och svårigheter för till exempel hemtjänsten att nå sina brukare och för barn som inte kunde ta sig hem från skolan. Tillsammans med den lokala kanalen informerade Trafikredaktionen om vad som gällde.

Trafikredaktionen arbetar alltså inte bara med trafikproblem utan också med sådant som berör publikens vardag som störningar i el- och teleförbindelserna, stängda skolor, var vatten kan hämtas om det är avstängt och så vidare.

Ett ovanligt stormigt slut på året gav stormar som Simone, Hilde, Sven och Ivar. Orkanvindar i både norr och söder och ibland tillsammans med snö gjorde att Trafikredaktionen dels fick uppdraget att först varna allmänheten, dels senare berätta att vägarna var oframkomliga och att el- och teleförbindelser var borta. I dessa och liknande situationer, framför allt vid strömavbrott, är FM-sändningarna oöverträffade.

Trafikredaktionen sänder dagligen rapporter på bestämda klockslag i de lokala kanalerna och därutöver så fort det hänt något viktigt, dygnet runt. Dagligen blir det cirka 350 rapporter och på ett år runt 100 000 rapporter om trafik och service.

Trafikredaktionen arbetar också med ”Viktigt Meddelande till Allmänheten”. Redaktionen sände under 2013 drygt 20 sådana VMA, framförallt om farlig brandrök. Redaktionen förmedlar meddelandena vidare till SVT, UR, TV4 och ytterligare några tv-kanaler och erbjuder även meddelandena till berörda kommersiella lokala kanaler.

Under året utvecklades Sveriges Radios webbsida för trafikrapportering. Den som går in på sidan positioneras automatiskt med hjälp av sin mobiltelefon på en karta och ser aktuella trafikstörningar och störningar i samhällets service markerade. I de tre storstadsområdena Stockholm, Göteborg och Malmö går det också att lyssna till de senaste trafikrapporterna.

Trafikredaktionen har ett mycket stort kontaktnät bland trafikanter, polis och dem som arbetar med trafik och samhällets infrastruktur. Bara från allmänheten rings det årligen runt 100 000 samtal till redaktionens tipstelefon 020-999 444 med uppgifter om olyckor, köer och annat.

Inför de stora trafikhelgerna sänder SR Jönköping programmet *Färdtjänst* i P4, i samarbete med Trafikredaktionen.

De lokala kanalerna i Mälardalen sände ett särskilt eftermiddagsprogram i november inför halk- och vintersäsongen, *P4 Trafikeftermiddag*. Programidén byggde på Mälardalen som ett intressant testområde för denna typ av trafikrapportering som mera följer vägsträckningar och spår än lokala kanalers gränser för sändningsområden.

#### **Trafik och service – sändningstid (timmar) och kostnader (mnkr)**

	2010	2011	2012	2013
Marksändningar (FM + DAB)	3 283	3 222	3 180	3 058
Webbunika sändningar	0	0	0	0
<b>Summa förstasändning</b>	<b>3 283</b>	<b>3 222</b>	<b>3 180</b>	<b>3 058</b>
Kostnad (mnkr)	39,0	40,7	40,8	40,1

## 5.5 Sveriges Radios utrikesbevakning

Av Sveriges Radios 17 utrikeskorrespondenter är tretton stationerade utomlands. Det är korrespondenterna i Berlin, Helsingfors, London, Bryssel, Moskva, Istanbul, Kairo, Hongkong, Peking, Nairobi, Rio de Janeiro, Washington och New York.

I samband med byte av korrespondenter hösten 2013 byttes stationeringsorter i Afrika och i Latinamerika. I Latinamerika har kontoret flyttats från Santiago i Chile till Rio de Janeiro i Brasilien. I Afrika har korrespondentkontoret flyttats från Maputo i Moçambique till Nairobi i Kenya. En annan förändring är att korrespondenten i London har fått ett utvidgat uppdrag och bevakar inte enbart Storbritannien och Irland utan har också en roll som kommentator i ämnet global ekonomi.

Fyra korrespondenter har Stockholm som bas för sitt resande: de tre ämneskorrespondenterna för kultur, ungdom och global ekonomi samt korrespondenten för sydvästra Europa, det vill säga Frankrike, Italien, Spanien och Portugal.

Utöver korrespondenterna arbetar tio personer i utrikesgruppen vid Ekots redaktion i Stockholm. Där finns arbetsledare för utrikesverksamheten men också reportrar som reser i världen med uppdrag att komplettera korrespondenternas bevakning.

Utrikeskorrespondenterna medverkar i såväl nyhetssändningar som i andra riksprogram, till exempel *P1-morgon*, *Studio ett*, *Godmorgon världen*, *Konflikt*, *P4 Extra* och P3-program med utrikesfokus, som *Korrerapporten*.

Under 2013 har korrespondenter och utsända på plats följt den fortsatt dramatiska utvecklingen i Mellanöstern, till exempel militärens maktövertagande i Egypten och det fortsatta inbördeskriget i Syrien. Sveriges Radios reportrar har vid ett par tillfällen under året arbetat inne i Syrien. Men eftersom säkerheten är svår att garantera för journalister som reser in i landet har huvuddelen av bevakningen skett från grannländer som Turkiet, Irak, Libanon och Jordanien. Hur konflikten sprider sig till grannländerna har skildrats av korrespondenten i Istanbul, bland annat från Irak.

Människors försök att fly till Europa har varit ett återkommande ämne för utrikeskorrespondenterna under året. I Italien, Grekland, Bulgarien och Spanien har migranter och flyende intervjuats. De har beskrivit hur de europeiska gränskontrollerna fungerar under ett ständigt ökande tryck. Från båda sidor av Medelhavet har korrespondenterna rapporterat om de livsfarliga båttransporterna med flyktingar från Afrika till Europa.

2013 har varit ett år av tilltagande nationalism i Europa. Korrespondenterna har skildrat hur nationellt sinnade partier växt i styrka och popularitet och även inlett samarbeten inför 2014 års val till EU-parlamentet. Korrespondenten i Moskva beskriver fortlöpande de ökande svårigheterna för oliktankande att göra sig hörda i Ryssland.

Korrespondenterna i USA har rapporterat om världsmaktens vacklande ekonomi, om det sviktande stödet för presidenten och om de politiska blockeringarna i den amerikanska kongressen.

Från flera håll har Sveriges Radios korrespondenter skildrat följderna av avslöjandet att västliga underrättelsetjänster registrerar och avlyssnar medborgares och ledande politikernas telefonsamtal och elektroniska kommunikation.

Korrespondenten i Kina har tillsammans med Asienkorrespondenten beskrivit de ökande spänningarna mellan Kina och dess grannländer. De två bevakade också på plats följderna av den stora tropiska orkanen över Filippinerna i november 2013.

Asienkorrespondenten var i april en av få västliga reportrar på plats i Dhaka i Bangladesh, där en textilfabrik rasat och begrävt närmare 400 arbetare. Händelsen ledde till en intensiv debatt om

västliga intressenters ansvar för de villkor som gäller för textilproduktionen i låglöneländer. Han har också vid flera besök i Myanmar (Burma) gett bilden av ett militärstyrkt samhälle som tycks vara på väg att demokratiseras.

I Latinamerika har korrespondenterna skildrat bland annat omvälvningarna i Venezuela i samband med Hugo Chavez död samt rapporterat om den ekonomiska rivaliteten mellan Mexico och Brasilien.

I Afrika reste Sveriges Radios korrespondent norrut i Mali, samtidigt som franska trupper tog över från revolterande miliser. Korrespondenterna har på plats i Goma i Kongo skildrat hur FN och regeringstrupper tvingat den dominerande gerillan att lägga ner vapnen. De har också i samband med Nelson Mandelas sjukdom och död skildrat förändringarna i Sydafrika sedan Mandela lämnade makten. SR:s utsände besökte också Zimbabwe i samband med Mugabes återval i somras.

Istanbulkorrespondenten har i norra Irak träffat ledarna i den kurdiska motståndsrörelsen PKK och har i flera reportage och inslag beskrivit den problemfyllda fredsprocessen mellan kurdiska intressen och den turkiska regeringen.

Ämneskorrespondenternas verksamhet beskrivs under avsnittet om "publicistiska satsningar". (Se nedan, avsnitt 5.6.)

## **5.6 Publicistiska satsningar inom fem utvalda områden**

Sveriges Radios ledning har under tillståndsperioden gjort satsningar inom fem områden, för att nå företagets strategiska mål. Nedan beskrivs uppdraget för varje område med exempel på vad som har gjorts under 2013.

### **Världen utanför Sverige**

Uppdrag: *Sveriges Radio ger hela publiken en djup och bred bild av Europa och övriga världen. Utrikesutbudet ger upplevelser, tillfredsställer människors behov av kunskap och inspiration och ökar den egna insikten.*

Sveriges Radios ämneskorrespondenter gör nyhetsinslag, reportage och kommentarer i både rikskanaler och lokala kanaler. De medverkar i nyhetssändningar, fördjupande samhälls- och aktualitetsprogram, kulturprogram och även underhållning.

#### Sydeuropa

Korrespondenten för Sydeuropa och migrationsfrågor har rapporterat om sociala, mänskliga och politiska följder av den fortsatt instabila ekonomin i Spanien, Italien och Portugal.

Missnöjes- och populistpartier vinner i opinionen, vilket också gäller Frankrike i hög grad. Korrespondenten har skildrat Nationella frontens framgångar i opinionen, bland annat i en intervju med partiledaren. Hon har beskrivit presidentens och den sittande regeringens tilltagande svårigheter att bemästra Frankrikes ekonomi.

Från Lampedusa, den italienska ön, har korrespondenten gett röst åt överlevande och anhöriga i en av de största flyktingkatastroferna i Medelhavet. Hon har också beskrivit katastrofens följder i både italiensk och europeisk politik.

### Ungdomskorrespondenten

Även ungdomskorrespondenten har arbetat med ekonomiska villkor, inte minst i Europa. I "Ung i krisens Europa" intervjuades bland andra den 30-årige italienaren Francesco som attraheras av fascismen. Korrespondenten har även beskrivit hur irländska ungdomar flyr Europa och försöker etablera en ny framtid i Australien.

Ett annat konkret uttryck för europeisk kris fann ungdomskorrespondenten i historien om den nyfödde pojken som lämnades i en anonym så kallad babybox utanför ett lettiskt sjukhus, ett av omkring 400 europeiska barn som lämnats bort på det sättet.

Korrespondenten har skildrat hur brittiska tonåringar får öva föräldraskap på robotar, ett seriöst försök att avskräcka skolflickor att skaffa barn.

Med utgångspunkt från den än en gång inställda Pride-festivalen i Belgrad har korrespondenten beskrivit hur sexuella minoriteter fortfarande har svårigheter att uppnå lika rättigheter i flera europeiska länder.

Han har också berättat hur allt fler judar från Israel flyttar till Tysklands huvudstad Berlin.

Genom ungdomskorrespondenten har framför allt P3:s lyssnare fått en begriplig och engagerad utrikesbevakning. Korrespondenten har gett analys och sammanhang genom de unga människor han mött och intervjuat.

### Global ekonomi

Bevakningen av global ekonomi har förstärkts under 2013. Från och med sommaren delar två personer på ansvaret för den globala ekonomibevakningen. Den ene utgår från Stockholm i sitt nyhets- och reportagearbete. Den andre bor i London, en viktig finansplats på den globala ekonomiska scenen, och är Sveriges Radios huvudkommentator vad gäller global ekonomi.

Tillsammans har de två under året rapporterat om den ekonomiska situationen från många platser, inte minst från Grekland och Cypern där eurons kris varit mest påtaglig. De har skildrat tyskt industriellt välstånd och problemen i den italienska industrin, liksom svårigheterna för bilindustrin där överetableringar gör det svårt för många stora företag i Europa att överleva. Också asiatisk ekonomi har skildrats, bland annat från Malaysia.

Utöver den löpande ekonomirapporteringen har korrespondenterna medverkat i olika program för att kommentera och förklara ekonomiska sammanhang. I de lokala kanalerna har det gett globala perspektiv på lokala nyheter som rör näringsliv och företag.

### **Kultur**

Uppdrag: *Sveriges Radios kultursatsningar har bredd och stor genomslagskraft och gör Sveriges Radio till kulturens huvudscen för alla.*

Ledord för de publicistiska satsningarna på kulturjournalistikens område har varit "Hela Sverige, Hela världen".

Satsningen på *Kulturnytt* som innebär en mer än fördubblad sändningstid når nu nya publikgrupper, inte minst genom de två sändningarna i P4. Programmet har ett riksperspektiv och sätter agendan i kultur-Sverige genom att utnyttja Sveriges Radios samlade kulturjournalistiska resurser över hela landet på ett nyskapande sätt.

Genom att väsentligt öka antalet direktsändningar kan *Kulturnytt* följa och fördjupa ett nyhets-skeende inom kulturområdet över dagen på ett helt nytt sätt. Den första direktsändningen är före

åtta på morgonen, den sista efter sex på kvällen. Samspelet med webben gör att publiken ständigt kan hålla sig uppdaterad med senaste nytt, recensioner och analyser.

### Nya programformat

Nya programformat på kulturområdet lockar en bred och engagerad publik. *Lundströms bok-radio* på lördagsmorgnar har blivit en ny lyssnarvana för de litteraturintresserade och många fler.

Frågesporten *Lantzkampen* på fredagskvällar utforskar gränslandet mellan underhållning och kultur. Serien "Europaväg 45" i *Kulturradion* gjorde nedslag längs Europavägen från Sicilien till Karesuando för att skildra den regionala kulturen.

### Kulturkorrespondenten

Ämneskorrespondenten för kultur har under 2013 fortsatt granskningen av vilken bild stater försöker ge av den egna historien genom sina kulturinstitutioner. Korrespondenten har gjort många betraktelser i ämnet under året, från museer och nationalscener runt om i Europa.

Till exempel har han gjort flera reportageresor till Ungern. Där planerar den nationellt sinnade regeringen ett nytt museum över fredsfördraget efter första världskriget enligt vilket det gamla Stor-Ungern förlorade två tredjedelar av sin yta. En tidstypisk satsning i ett Europa där nationalism är på tillväxt.

Kulturkorrespondenten har skildrat högerextrempartiet Jobbiks inverkan på ungersk politisk debatt. Han har intervjuat mannen som axlat rollen som ny oppositionsledare i Ungern, den nye socialdemokratiska partiledaren.

Kulturkorrespondenten har också rapporterat från en av Europas kulturhuvudstäder 2013, Košice i östra Slovakien, där han bevittnade hur förtryck av romer förekommer även i en kulturhuvudstad.

### **Lokal närvaro**

Uppdrag: *Sveriges Radio tar ytterligare steg i utvecklingen av det lokala utbudet och kommer ännu närmare medborgarna.*

### Publiknätverk

Publiknätverken har byggts ut under 2013 och finns nu på alla nyhetsredaktioner. Nätverken består av frivilliga register till vilka lyssnare kan anmäla sig för att dela med sig av sina kunskaper, erfarenheter och intressen, med målet att bidra till bättre journalistik. Syftet med nätverken för Sveriges Radio är att engagera publiken och göra journalistiken kunnigare, mer berörande och avslöjande.

När det fasta telenätet i Västerbotten släcktes ner och svårigheterna att nå nödnumret 112 med mobiltelefon blev akuta på vissa håll blev problemens utbredning tydliga genom publiknätverken. SR Västerbotten upprättade en karta på webben där lyssnarna kunde markera platser som saknade möjlighet att ringa nödnumret. Frågan uppmärksammades också i riksdagen där IT-ministern hotade telefonbolagen med lagstiftning om teletäckningen för att komma tillrätta med problemen.

Under november och december deltog P4 Kronoberg i ett väggtidningsprojekt i den socialt utsatta stadsdelen Araby i Växjö. Tillsammans med det lokala konstnärskollektivet Wallride byggde och utsmyckade ungdomar i området en utställningsyta där bland annat P4:s publiknätverk presenterades. Projektets tema var delaktighet.



P4 Jämtland tog sitt publiknätverk till hjälp när stormen Hilde ställde till förödelse och elavbrott i länet. Redan innan det började blåsa var nätverket aktiverat för att bidra med rapporter till kanalen om vad som hände.

Fler exempel på lyssnarnas medverkan till redaktionellt innehåll finns över hela landet. Erfarenheterna visar att med hjälp av publiknätverken ökar inflödet till redaktionen, via tips, telefonsamtal, fysiska träffar, webbesök och e-post.

## **Det svenska samhället**

Uppdrag: *Sveriges Radio skapar engagemang hos hela publiken och ger oväntade bilder av verkligheten i dagens mångfacetterade Sverige. Samhällsprogrammen rör sig fritt mellan genrer, ämnen och perspektiv och utnyttjar och tänjer gränser för formspråk och tilltal.*

### Reporternätverket

Sveriges Radios reporternätverk, där reportrar från samtliga lokala kanaler samverkar, granskade under våren tillsammans hur den planerade renoveringen av miljonprogrammen och de efterföljande hyreshöjningarna påverkar hyresgästernas möjligheter att bo kvar i sina lägenheter. I ett annat projekt granskade man kommunernas utköp av anställda och visade att icke önskvärda kommunanställda köps ut för flera miljoner kronor årligen.

### ”Hur mår Sverige?”

I en publicistisk satsning som pågick från sommaren 2012 till maj 2013 var 12 reportrar från olika delar av företaget frikopplade från de ordinarie arbetsuppgifterna för att tillsammans belysa och beskriva krisen i världsekonominns effekter på Sverige och det svenska samhället. En mängd inslag och reportage sändes under året, till exempel ”Ung i krisens Europa” i *Studio ett*.

## **Radions framtida tillgänglighet**

Uppdrag: *Sveriges Radio tar en ledande position på webben och i mobilen genom att utveckla innehåll och form, ha ett snabbt och rikt nyhetsflöde och kontinuerligt uppdatera utbudet.*

2013 gjordes större delen av sverigesradio.se om till följsam design. Det innebär att det som publiceras där anpassar sig till den skärm som publiken för tillfället använder.

Sveriges Radios ledord för följsam design är: tydligare, enklare, agendasättande, lättare att lyssna och enkelt att hitta. Det kan också beskrivas som att tillgängligheten förbättras. Ett led i detta utvecklingsarbete är att göra användartester.

Förstasidan har gjorts om till en nyhetssida med spegling av hela företagets nyhetsutbud i alla de genrer som finns representerade i Sveriges Radio.

Betydelsen av ljudet förstärks på sverigesradio.se. Möjligheter att via webben och Sveriges Radio Play-appen snabbt kunna välja vilka kanal man vill lyssna på – rikskanaler eller någon av de lokala kanalerna – ger en unik möjlighet att ta del av nyheter och program från hela landet dygnet runt.

Nästa steg i arbetet är att göra ytterligare tester för att förbättra den följsamma webben, med än mer fokus på lyssning och möjligheter att i högre grad dela innehåll.

Samtidigt ska Sveriges Radios tillgänglighet via sociala medier utvecklas med målet att nå publiken där den är.

## 5.7 Spegling av hela landet

Att mångsidigt och relevant skildra och granska det svenska samhället ur olika perspektiv ligger i journalistikens grund. Nästan all produktion i Sveriges Radio omfattas av olika krav på spegling av sociala skillnader, geografisk spridning, jämställdhet, etnicitet och kulturell mångfald, livsåskådning, funktionsnedsättning, sexuell läggning samt ålder. (Se vidare avsnitt 5.9.)

Kravet på spegling finns formulerat i styrdokument för nyhets- och programverksamheten och konkretiseras i uppdrag och beställningar. Sveriges Radio finns i dag på 43 orter i landet. Den bredden gör det möjligt att nå och spegla företeelser och människor från hela landet.

Förutom att hela landet speglas i riksutbudet är det också angeläget att hela sändningsområdet eller regionen hörs i det lokala utbudet.

### Speglingskraven i programbeställningarna

Speglingen ur olika aspekter säkerställs genom att kraven skrivs in i programbeställningarna till redaktioner och kanaler. Beställningarna följs upp genom kontinuerlig återkoppling inom respektive redaktion samt i årliga uppföljningsmöten med beställare och ansvarig chef. Riktlinjer för all programproduktion i Sveriges Radio är att:

- Programmet ska ha en mångfald av röster och perspektiv.
- Det ska märkas i programmet att Sveriges befolkning har skilda förutsättningar, levnadsvillkor och bakgrund.
- De medverkande ska ha jämn könsfördelning.

Här följer några exempel på hur speglingskrav preciseras i vissa programbeställningar:

- *Junior i P4*, nyhetsprogrammet för barn som sänds från Växjö: Programmets uppdrag är att spegla hela landet (och världen). Ett återkommande inslag är juniorkorrrar från olika delar av Sverige som rapporterar om något som hänt i just deras del av landet och i deras värld.
- *Studio ett*: Andra orter än Stockholm ska stå för en betydande del av innehållet. Perspektiv, ämnen, vardagsröster och experter från olika delar av landet ska med självklarhet inkluderas i sändningen. I programmet ska märkas att en stor del av Sveriges befolkning har invandrarbakgrund.
- *Ligga med P3* och *Christer i P3* är två program som enligt beställningen haft särskilt ansvar att beröra frågor om funktionsnedsättning.
- I *Människor och Tros* uppdrag ingår att spegla olika livsåskådningar.
- *Nya Vågen*: För att bättre skildra och spegla de kulturevenemang och kulturdebatter som pågår i hela Sverige ska *Nya Vågen* nio gånger per år sändas från Göteborg och Malmö och fyra gånger per år sändas från Umeå och Luleå.

### Organisation och sätt att arbeta

Formerna för samarbete mellan kanaler och redaktioner utvecklas ständigt. De lokala kanalernas organisation i regionala områden innebär förutsättningar för både samordning och samarbete inom den publicistiska verksamheten.

Sveriges Radios 35 nyhetsredaktioner har etablerat ett bra samarbete genom Reporternätverket. Förhållanden mellan olika delar av landet kan på ett mycket bra sätt jämföras och speglas genom detta samarbete.

Redaktionerna samarbetar för att ge en så heltäckande bevakning som möjligt av Sverige. Programmen *P1-morgon* och *Studio ett* söker ämnen och medverkande som speglar hela landet. I *Lunchkot* i P1 sänds varje dag en nyhetsöversikt med inslag från de lokala kanalerna från norr till söder. Lokalt producerade inslag sänds regelbundet under veckan både i P1 och P4. Ett flertal av Ekots reportrar har sina arbetsplatser utanför Stockholm: Malmö, Göteborg, Jönköping, Växjö, Örebro, Umeå och Luleå.

I samband med att förstasidan på sverigesradio.se gjordes om, förändrades också ansvaret för vad som skulle publiceras och en ny organisation skapades. Fler lokala nyheter publiceras nu på förstasidan och når lättare en rikspublik, i och med att de inte enbart publiceras på webbsidan utan allt oftare också lyfts fram i riksprogram i FM.

### **Program i rikskanaler som speglar hela landet**

Redaktionerna för *Kulturnytt* respektive *Mitt i musiken* slogs ihop vid årsskiftet 2012/2013 och samlades under namnet *Kulturnytt*, som nu sänder i tre kanaler. Sammanslagningen breddade den geografiska basen för nyheter, dagskritik och debatt inom kulturområdet. Programmet sänds från Stockholm och Göteborg och har fast knuta medarbetare i Malmö och Umeå samt återkommande inflöde av inslag från de lokala kanalerna över hela landet.

Samtliga program från Samhällsredaktionen speglar hela landet i all dess mångfald. Redaktionen lägger stor vikt vid att öka möjligheten till identifikation hos publiken.

- Gudstjänsterna ger en bild av det religiösa livet runt om i landet. I *Helgsmål* har lyssnarna möjligheten att höra sin egen lokalt inspelade kyrkklocka ringa i P1.
- De medverkande i *Tankar för dagen* kommer från hela Sverige och ger sina reflektioner utifrån sin specifika horisont.
- ”Utsatt folk” handlade om hur attityder mot samer hårdnar. Reportageserien producerades i Norr- och Västerbotten och sändes i *Tendens*.

Ytterligare exempel på reportageserier som speglat hela eller delar av Sverige samt berör mångfald och demokrati:

- ”Europaväg 45” – reportageserie om det svenska inlandets ekonomiska förutsättningar.
- Reportage i *P1-morgon* inför sametingsvalet, om vilka som får och inte får rösta.
- *Tankesmedjan* i P3 bevakar hela landet och lyfter ofta upp händelser utanför storstäderna.
- Vetenskapsredaktionen gör bland annat *Kossornas planet* i P4 och speglar hela landet i programmet, till exempel genom möten med textilerexperter på Gotland, marinbiologer i Gullmarsfjorden och zoologer i Uppsala.
- Kortare inslag och hela program från SR Sisuradios sju regioner sänds regelbundet i riksenheterna och i riksprogrammen *Studio Sisu* och *Huomenta Ruotsi* (”God morgon Sverige”).
- I *Sportextra* speglas dagligen sporthändelser från hela landet.
- *P4 Extra* produceras i Stockholm på vardagar och i Göteborg på helgerna. Programmet speglar hela landet och reportrar från de lokala kanalerna medverkar regelbundet i programmet från sina respektive orter.
- I P4 sänds varje lördagsmorgon det mest avlyssnade ring-in-programmet *Ring så spelar vi*. Bilder av livet från norr till söder skapas av lyssnarna och programmets medarbetare.
- Ett flertal *P1 Dokumentärer* skildrar människors livsvillkor på olika platser i landet. Några exempel: hur det är att våga flytta hem igen till Arjeplog och starta en liten tidning, om den förändrade samhällsutvecklingen när gruvan öppnade i Kaunisvaara och om en fiskares vardag, i ”Olle på Vingarö”.
- Av de 26 *P4 Dokumentärer* som sänts under året har 20 hämtat historier från hela Sverige.

## Särskilda programsatsningar

Några särskilda satsningar under året har bidragit till att spegla människors olika levnadsvillkor.

- Reportageserien ”Kluvet land” om arbetsmarknadens villkor sändes i P1 under sommaren. Reportagen som producerades av SR Västerbotten och SR Malmö skildrade bland annat situationen för unga arbetslösa, dels utifrån ungdomars egna upplevelser, dels utifrån forskningsperspektivet hur de ungas hälsa påverkas.
- I ”Det delade Sverige” fick publiken rapporter från några av landets mest utsatta bostadsområden bland annat i Eskilstuna, Katrineholm, Borlänge och Halmstad.
- Den publicistiska satsningen på ekonomi ur samhälleliga perspektiv, ”Hur mår Sverige”, avslutades i maj med en specialsändning av *Studio ett* i Malmö. De Sveriges Radio-reportrar som under ett drygt halvår rest runt i landet för att berätta om varsel, nyföretagande, kreditåstramningar, skuldfällor och bostadsbrist, summerade sina intryck. Tillsammans med ett flertal inbjudna gäster gjorde man analyser av krisåren och diskuterade lösningar.
- Radioteatern sände ”Utförsäkrad – berättelser från Sverige 2013”. Med hjälp av skådespelare har Radioteatern i Luleå spelat in autentiska berättelser från människor runt om i landet, vars liv drastiskt förändrats i samband med sjukdom eller olycka. Berättelserna hade samlats in av nätverket SocialAktion.nu. Producenten Gunilla Bresky tog del av berättelserna, gjorde ett urval och sammanställde dem för radio.
- I *Svenska berättelser* är det lyssnarna själva som skriver manus och sedan berättar. En mor beskrev hur det var att upptäcka att hennes son i många år varit missbrukare. I en annan berättelse fick publiken ta del av hur det kan vara att få ett barn med Downs syndrom. Alla *Svenska berättelser* finns på [sverigesradio.se](http://sverigesradio.se) för lyssning och nedladdning.

## Lokala kanalers medverkan i riksprogram

Varje vardag sänder Sveriges Radios 25 lokala kanaler nära tio timmar lokala program och nyheter inom sina respektive sändningsområden. Dessutom producerar lokala kanaler program till rikssändningarna. Här är några exempel ur verksamheten 2013:

- SR Jämtland, SR Göteborg och SR Kalmar turades om att producera *Meny* i P1 under året.
- SR Västernorrland sände *Ring P1* från Sundsvall i tolv veckor.
- SR Östergötland producerade *Digilistan* i P3 och *Kajs spellista* i P4.
- SR Jönköping producerade och sände *Fråga bildoktorn* vid storhelgerna. Kanalen sände också *Färdtjänst* i P4 vid fyra trafikintensiva helger under året.
- SR Värmland producerade *P4 Granskar* som under året bland annat undersökte de homosexuellas situation i världen och skuldavskrivningar i bostadskrisens Spanien.
- SR Väst gjorde ett tjugotal nyhets- och programinslag som sändes i riksprogram som *P1-morgon*, *Studio ett* och *Klartext*. De flesta inslagen handlade om bilindustrin och arbetsmarknaden i Västsverige.

SR Metropol, den unga lokala kanalen över Stockholmsregionen, bidrar med material framför allt till P3.

Ett stort antal av de program som sänds i rikskanaler produceras av SR Göteborg och SR Malmö. I Göteborg görs till exempel *Kaliber*, *P2 på hemväg*, *P3 Nyheter med Kazimierska* och *P4 Extra helg*. I Malmö görs bland annat humorprogram till P3: *Tankesmedjan* och *Humorhimlen*.

### 5.7.1 55 procent-målet

Den andel av allmänproduktionen i SR:s rikssändningar som produceras utanför Stockholm ska uppgå till minst 55 procent.

(Anslagsvillkor för Sveriges Radio 2013, § 12)

#### Andel allmänproduktion utanför Stockholm 2010–2013

2010	2011	2012	2013
57%	56%	56%	56%

I allmänproduktion ingår FM-sändningar dag- och kvällstid i Sveriges Radios rikskanaler:

- P1 – Samtliga programområden<sup>26</sup>, exklusive nyheter och sport.
- P2 – Alla sändningar på dagtid, med undantag av levande musik producerad i Stockholm, inklusive sändningar på nationella minoritetsspråk, men exklusive sändningar på övriga minoritetsspråk.
- P3 – Samtliga programområden<sup>26</sup>, exklusive nyheter och sport.
- P4 – Riksbudet<sup>27</sup> exklusive nyheter och sändningar från Radiosporten.

Huruvida en produktion hör till orter utanför Stockholm avgörs med följande kriterier:

- Programmet läggs ut på en redaktion utanför Stockholm.  
Exempel: *Kaliber* i P1 som läggs på område Väst och *Vetenskapsradion* i P1 som läggs på område Mälardalen.
- Programmet läggs ut på ett produktionsbolag utanför Stockholm.  
Exempel: *Rendezvous* i P2, som ligger på produktionsbolaget Kristjan Saag HB i Göteborg och *Stadens musik* för P2, som ligger på Lokatt i Malmö.
- Programmet läggs ut på en redaktion i Stockholm, men i programbeskrivningen anges explicit att programmet helt eller delvis ska produceras av medarbetare utanför Stockholm eller ha ett innehåll som helt eller delvis speglar Sverige utanför Stockholm.  
Exempel: *Jazzlandet* i P2 beställs av Musikredaktionen, som vidareutlägger till bland annat Umeå och Göteborg. *Gudstjänsterna* i P1, projektleds från Stockholm, men sänds från olika ställen runt om i Sverige. För P1 gäller det även *Tendens*, *P1 Dokumentär* och *Radioteaterns* föreställningar (med redaktioner i Malmö, Göteborg och Luleå)
- Beställaren bedömer att programmet innehåller material som speglar Sverige utanför Stockholm.  
Exempel: *Christer* i P3 som bygger på lyssnarkontakt med lyssnare över hela Sverige. *P2 Live* med en stor andel konserter från scener och festivaler runt om i landet.

<sup>26</sup> De programområden som ingår i begreppet allmänproduktion är Samhälle, Livsstil, Kultur, Underhållning, Musik samt Service. Nyheter och Sport ingår inte.

<sup>27</sup> Riksbudet är det som sänds i P4 över hela riket, alltså ej lokala kanalers sändningar vardagar.

## 5.8 Mångfald i programproduktionen

### 5.8.1 Utomstående medverkan

SR ska verka för mångfald i programverksamheten genom en variation i produktionsformer. Vid sidan om en betydande egen programproduktion ska utläggningar, samarbetsprojekt och inköp av program bidra till denna variation liksom utomståendes medverkan i den egna programproduktionen.

(Sveriges Radios sändningstillstånd 2010–2013, § 17)

Sveriges Radio är beroende av ett stort antal externa medarbetare och produktionsbolag för att uppfylla kravet på kvalitet och mångfald i utbudet. Denna utomståendes medverkan sker i flera olika former och inom de flesta programområden.

I kulturprogrammen engageras skådespelare, dramatiker, regissörer, författare, musiker, litteratur- och filmvetare med flera. I Radioteaterns produktioner är till exempel 50 procent av alla regissörer och dramatiker och 100 procent av skådespelarna utomståendes medverkan. Kulturredaktionen anlitar frilansmedarbetare och kulturexperter till recensionsverksamheten i *Kulturnytt*, som debattörer i *Nya Vågen* och *Obs* och för produktion av kulturdokumentärer. De lokala kanalerna speglar kulturlivet med hjälp av kulturarbetare från den egna orten. Det kan handla om musiker, skådespelare, författare eller frilansande journalister.

Externa medarbetare engageras ofta för specialprojekt och satsningar som kräver extra insatser och specialkunskaper. Sameradion engagerade 2013 en producent för de extrainsatta valprogrammen inför valet till Sametinget. Ett annat exempel är den medarbetare som under året gjorde en serie program om dolda handikapp för P4 Värmland. Sveriges Radios vetenskapsredaktion i Uppsala använde sig under 2013 av ett 30-tal frilansare och externa bolag för att berika bland annat *Vetandets värld*.

I många program medverkar experter från olika delar av samhällslivet för att bidra med sakkunskap. Inte sällan för att besvara lyssnarnas frågor som deltagare i panelsamtal eller som expertkommentatorer. I P4 Gävleborg deltar regelbundet en bibliotekarie, en ekonomiprofessor, en sjuksköterska och en modeexpert. I riksprogrammet *P4 Extra* medverkar till exempel matjournalisten och kocken Alexandra Zazzi, i P4 Skaraborg en miljöexpert, en konsumentvägledare och en språkkännare och i P4 Sörmland deltar barnpsykologer och personer ur det lokala nöjeslivet.

Flera av Sveriges Radios mest populära och välkända program engagerar programledare på frilansbasis för att ge publiken variation och tillgång till välkända profiler. Här finns personer som Sverker Olofsson i *Ring P1* och *Ring så spelar vi*, artisten Magnus Uggla i P4:s fredagsshow, komikern Peter Wahlbeck i *Karlavagnen*, Tomas Tengby och Anna Mannheimer i P4 på söndagsmorgnarna, Alexandra Pascalidou och Täppas Fogelberg i *Ring P1*.

Även i de lokala kanalerna är programledarna ofta externa medarbetare som engageras utifrån sina personliga talanger, sin bakgrund eller erfarenhet. Samma sak gäller för genreredaktionerna i Stockholm som tar in externa medarbetare för att bidra med ny kunskap och förnyelse i programmen.

Den unga kanalen, P3, bygger till stor del på extern medverkan och programanställda medarbetare som bidrar med förnyelse, ett ungt tilltal och förankring i de generationer som P3 vänder sig till. Emma Knyckare, Moa Lundqvist, Ahmed Berhan och Tobias Wallin är exempel på programanställda P3-medarbetare 2013. Komikern Jonatan Unge medverkar utifrån eget

produktionsbolag. *Musikhjälpen* bygger till stor del på extern medverkan av musiker, artister och journalister.

Ett stort antal frilansare har medverkat i Sveriges Radios dokumentärer med kunskap, idéer och med personligt skapade program. Två exempel är Emma Jahnkes ”Verklighetens Lilja 4-ever” och Hugo Lavetts ”Kvinna hittad död vid badplats”. Frilansande journalister är också viktiga för ett helt annat område, sportbevakningen. Många av de lokala kanalerna beställer sportinslag och bevakningsuppdrag av uppdragstagare och mindre bolag. Ett av många exempel är bevakningen av Svenska Rallyt.

Musikprogrammen i P2, P3 och P4 produceras både internt och av externa produktionsbolag. Musiker ur alla genrer, från rockband till kammarorkestrar, engageras för medverkan i olika livemusikprogram. Samtidigt gör även externa programledare och producenter viktiga insatser för den här typen av specialprogram, till exempel i *Klassisk morgon* i P2 och i *Musikguiden* i P3.

Sveriges Radio beställer också färdiga, sändningsklara programserier och enstaka program inom olika genrer och till de flesta kanaler inom företaget. Det enda som inte beställs av externa producenter är rena nyhetssändningar eller hela nyhetsprogram då dessa uteslutande produceras av interna redaktioner.

Sveriges Radio har under 2013 samarbetat med många olika produktionsbolag och här följer ett axplock av sändningsklara produktionsutläggningar som Sveriges Radio beställt under året:

- A-One Produktion AB har producerat ungdomsprogrammet *P3 Spel*, *P3 Star* samt sommarturnén *P3 Sommarsession*.
- Produktionsbolaget Munck AB producerade vetenskapsprogrammet *Institutet*. Munck har även producerat bland annat humorprogrammet *Lilla Al-Fadji*, programserien ”Livet på hemmet” om äldrevård, barnprogrammet *Junior* i P4 och musikprogrammet *Opera* i P2.
- Det mediegranskande programmet *Medierna* som sänds varje lördagsförmiddag i P1 produceras av Tredje Statsmakten Media AB.
- Produktionsbolaget Filt AB har bland annat producerat den dokumentära samhällsserien *Verkligheten*, det hälsojournalistiska programmet *Kropp och själ* och P1-programmet *Stil* om mode och trender.
- Svenska Medietjänster AB har bland annat producerat ekonomiprogrammet *Plånboken* och P4-intervjuserien *Ulf Elfving möter*. Svenska Medietjänster AB producerade även finalen av programmet *Svensktoppen nästa* som sändes inför publik på Liseberg i Göteborg.
- Produktionsbolaget Massa Media i Piteå AB har bland annat producerat det interaktiva sommarprogrammet *Hallå P3* och dansbandsprogrammet *P4 Dans*.
- P1-serierna *Vetenskapsradion Forum* och *Vetenskapsradion Historia* producerades av Prata AB.
- Lokatt Media HB från Malmö har producerat P1-programmen *Bortom bilen* och *Mellansnack med Emil Jensen*.
- Företaget Carl Wisborg AB producerade bland annat sommarprogrammen *Allsång i Gränna hamn* för P4 Jönköping och P4 Östergötland.
- Pila Media i Västerås producerade P4-programmet *Haffa* för P4 Sörmland.
- Malmöföretaget Umami Produktion AB har under 2013 producerat programserien *Obs* som sändes i P1 och P2-programserien *Underground* som handlade om ljudverktygens historia.
- Produktionsbolaget Tintenfisch producerade under året elektronikamusikserien *Ström* i P2.
- Program till serien *P3 Dokumentär* har producerats av bland annat Klippan Produktion, Ljudbang AB och A-One Produktion AB.

## Utomståendes medverkan i Sveriges Radio 2010–2013 i mnkr

<b>Medverkande och programanställda inom produktionen</b>	<b>2010</b>	<b>2011</b>	<b>2012</b>	<b>2013</b>
Medverkande	50,2	47,4	53,7	50,7
Programanställda	106,2	97,5	90,5	91,9
<b>Summa</b>	<b>156,4</b>	<b>144,8</b>	<b>144,3</b>	<b>142,7</b>
<b>Andra slags produktionssamarbeten</b>				
<b>Svenska</b>				
Produktionsutläggningar	178,4	180,9	187,7	164,4
Samproduktioner	1,6	2,2	2,1	1,6
Förvärv av sändningsrätter	1,5	0,0	0,0	0,0
<b>Summa</b>	<b>181,5</b>	<b>183,0</b>	<b>189,8</b>	<b>166,0</b>
<b>Totalt</b>	<b>337,9</b>	<b>327,9</b>	<b>334,1</b>	<b>308,6</b>
<b>Sveriges Radios kostnader för musikrättigheter</b>	<b>114,9</b>	<b>121,1</b>	<b>121,9</b>	<b>130,1</b>
<b>Totalt utomståendes medverkan</b>	<b>452,8</b>	<b>449,0</b>	<b>456,0</b>	<b>438,7</b>

Programbolagen Sveriges Radio, SVT och UR har vissa gemensamma tabeller i syfte att underlätta jämförbarheten mellan bolagens public service-redovisningar under tillståndsperioden. Tabellerna är jämförbara på en övergripande nivå. Bolagen har delvis olika innehåll i de underliggande kategorierna.

För Sveriges Radio innebär produktionsutläggning det som produceras av externa bolag. Av den totala kostnaden för produktionsutläggningar betalas cirka 35 procent till enmansbolag.

Under 2013 uppgick utomståendes medverkan till 438,7 mnkr, inklusive musikrättigheter. Utomståendes medverkan exklusive musikrättigheter uppgick till 308,6 mnkr.

Hur många medverkande och produktionsbolag som anlitas, samt kostnaden för detta, varierar mellan åren beroende på utbudet.

Mer än hälften av Sveriges Radios utbud består av musik. Kostnaderna för musikrättigheter utgör också en betydande del av programkostnaderna. Det är pengar som betalas ut till upphovsrättsorganisationerna STIM, IFPI och SAMI och som kommer kompositörer, textförfattare, musikförläggare och artister tillgodo. Under 2013 betalade Sveriges Radio 130,1 mnkr för musikrättigheter.

## Antal arvoderade medverkande i Sveriges Radio 2010–2013

<b>År</b>	<b>2010</b>	<b>2011</b>	<b>2012</b>	<b>2013</b>
Antal	2 600	2 928	2 745	2 440

Tabellen visar antalet arvoderade medverkande, exklusive programanställda. Medverkande som deltar i flera program är i tabellen redovisade endast en gång. Utöver dessa medverkar en mängd experter, företrädare för organisationer och företag, politiker med mera i Sveriges Radios kanaler utan att de arvodas.



## Antal anlitade bolag för programproduktion i Sveriges Radio 2010–2013

	2010	2011	2012	2013
Stockholm	1 102	1049	1079	1073
Berwaldhallen	137	122	149	152
P4 Blekinge	17	18	20	10
P4 Dalarna	24	18	17	18
P4 Gotland	14	15	19	21
P4 Gävleborg	32	34	24	26
P4 Göteborg	224	250	245	207
P4 Halland	29	24	23	22
P4 Jämtland	22	31	36	23
P4 Jönköping	25	26	32	21
P4 Kalmar	29	33	30	24
P4 Kristianstad	36	41	37	28
P4 Kronoberg	57	49	51	45
P4 Malmöhus	166	189	187	171
P4 Norrbotten	102	99	50	92
P4 Sjuhärad	16	18	18	13
P4 Skaraborg	40	46	37	59
P4 Stockholm	98	136	123	147
P4 Sörmland	17	18	18	29
P4 Uppland	61	115	89	66
P4 Värmland	39	34	29	38
P4 Väst	30	25	32	24
P4 Västerbotten	49	59	56	41
P4 Västernorrland	26	29	34	35
P4 Västmanland	33	26	19	13
P4 Örebro	42	41	35	26
P4 Östergötland	30	25	25	20
SR Programteknik	9	15	11	4
<b>Total</b>	<b>2 506</b>	<b>2 585</b>	<b>2 525</b>	<b>2 448</b>

Tabellen visar antalet anlitade bolag per redaktion. Några bolag har anlitats av flera redaktioner vilket innebär att de i tabellen förekommer på flera ställen. Om beställningarna från flera redaktioner enbart räknas en gång blir summan anlitade bolag 2 011.

Mängden produktioner skiljer mellan bolagen, några har levererat många program/serier medan andra endast haft enstaka programuppdrag. Merparten av anlitade bolag är enmansbolag. Till de största leverantörerna av program hör Filt AB, A-One Produktion AB, Massa Media AB, SMT Radio AB och Produktionsbolaget Munck AB.

För de olika formerna av utomståendes medverkan samt musikrättigheter använde Sveriges Radio 438,7 mnkr.

## 5.8.2 Samarbete med kulturinstitutioner

SR ska, självt och i samarbete med utomstående producenter och utövare i det svenska kulturlivet, svara för en omfattande produktion av kulturprogram.

SR ska göra föreställningar, konserter och andra kulturhändelser tillgängliga för hela publiken genom samarbeten med kulturinstitutioner samt fria kulturproducenter på skilda kulturområden i hela Sverige.

(Ur Sveriges Radios sändningstillstånd 2010–2013, § 12)

Den första januari 2013 var det premiär för Sveriges Radios stora samarbetsprojekt *Världshistorien*. Tillsammans med Folkteatern i Göteborg, Kulturhuset, Dramaten, Svensk biblioteksförning, två studieförbund samt alla Sveriges länsteatrar och ett tiotal stadsteatrar har Radioteatern producerat 365 nyskrivna pjäser, en om dagen under hela året, om olika människor som har påverkat historien genom sitt liv och arbete. Syftet med detta omfattande projekt är att tillsammans med bland andra Forum för levande historia och Svenska PEN uppmärksamma människors modiga handlingar för demokrati och människovärde. Radioteatern har gjort inspelningar från simhallar, fängelser, museer, hissar, ölbryggerier, mentalsjukhus, kyrkogårdar, kontorsrum, rådhus, kommunhus, skolor, universitet, pubar, taxibilar, torg med mera. Pjäserna har sänts dagligen i P1 och också gjorts tillgängliga via webb, mobil och sociala medier.

I samarbete med kulturinstitutioner räknar Sveriges Radio in alla kulturproducerande institutioner och aktiviteter som får statligt stöd, landstingsstöd eller kommunalt stöd, till exempel opera- och teaterinstitutioner och de statligt finansierade symfoniorkestrarna samt även musikanordnare som länsmusiken och musikhögskolorna liksom fria kulturgrupper. Till kulturinstitutioner räknar Sveriges Radio även bibliotek, museer och kulturföreningar samt sändningar från eller inspelningar vid festivaler.

Alla Sveriges Radios samarbeten med kulturinstitutioner i landet, är ett av de tydligaste sätten att tillgängliggöra kultur för hela publiken.

### Samarbeten i P1

- I mars 2013 delades Sveriges Radios romanpris ut på Varbergs stadsbibliotek, enligt tidigare års princip att prisutdelningarna görs på bibliotek runt om i landet för att understryka prisets publiknärhet. Arrangemanget var ett samarbete mellan biblioteket och Sveriges Radios kulturredaktion.
- I samarbete med Lunds humorfestival sändes bland annat P1-programmen *Spanarna* och *Lantzkampen*.
- Vetenskapsredaktionen samarbetade med Kungliga vetenskapsakademin och Nobelmuseet.

### Samarbeten i P2

- Under Östersjöfestivalen i augusti samarbetade Sveriges Radios Symfoniorkester och Radiokören med Drottningholmsteatern i uppsättningen av "Trollflöjten".
- I maj genomfördes för första gången ett samarbete mellan Sveriges Radios Symfoniorkester och Dansens Hus i Stockholm. "Earth Dances" av Harrison Birtwistle som framfördes i Berwaldhallen, fick samma kväll ett sceniskt framförande när hela orkestern flyttade till Dansens Hus. Där improviserade dansare från streetdancekompaniet "Soul Sweat" och Cullbergbaletten till musiken som en avslutning på festivalen Urban Connection.

- Under Stockholms Kulturfestival gav Radiosymfonikerna en konsert tillsammans med Ale Möller Band på Gustav Adolfs torg.
- ”Art’s Birthday” görs sedan flera år i samarbete med Södra Teatern i Stockholm.
- Ett flertal operaföreställningar har sänts från de stora svenska operahusen. Till exempel: ”Sommarnattens leende” och ”Lear” från Malmö Opera, ”Simon Boccanegra” och ”Barberaren i Sevilla” från Göteborgsoperan samt ”Turandot” och ”Peter Grimes” från Kungliga Operan i Stockholm.
- Sändning av invigningskonserten från Stockholms konserthus Tonsättarfestival.
- Ett av 2013 års samarbetsprojekt gjordes tillsammans med Musik i Syd, genom en beställning av stråkkvartetter av fyra svenska tonsättare (Katarina Leyman, Miklós Maros, Lars Sandberg och Andrea Tarrodi) som uruppfördes i skånska Mellby Atelier.
- SR Göteborg har löpande samarbeten med bland annat Göteborgsoperan, Göteborgs Konserthus och Göteborgssymfonikerna.
- SR Kronoberg har i samarbete med Musik i Syd spelat in tolv konserter från Korröfestivalen i Småland, en av Nordens ledande folkmusikfestivaler.

### **Samarbeten i P3**

- SR Norrbotten samarbetade med Kulturens Hus i Luleå om musikfestivalen ”Minus 30”. Uppträdanden spelades in för att sändas både i *P3 Live* och i den lokala kanalen.
- Inför P3 Guld-galan hade *Musikguiden* i samarbete med Södra Teaterns Kägelbana en hyllning till svensk musik då artister från förra årets nomineringar uppträdde.

### **Samarbeten i P4**

- SR Sisuradio har bland annat samarbetat med Finlands Institut, sverigefinska folkhögskolor i Axevalla och Haparanda, biblioteken, sverigefinska kyrkan, Haninge kulturnämnd.
- P4 Västernorrland har samarbetet med läns museet Murberget och under sommaren gjort en serie med radiominnen ur arkivet.
- P4 Jämtland har i samarbete med Läns kulturen gjort skådespelarinläsningar av Lyssnarnas boktips.
- P4 Västmanland deltar i samarbete med Västerås Kultur med flera i den årliga ”Kulturnatten” i Västerås. P4 Västmanland arrangerar i samband med evenemanget ”öppen mikrofon” där besökarna får delta genom att sjunga, läsa dikter eller berätta historier ur livet. Lokala artister avlöser varandra under kvällen och spelar live.
- P4 Uppland har samarbetat med Reginateatern i Uppsala vid lunchkonserter och tillsammans med Uppsala stadsteater sänt författarfredagar.
- P4 Sörmland samarbetar med biblioteket kring boktips och tävlingar kring litteratur. Tillsammans med Scenkonst Sörmland genomförs konserter regelbundet.
- P4 Gotland har samarbetat med Svenskt visarkiv och samlat in äldre visböcker på ön. Resultatet publicerades i en skrift under hösten. Kanalen har också samarbetat med Gutamålsgillet och presenterat en almanacka med gutniska ord som förklarats i radio, ett ord varje vardag.
- P4 Skaraborg har ett löpande samarbete med Musik i Skaraborg som bland annat bidrar till innehållet i musikprogrammet P4 Live.
- P4 Sjuhärad deltar i sommartorsdagarna i Borås, en kultursatsning tillsammans med Borås stad. Kanalen sänder också från Kulturhuset inför deras författarföreläsningar.
- P4 Östergötland producerar personliga humorinslag i P4 Morgon med medverkande från Arbisteatern i Norrköping.

- SR Kalmar har ett flerårigt samarbetsprojekt med Virserum konsthall, kallat Radio XX, som ger ungdomar möjlighet att göra sina röster hörda.
- P4 Halland spelade in program tillsammans med Halmstads stadsbibliotek. I programmen kommenteras aktuella skeenden och nyheter med hänvisning till litteratur. Kanalen har också samarbetat med Hallands museum i Varberg kring bland annat Världens barn-insamlingen då skådespelare från fästningens historiska ensemble deltagit.
- SR Blekinge producerar Topplistan med enbart lokal musik, i samarbete med Musik i Blekinge.

### Samarbeten med kulturinstitutioner, antal utsändningar och timmar

Antal utsändningar	2010	2011	2012	2013
Rikskanaler	675	639	829	1 235
Lokala kanaler	2 078	1 972	1 739	1 911
Webb	30	9	29	17
<b>Totalt</b>	<b>2 783</b>	<b>2 620</b>	<b>2 597</b>	<b>3 163</b>

Timmar	2010	2011	2012	2013
Rikskanaler	930	1 013	1 054	1 170
Lokala kanaler	878	888	746	707
Webb	42	14	31	32
<b>Totalt</b>	<b>1 850</b>	<b>1 915</b>	<b>1 831</b>	<b>1 909</b>

Programbolagen Sveriges Radio, SVT och UR har vissa gemensamma tabeller i syfte att underlätta jämförbarheten mellan bolagens public service-redovisningar under tillståndsperioden. Samarbete med kulturinstitutioner är en av dessa.

Ökningen av antalet utsändningar beror i huvudsak på Radioteaterns *Världshistorien*, ett omfattande samarbete med många kulturinstitutioner som resulterat i dagliga sändningar i P1. Eftersom varje program endast är cirka 5 minuter är sändningstidsökningen inte lika stor.

### 5.8.3 Samarbeten med nordiska public service-bolag

Program om och från de nordiska grannländerna ska sändas i syfte att stärka den nordiska kulturgemenskapen.

( Ur Sveriges Radios sändningstillstånd 2010–2013, § 12)

Sveriges Radios samarbete med Danmarks Radio (DR), Norsk Rikskringkasting (NRK) och finska Yleisradio (YLE) är väletablerat sedan lång tid tillbaka. Företagen följer och inspireras av varandras publicistiska utbud, programutveckling och utveckling av redaktionella rutiner. Behovet att dela med sig av omvärldsanalys har blivit viktigare med den snabba medieutvecklingen, ökade konkurrensen och publikens ändrade medievanor. För Sveriges Radios del är DR och NRK särskilt intressanta vad gäller att ta del av erfarenheter från introduktion och övergång till digital radio.

SR Sisuradios återkommande programsamarbete med YLE och Sameradios dagliga nyhets-samarbete med NRK och YLE är exempel på väl etablerat samarbete mellan de nordiska public service-bolagen.

Den årliga nordiska featurekonferensen samlar dokumentärjournalister från de nordiska länderna. Radioteatern har också årligt erfarenhetsutbyte med de nordiska kollegorna. Under 2013 låg fokus på stöd och rådgivning i gemensamma problem som till exempel upphovsrättsfrågor. Även musikredaktionen samarbetar med de nordiska musikkanalerna, främst inom ramen för EBU.

Även några nya programsamarbeten genomförs varje år. Under 2013 kan följande nämnas:

- P4 Värmland bevakade traditionsenligt det svenska VM-rallyt. Tävlingen gick delvis i Norge i år och NRK tillhandahöll utrustning för sändningarna från Norge.
- P4 Väst utvecklade ett visst utbyte av nyhets- och aktualitetsinslag med den lokala norska kanalen NRK i Östfold.
- P4 Västernorrland och P4 Jämtland deltar i projektet "Nyheter och information över gränsen" tillsammans med NRK och medieföretagen i Tröndelag. Det är ett EU-finansierat program för gränsöverskridande utvecklingsarbete. Syftet är att journalister i regionen ska lära känna varandra genom utbytesprogrammet och att fler nyheter når över gränsen.
- P4 Norrbotten sänder varje vecka *Barentssamtalen*, där journalister från Sveriges Radio, YLE, NRK och en journalist från nordvästra Ryssland samtalar om aktuella händelser på Nordkalotten.

NRK:s nyhetskanal "Alltid nyheter" använder i stor utsträckning inslag och reportage från Sveriges Radios utrikeskorrespondenter och även annat material från *Ekot*. YLE:s sändningar på svenska använder nyhetsmaterial från Sveriges Radio.

## 5.9 Det mångkulturella Sverige

När upploppen i Husby bröt ut i maj 2013 hade Sveriges Radio redan varit där och mött den groende frustrationen bland de unga i miljonprogramsförorten. *Verklighetens* reporter Paloma Vangpreecha träffade en kille som hon kallade "Kim" i programmet. Han hade bevittnat ett våldsamt polisingripande och för första gången i sitt liv hört pistolskott. Nästa gång Paloma träffade honom var han en av dem som kastade sten. I P3 fick lyssnarna höra berättelsen om varför Kim valde att bli stenkastare. När upploppen senare lagt sig åkte *Tendens* reporter Sukran Kavak till Husby och tillbringade sommaren där för att prata om det vanliga livet i Sveriges för tillfället mest omskrivna förort.

För Sveriges Radio handlar mångfaldsuppdraget bland annat om detta – att finnas på plats inte bara mitt under dramatiska skeenden, utan både före och efter, för att också kunna skildra underliggande orsaker, konsekvenser och långsamma förändringar och för att söka flera sanningar och djupare förklaringar. Det handlar om att bryta den stereotypa bilden av invandraren som ett offer och i stället låta var och en få vara med utan etnisk etikett.

Under 2013 har många av Sveriges Radios profiler invandrarbakgrund. Det är inget vi behöver tala om i radio. Det påpekar vi bara här.

### Mångkultur i samhällsprogrammen

Det lyssnardrivna programmet *Ring P1* låter en hög andel personer med utländsk bakgrund komma till tals, såväl kring ämnen som direkt berör mångkultur som i andra samhällsfrågor. *P1-morgon* har startat ett förändringsarbete inom redaktionen där medarbetarna arbetar aktivt med att hitta en större variation i vilka experter och andra medverkande som bjuds in för att bättre kunna spegla hela Sverige.

Reportern Silan Diljen, som till vardags arbetar på SR International, berättade om sin egen flykt till Sverige i *P1 Dokumentär*. Hon intervjuade sin mamma och återvände till gränsen med taggtråden för att visa sin fyraåriga dotter den historia hon alltid bär med sig. Dokumentären ”Min flykt” gjordes i samarbete med SR Metropol som startade en diskussion under #minflykt på Twitter. Under en vecka i november följde tusentals människor med och delade med sig av sina historier både inför och efter dokumentären i P1. Sveriges Radio gjorde inslag under #minflykt-veckan på nio olika språk. Detta var en av de satsningar som fick störst genomslag under året och satte agendan för ett nytt sätt att prata om flykt, stolthet och identitet.

I *Barnen* i P1 har barn på Hovsjöskolan i Södertälje, där alla barn är invandrare och många slutar skolan med ofullständiga betyg, fått berätta om sin vardag och sina drömmar. Noah som är tolv år drömmer om att bli advokat.

*Barnen* i P1 har också ställt frågor om barn och religionsfrihet. Vilken frihet har ett barn att välja sin egen tro i en kristen skola? Reportern Sukran Kavak gjorde ett personligt program där hon frågade sig om hon ska uppfostra sin son till muslim. Reportern Lollo Collmar undersökte i ett annat avsnitt sin egen uppväxt i barndomens kyrka, och frågorna om identitet och tro visade sig vara lika.

Ett nytt fördjupande nyhetsprogram lanserades under året, *P3 Nyheter med Kazmierska*, lett av profilen Natalia Kazmierska, som kompletterar P3:s dagliga nyhetsrapportering i *P3 Nyheter*. P3:s nyhetsbevakning arbetar medvetet för att dela berättelser från ungas värld på ett sätt där alla grupper får synas. Programmet berättar om vardagsnära frågor som diskriminering på krogen men är också noga med att inte cementera någon grupps roll som offer.

Att bryta stereotyper är något av en ledstjärna för sexprogrammet *Ligga med P3*. Programmet har granskat skräckfilmer och visar hur den svarte eller bögen alltid dör först och hur oskulden alltid överlever. De har träffat muslimska gayaktivister och analyserat argumenten hos en sexolog som säger att män inte kan kontrollera sin sexdrift.

### **Mångkultur inom livsåskådning**

När Sveriges Radio sänt morgonandakt och gudstjänster under året har de monoteistiska världsreligionerna funnits representerade. Särskild uppmärksamhet har getts religionsmöten, där ledare för judar och muslimer bjuds in till den svenska gudstjänsten. I samband med judiska och muslimska högtider som Jom kippur och Ramadan har specialprogram uppmärksammat och berättat om dem både för troende och nyfikna.

I *Människor och tro* hörs regelbundet röster med olika etnisk och religiös bakgrund om religion och politik. Under 2013 har bland annat frågan om islams ställning i Sverige behandlats; har den som bär muslimsk klädsel i Sverige sämre chans att få jobb, och vilken roll ska en moské och en imam ha i dagens Sverige?

I *Tankar för dagen* har alltid en stor andel av de medverkande annan etnisk bakgrund än svensk. I *Vid dagens början* hörs varje vecka existentiella reflektioner av människor med olika religiös och kulturell bakgrund.

### **Mångkultur i program om musik**

Musik är kanske det område där det finns mest plats för personer med utländska bakgrund. Sveriges Radio har ändå valt att försöka ifrågasätta och gå ännu längre inom detta område, för att skapa en än mer varierad musikbevakning.

I *P2 Dokumentär* har Birgitta Tollan träffat afroamerikanska klassiska musiker i USA. Programmen ställer frågor om hur det är att kämpa mot stereotyper kring vem som förväntas syssla med klassisk musik. Temat fortsatte i dokumentären ”Svart musik i Sverige om en ny generation musiker som inte ser sig som invandrare.” Där diskuterades frågan varför detta med hudfärg fortfarande är ett problem.

*P2 Dokumentär* har också sänt tre program om finlandssvenska artister som Erna Tauro, Bengt Ahlfors, Otto Donner och Carola Standertskjöld.

För att bryta stereotyper har två program med queera förtecken gjorts. I det ena undersöks kyrkomusikens roll i skapande av kön, sexualitet och normer.

### **Mångkultur i barnprogrammen**

2013 års *Julkalender* heter ”Alla barnen firar jul” och handlar om en stor familj med 23 barn. Det är en situationskomedi för hela familjen skriven av Måns Gahrton och Johan Unenge.

Det är den till antalet medverkande skådespelare, största julkalenderproduktion som gjorts för Sveriges Radio. Den är ett exempel på hur Sveriges Radio medvetet arbetar med mångfald bland barn i Sverige. Stor kraft lades vid rollbesättning av såväl vuxna som barn för att få en så representativ mix som möjligt. En barnrollsättare arbetade aktivt tillsammans med regissören för att få med barn som kommer både från ytterförorter och olika delar av landet och som annars inte vanligtvis hörs i rikskanalerna. Barnen hade olika etniska bakgrunder och kulturella identiteter.

Mångfalden i barnlitteraturen märks i utbudet både när det gäller val av författare och av uppläsare. I *Barnradion* hördes röster med annan etnisk härkomst än svensk, till exempel en persisk uppläsare av en saga.

I *Junior i P4* berättade en afghansk pojk om flykten till Sverige.

### **Lokala kanaler**

Under 2013 har publiknätverkens betydelse för speglingen av hela Sverige förstärkts. De har en avgörande roll i att bidra till större mångfald bland idéer och perspektiv.

Integration är ett självklart bevakningsämne i samtliga P4-kanaler. För att bryta stereotypen att invandrare och flyktingar är offer gör flera kanaler särskilda satsningar. P4 Skaraborg gör serien ”Stolta skaraborgare” där personer lyfts fram i andra egenskaper än just i sitt ursprung. I P4 Väst har flera panelmedlemmar annan etnisk bakgrund och i P4 Malmöhus får en Malmöbo med annat ursprung bjuda på sin musik som ”världs-dj” en gång i veckan.

I Malmö och Stockholm har de lokala kanalerna Din gata och SR Metropol fortsatt sända program och musik. I dessa båda kanaler är det mångkulturella Sverige väl representerat i allt från personal till medverkande liksom i perspektiv på frågorna i programmen.

### **Rekrytering**

För att ta till vara mångfalden i Sverige räcker det inte att bevaka den. Sammansättningen av personal, liksom personalens erfarenheter och perspektiv, måste reflektera Sverige. Eftersom rekrytering normalt sker lokalt och i varje redaktion för sig har ledningen under 2013 arbetat med att samordna och följa upp att den totala personalsammansättningen utvecklas i en riktning mot mer mångfald.

Att rekrytera någon med andra referenser och perspektiv är ofta mer krävande än att anställa någon som är lik en själv. Därför har Sveriges Radio arbetat med att aktivt ”scouta” medarbetare med mångfaldskompetens. En översyn av karriärvägar mellan redaktioner och orter har påbörjats. Syftet är att utveckla talanger i de miljöer där det är enklast att komma in med andra perspektiv och att de senare ska kunna få chansen inom andra delar av organisationen.

Sveriges Radios arbete med att rekrytera programledare med olika bakgrund är särskilt aktivt inom P3. Mångfalden bland programledare är stor, vilket bidrar till att ge lyssnarna fler perspektiv och visa att oavsett bakgrund finns möjligheten att höras i Sveriges Radio.

## 5.10 Utbud på minoritetsspråk

SR ska beakta språkliga och etniska minoriteters intressen. Verksamheten ska vara ett prioriterat område. Tillgängligheten ska förbättras. Minoritetsspråken samiska, finska, meänkieli och romani chib ska inta en särställning. SR ska ha en dialog med de berörda grupperna.

I fråga om verksamhet för språkliga och etniska minoriteter får SR, SVT och UR sinsemellan fördela ansvaret för olika slags insatser.

SR ska ta särskild hänsyn till de språkliga behoven hos barn och ungdomar som tillhör språkliga eller etniska minoritetsgrupper.

(Ur Sveriges Radios sändningstillstånd 2010–2013, § 16 och § 14)

Nyhetsåret 2013 har haft fokus på de nationella och övriga minoriteterna på flera sätt. Detta har också speglats i Sveriges Radio genom bevakningen av de romska registren, konflikten kring gruvbrytning och projektering i bland annat Kallak. Den ökade invandringen av syriska flyktingar och oroligheter i storstädernas förorter såsom Husby är några andra exempel som lyfts fram. Bevakningen och nyhetsrapporteringen har fördjupats och berikats av att Sveriges Radio har redaktioner som sänder på fyra av de fem nationella minoritetsspråken och en rad andra språk. Detta har gagnat såväl minoriteternas publik som majoritetsbefolkningen. Samarbetet mellan dessa redaktioner och övriga SR-redaktioner har också utvecklats. Kontakten med lyssnarna har intensifierats med hjälp av både publiknätverken och sociala medier.

Sveriges Radio har ett unikt utbud på fyra av de fem nationella minoritetsspråken: finska, meänkieli (tornedalsfinska), samiska (på flera olika dialekter) och romani chib. Programmen har en särställning i verksamheten i förhållande till andra minoritetsspråk. Utbudet syftar till att stärka och utveckla de nationella minoriteternas kultur, identitet och språk som viktiga och självklara delar av den svenska mångfalden.

För barn finns ett särskilt utbud för varje språk, men också gemensamt inom ramen för *Magiska Skrinet* på webben, sagor på samtliga nationella minoritetsspråk inklusive jiddisch. Sagorna översätts också till svenska.

2013 har Sveriges Radio genom en särskild publicistisk satsning sänt spänningsberättelser för barn i åldrarna 9–12 år skrivna av kända svenska deckarförfattare. Berättelserna har översatts till de fem nationella minoritetsspråken.

Även för ungdomar och unga vuxna finns ett utbud på de nationella minoritetsspråken. Sisuradio har under 2013 satsat på att nå nya sverigefinska lyssnare/användare samt att nå andra och tredje generationens sverigefinnar som ofta har svagare kunskaper i finska. Webbssidan ”Finnblicken” och projektet #vågafinska blev ett forum för berättelser om att växa upp som finstalande i Sverige.



Utöver de nationella minoritetsspråken sänder Sveriges Radio på en rad andra språk med fokus på nyanlända minoriteter. Under 2013 sändes i FM på arabiska, kurdiska, persiska och somaliska samt på engelska som crossoverspråk. Samarbetet mellan dessa redaktioner och övriga SR-redaktioner har utvecklats. Detta har inneburit att nyhetsflödet mellan minoritetsredaktionerna och övriga nyhetsredaktioner går åt ”båda hållen”. Majoritetsbefolkningen har därmed kunnat få insikt och ökade kunskaper om minoriteternas perspektiv.

Inom ramen för P2:s livesändningar med folk- och världsmusik har musik från de nationella minoriteterna varit representerade vid flera tillfällen.

Som ett sätt att öka tillgängligheten finns sändningarna på såväl nationella som övriga minoritetsspråk på Sveriges Radios webbplats för efterlyssning och nedladdning.

För samtliga minoritetsspråk gäller att den förändring av antalet timmar förstasändning mellan 2012 och 2013 som syns i tabellerna beror på korrigering av redovisad sändningstid, se avsnitt 2.3. Omfattningen av det faktiska utbudet har inte förändrats. Publiken har kunnat höra lika många timmar på respektive språk 2013 som 2012.

I bilaga 4a visas utbudet på nationella minoritetsspråk i ett format som är gemensamt med SVT och UR. I bilaga 4b visas utbudet på nationella minoritetsspråk ur ett lyssnarperspektiv, dvs total tillgänglighet.

### **5.10.1 SR Sisuradio**

Sisuradio har fortsatt arbetet med sina fokusområden: att sätta agendan ur minoritetsmedias synvinkel, fånga speciellt andra och tredje generationens sverigefinska och tornedalsfinska lyssnare/användare och vidareutveckla användningen av webben och sociala medier samt öka samarbetet med andra redaktioner inom Sveriges Radio.

#### **Nyheter ur minoritetssynvinkel**

*Sisu-nyheterna* och aktualitetsprogrammet *Studio Sisu* har granskat hur minoritetspolitiken tillämpas, speciellt inom de 48 så kallade förvaltningskommunerna. Till exempel har man undersökt hur förskolebarnen får undervisning i modersmålet. Nyheterna har också granskat varför antalet elever som får undervisning i finska i grundskolan har minskat drastiskt.

I ett flertal program och reportage har man utgått från statistik från SCB om första, andra och tredje generationens sverigefinnar. Till exempel har statistik utgjort grunden i ”Från fabriksarbetare till akademiker” som handlade om sverigefinnarnas utbildningsnivå. Om andra generationens relation till och erfarenheter från Finland gjordes en reportageserie i sex delar, ”Sori, mä oon Ruotsista” (”Sorry, jag är från Sverige”).

#### **Fånga ny publik**

I september startades Sisuradios publiknätverk för att bättre inkludera publiken i utbudet. Som ett led i arbetet att etablera nätverket genomfördes en temavecka om användning av finska språket. I temaveckan ingick #vågafinska på sociala medier, som ledde till att många människor lämnade berättelser om hur man har förhindrats att använda finskan, om hur man inte vågat använda språket eller om hur man har återfunnit sitt modersmål. Sisuradio publicerade flera nyhetsinslag och gjorde många program ur dessa berättelser. Dessutom publicerades materialet på webben. På svenska sändes nyhetsinslag bland annat i *PI-morgon* samt i många lokala nyhetssändningar.

Det tvåspråkiga underhållningsprogrammet för unga vuxna, *Finska pinnar* i P4, har fortsatt att locka andra och tredje generationens lyssnare med kända svenska, sverigefinska och finska aktuella gäster och en panel som diskuterar veckans hetaste ämnen på fredagarna.

I augusti startades Sisuradios svenskspråkiga webbsida ”Finnblicken”. Det är ett nytt sätt att nå den publik mellan 20–35 år som inte behärskar finska så väl eller är helt svenskspråkig. Sidan, som ger en inblick i sverigefinska perspektiv, öppnades under temaveckan #vågafinska. Innehållet till sidan kommer ur Sisuradios utbud och bearbetas till svenska. ”Finnblicken” tar bland annat upp nyheter och reportage om språk och identitet, Finland i samtiden, minoritetsfrågor i Sverige och kultur och nöje med en sverigefinsk twist.

### Interaktiva sändningar

Tävlingen ”Sverigefinnar 2013” var Sisuradios största interaktiva satsning i samarbete med SVT:s finska redaktion, veckotidningen Ruotsinsuomalainen och Finlandsinstitutet i Stockholm. I satsningen ingick att publiken röstade fram ”Vardagshjälten” och lämnade förslag till ”Sverigefinne 2013” respektive ”Ung Sverigefinne 2013”. Den direktsända prisutdelningsgalan från Finlandsinstitutet sändes i P4 och på SVT Play.

Andra interaktiva program har varit *Sisutarinat* (”Sisuberättelser”), lyssnarnas berättelser om självupplevda händelser, och *Puhelinlangat laulaa*, önskekoncert i samarbete med YLE med hälsningar från Sverige och Finland. I programmet *Musalista*, tävling i sverigefinsk dansmusik, röstar publiken fram bästa låtarna. Dessa låtar samlas till en Musalista cd-skiva.

### Barn och ungdomar

I barnprogrammet *Roketti* har Radioapans tvåspråkiga kusin Gorilja fortsatt att leda tävlingen Kilppari. *Roketti* har också samarbetat med den sverigefinska barnfestivalen och workshopturnén ”Mukulat” som har haft evenemang i fem förvaltningskommuner.

Under året sändes de spänningsföljetonger som skrivits av kända svenska kriminalförfattare, på uppdrag av Sveriges Radio. Texterna översattes till finska.

Programmet *Tähti (Stjärnan)* för ungdomar i mellan- och högstadiet sänds i Sisuradios digitala sändningar samt streamas på sverigesradio.se.

### SR Sisuradios sändningar 2010–2013 fördelade på distributionsplattformar (timmar)

	2010	2011	2012	2013
FM Riks	621	620	624	199
FM Regional	1 740	1 733	1 740	1 227
DAB	5 732	5 730	5 746	5 022
Webb-unikt	0	0	0	0
<b>Totalt (timmar)</b>	<b>8 092</b>	<b>8 084</b>	<b>8 110</b>	<b>6 447</b>

Tabellen ovan redovisar SR Sisuradio, som även innehåller en del svenska sändningar, men inte hela det finska utbudet.

Tabellen nedan redovisar hela utbudet på finska oavsett kanal.

## Finska

	2010	2011	2012	2013
Marksändningar (FM + DAB)	8 111	8 102	8 131	6 217
Webbunika sändningar	0	0	0	0
<b>Summa förstasändning</b>	<b>8 111</b>	<b>8 102</b>	<b>8 131</b>	<b>6 217</b>
Kostnad (mnkr)	86,1	89,8	89,9	88,4

## Finska, barn och ungdom, förstasändning

2013	Nyheter	Samhälle	Livsstil	Kultur	Sport	Underhållning	Musik	Service	Summa
FM Analogt	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DAB	0	20	4	65	0	2	254	0	345
Webbunika sändn.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Summa 2013</b>	<b>0</b>	<b>20</b>	<b>4</b>	<b>65</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>254</b>	<b>0</b>	<b>345</b>

### 5.10.2 Meänkieli

Utbudet på meänkieli har under 2013 haft fokus på samma områden som de senaste åren; att stärka utbudet för barn och unga och göra program om språk och identitet.

*Gränslöst*, en programsatsning som gjorts i två år, har nu etablerats som en viktig del av det ordinarie utbudet på meänkieli. De ämnen som tas upp i programmen väljs i första hand för att nå en yngre publik. Programmet har också som mål att få unga som förstår språket att lära sig mer och kanske också själv kunna tala meänkieli. Det är skälet till att *Gränslöst* har meänkieli som huvudspråk men med tydliga inslag av svenska. Interaktiviteten och samverkan med publiken har ökat, inte minst genom ett mycket aktivt arbete på olika sociala medier.

För att öka tillgängligheten för dem som inte kan meänkieli så bra översätter redaktionen alla texter på webbsidan till svenska.

Barnprogrammen på meänkieli har under året haft fokus på tre spänningsföljetonger skrivna av vuxna svenska deckarförfattare. Texterna har översatts till meänkieli.

Den tornedalsfinska musikkulturen, på meänkieli och svenska, har växt sig allt starkare de senaste åren. Det har uppmärksammats i *Päiväntäimä*. Musikprofilen Rolf Digervall gjorde under åtta veckor programmet *Rolfs lista* som lyfte fram musik från Tornedalen. Därefter fick lyssnarna rösta på listan, via webben. Listan var ett sätt att lyfta fram den tornedalska musikkulturen och uppmuntra till nyskapande och nyproduktion av musik på meänkieli.

Två livemusikevenemang har lyfts fram under året: dels den tornedalska/franska musikgruppen Pajala Tatawin, dels en julkonsert från Övertorneå kyrka med några av de främsta tornedalska musikerna.

Meänkieliredaktionen har under året både speglat och granskat de organisationer som företräder meänkieli i offentliga sammanhang. Till exempel har man bevakat och rapporterat om de spänningar som finns inom språkgruppen.

Redaktionen har också producerat en dokumentär (på svenska) till P1 om de stora samhällsförändringar som Tornedalen genomgår sedan gruvbrytning startats i regionen.

Sveriges Radios meänkieliredaktion finns i Pajala och i Luleå.

## Meänkieli

	2010	2011	2012	2013
Marksändningar (FM + DAB)	642	638	637	668
Webbunika sändningar	0	0	0	0
<b>Summa förstasändning</b>	<b>642</b>	<b>638</b>	<b>637</b>	<b>668</b>
Kostnad (mnkr)	5,9	6,2	6,2	6,1

## Meänkieli, barn och ungdom, förstasändning

2013	Nyheter	Samhäll	Livsstil	Kultur	Sport	Underhållning	Musik	Service	Summa
FM Analogt	6	8	0	5	0	10	15	0	45
DAB	6	6	0	4	0	10	13	0	40
Webbunika sändn.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Summa 2013</b>	<b>12</b>	<b>14</b>	<b>0</b>	<b>9</b>	<b>0</b>	<b>20</b>	<b>28</b>	<b>0</b>	<b>85</b>

### 5.10.3 Sameradion

Sameradion sänder program inom Sveriges Radios samtliga programområden och för alla åldersgrupper inklusive barn och ungdomar. Sameradion granskar och bevakar det samiska samhället inom alla samhällsgrupper och följer utvecklingen inom andra urfolkssamhällen i världen. Under året sände Sameradion dels i FM, dels via en unik webbkanal som också finns tillgänglig via mobilen. Sameradion har sin huvudredaktion i Kiruna och dessutom medarbetare i Stockholm, Umeå, Arvidsjaur och Luleå.

Av Sameradians alla granskningar 2013 fick några stort genomslag, även utanför Sveriges gränser: gruvetableringsplanerna i Gällöck inom Jokkmokks kommun, avslöjandet om illegal jakt på rovdjur samt en känd svensk designers julkollektion med inspiration från samekulturen.

Sameradion bevakade Sametinget med fyra extrasändningar, partiledardebatter och telefonväkterier. Publikens frågor på plats och partiledardueller prioriterades. Redaktionen granskade också partiernas insatser i Sametinget den senaste mandatperioden. Efter valet sändes valvaka. Sameradion sände också direkt från kungens invigning av det sjunde Sametinget och från tingets alla plenarmöten 2013.

Sameradion var på plats i New York på FN:s forum för urfolk. Lyssnarna fick rapporter om de frågor som diskuterades, bland annat utvärdering av rekommendationer som gjorts tidigare och val av ny ledare.

Musiken i Sameradion består i huvudsak av samisk musik och jojk samt världsmusik eller annan ursprungsbefolknings musik.

Under 2013 direktsändes den samiska melodifestivalen "Sámi Grand Prix" i P2 från Kautokeino i norska Sameland. Samisk musik ingår också som ett inslag i direktsändningen från samernas kulturgala i Jokkmokk, "Sápmi Awards".

Sameradion sände barnradio varje vecka, till exempel serien om räven Robert som i sin iver att hitta sin tjejkompis möter många utmaningar. Dessutom sändes de spänningsföljetonger som skrivits av kända svenska kriminalförfattare och som översatts till samiska.

I de samiska ungdomsprogrammen fick publiken bland annat följa en svensk skönhetstävling där en samisk tjej var med samt årsmötet för det samiska ungdomsförbundet.

Under 2013 har Sveriges Radios och SVT:s samiska redaktioner fortsatt utvecklingen av nyhets-samarbete. Sameradion deltar också i ett samarbete kring nyheter med finska YLE:s och norska NRK:s samiska verksamheter.

## Samiska

	2010	2011	2012	2013
Marksändningar (FM + DAB)	891	888	893	1 283
Webbunika sändningar	8 760	8 760	8 784	3 468
<b>Summa förstasändning</b>	<b>9 651</b>	<b>9 648</b>	<b>9 677</b>	<b>4 751</b>
Kostnad (mnkr)	33,5	35,0	35,0	34,4

## Samiska, barn och ungdom, förstasändning

2013	Nyheter	Sam-hälle	Livsstil	Kultur	Sport	Under-hållning	Musik	Service	Summa
FM Analogt	0	5	0	23	0	29	12	0	69
DAB	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Webbunika sändn.	12	7	0	15	0	16	61	0	112
<b>Summa 2013</b>	<b>12</b>	<b>12</b>	<b>0</b>	<b>39</b>	<b>0</b>	<b>45</b>	<b>73</b>	<b>0</b>	<b>182</b>

### 5.10.4 Romani

Romska redaktionen har under året förnyat utbudet för barn och unga. Under rubriken ”Ungdomspanelen”, som sändes en gång i veckan under våren, debatterade romska ungdomar veckans nyhetshändelser.

Under året sändes de spänningsföljetonger som skrivits av kända svenska kriminalförfattare på uppdrag av Sveriges Radio. Texterna översattes till romani och programmen sändes under sportlovet, påsklovet och höstlovet.

Under hösten startade en ny programserie med inriktning på barn och ungas (10–18 år) liv och vardag. Reportrarna söker upp de unga hemma och samtalar med dem om så vitt skilda ämnen som ”Vad gör du på Facebook?” och ”Vill du gifta dig tidigt?” Omkring tio procent av sändningstiden på romani är vikt åt ämnen med relevans för barn och unga, till exempel skola och utbildning, sociala medier, arbetsmarknad, bostad och en mängd andra viktiga livsfrågor.

Efter avslöjandet i september att tusentals romer registrerats av Skånepolisen hade sändningarna fokus på reaktionerna bland romer och romska föreningar. Redaktionen dokumenterade när en medarbetare – som ”vanlig rom” – försökte få information från polisen om han fanns med i registret eller inte. *Radio Romano* tog också upp en rad aspekter som följd av polisens register, såsom den romska befolkningens förtroende för majoritetssamhället, hur romsk inkludering i samhället påverkades och förvirringen kring ansvar bland svenska myndigheter.

## Romani chib

	2010	2011	2012	2013
Marksändningar (FM + DAB)	365	389	391	284
Webbunika sändningar	0	0	0	0
<b>Summa förstasändning</b>	<b>365</b>	<b>389</b>	<b>391</b>	<b>284</b>
Kostnad (mnkr)	5,2	5,4	5,4	5,3

## Romani chib, barn och unga, förstasändning

2013	Nyheter	Samhålle	Livsstil	Kultur	Sport	Underhållning	Musik	Service	Summa
FM Analogt	5	10	0	12	0	0	4	0	31
DAB	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Webbunika sändn.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Summa 2013</b>	<b>5</b>	<b>10</b>	<b>0</b>	<b>12</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>4</b>	<b>0</b>	<b>31</b>

### 5.10.5 Nyheter och aktualiteter på andra språk till nyanlända

Sveriges Radio har under 2013 fortsatt FM-sändningar på arabiska, kurdiska, persiska/dhari, somaliska och crossoverspråket engelska. Utbudet, som också finns på Sveriges Radios webbplats, är nyhets- och aktualitetsorienterat och syftar till att fylla ett informationsbehov hos dem som ännu inte behärskar svenska samt att så småningom slussa de olika publikgrupperna in i Sveriges Radios övriga utbud.

I de **arabiska** programmen rapporterades under året bland annat om asylsökande syrier i Östersund, om deras rädsla att kritisera regimen i Syrien och förhoppningar att få asyl även för sina familjer. När fotbollssäsongen började fick lyssnarna följa en ung spelare i en fotbollsklubb i södra Stockholm. I reportaget belystes kostnader och villkoren för barnens idrottande, i synnerhet inom familjer som lever på marginalen.

De **kurdiska** programmen innehöll under våren bland annat ett reportage om kurdiska män i kvinnokläder, en kampanj i protest mot det iranska rättssystemet.

I programmen på **persiska** fortsatte bevakningen av utlandsfödda inom Sverigedemokraterna. Det rapporterades bland annat om att allt fler män med utländsk bakgrund stödjer partiet. Lyssnarna fick också ta del av historien om en ung man med dubbelt medborgarskap. När hans iranska pass gick ut under en semester i Iran hjälpte det inte att han hade svenskt pass. Han fick ta sig tillbaka till Sverige med hjälp av människosmugglare.

De **somaliska** programmen bevakade unga somalier som åker till krigets Syrien. I ett reportage från Örebrotrakten där minst fem unga svensksomalier har rekryterats till striderna i Syrien berättades bland annat om föräldrarnas oro. Programmen följde också upp införandet av nya regler för familjeåterföreningen och belyste svårigheterna med att låta DNA-tester avgöra familjetillhörighet bland somalier.

I de **engelska** programmen fanns bland annat ett reportage om kontroversen inom den judiska församlingen i Stockholm. Inslaget sändes också i P4 Stockholm.

Samarbeten mellan de olika språkredaktionerna resulterade under våren i ett flertal program på somaliska, engelska och arabiska om oroligheterna i Stockholmsförorten Husby. I intervjuer med ungdomar, närpolis och fältassistenter sattes fokus på relationerna mellan ungdomarna och polisen.

#### Program på andra minoritetsspråk i Sveriges Radio 2010–2013, timmar förstasändning

FM	2010	2011	2012	2013
Albanska	81	0	0	0
Arabiska	391	390	392	261
Assyriska	27	0	0	0
Kurdiska	283	390	392	261
Persiska	192	234	236	157
Serbiska, kroatiska, bosniska	124	0	0	0
Somaliska	121	156	156	104
Engelska	150	390	392	261
<b>Totalt förstasändning</b>	<b>1 370</b>	<b>1 560</b>	<b>1 566</b>	<b>1 044</b>

#### Program på andra minoritetsspråk i Sveriges Radio 2010-2013, kostnader mnkr

	2010	2011	2012	2013
Totalt	49,5	51,7	49,3	48,5

#### 5.10.6 Sveriges Radios sändningar på andra språk till en utländsk publik

Sveriges Radio erbjuder ett nyhets- och aktualitetsutbud på engelska, ryska och tyska på sverigesradio.se till en internationell publik. Det engelska nyhetsmaterialet uppdateras alla dagar i veckan, det ryska och tyska på vardagar. Utbudet riktar sig till en intresserad allmänhet, i synnerhet i Europa, som efterlyser information om Sverige och det svenska samhället.

I samband med friidrotts-VM i Moskva i augusti, kunde den **engelskspråkiga** publiken följa rapporteringen om de två svenska idrottsskivnor som målade sina naglar i regnbågsfärger till stöd för hbtq-rörelsen. Det var en händelse som väckte stor internationell uppmärksamhet, inte bara i idrottsvärlden.

När den ryske oppositionelle Aleksej Sachnin i augusti 2013 sökte asyl i Sverige var **ryska** redaktionen först med att rapportera om detta och kunde publicera en exklusiv intervju med honom. Ryska redaktionen bevakade också Sveriges första slagsfältsmuseum ”Hamn” i Fisksätra utanför Stockholm. Med hjälp av publiken uppdagades fel i filmmaterial om museet och en nedvärderande skildring av ryssar. Ryska redaktionen följde upp ämnet genom intervjuer med experter som redde ut de historiska faktafele i filmmaterialet.

Den **tyskspråkiga** publiken kunde under våren följa en serie inslag om invandringen till Sverige från det krisdrabbade Europa – från Grekland, Portugal, Italien och så vidare – genom intervjuer med berörda och genom samtal med EU-kommissionens nätverk för arbetssökande, EURES.

Den internationella publiken har givetvis också tillgång till Sveriges Radios hela utbud på sverigesradio.se, varav framför allt utbudet på minoritetsspråken kan vara av intresse för vissa grupper.



## Sveriges Radios utlandsutbud 2010–2013, kostnader i mnkr

	2010	2011	2012	2013
Totalt	12,2	12,7	15,2	14,9

Kostnaden för utlandsutbudet avser produktion av webbmaterial. Detta utbud sänds inte utan finns för nedladdning och därför redovisas ingen sändningstid.

### 5.11 Barn och unga

SR ska erbjuda ett varierat utbud av program av hög kvalitet för och med barn och unga.

Programmen ska på barns och ungdomars egna villkor förmedla nyheter och fakta samt kulturella och konstnärliga upplevelser från olika delar av Sverige och världen. SR ska ha en omfattande nyproduktion och egen produktion av program i olika genrer för barn och unga.

SR ska särskilt utveckla programverksamheten för de äldre barnen och ungdomarna.

(Ur Sveriges Radios sändningstillstånd 2010–2013, § 14)

Hela utbudet för barn och unga bygger på idéer och projekt initierade av Sveriges Radio. Sveriges Radio köper inte format från andra länder. Merparten av utbudet produceras internt, men till vissa projekt och program anlitas externa aktörer för att få bredd och mångfald i utbudet. Dels kan utomstående medverka i interna produktioner, dels kan vissa program eller inslag göras av ett produktionsbolag. Vid externa produktioner finns alltid en exekutiv producent från Sveriges Radio som har huvudproducentansvar och som svarar för public service-perspektivet.

Det mesta av Sveriges Radios utbud för barn och ungdomar är nyproduktioner. Under åtta sommarveckor sändes klassiska barnsagor. Även *Unga Radioteatern* sänder ett antal repriser per år och under 2013 var ungefär hälften av föreställningarna repriser från tidigare år. Just för barn är ofta även repriserade klassiker i realiteten en ny upplevelse, eftersom det ständigt tillkommer nya generationer barn.

#### 5.11.1 Barnutbudet

Sveriges Radios svenskspråkiga barnutbud har två målgrupper, yngre barn upp till åtta år och äldre barn 9–12 år. Den övervägande delen av FM-utbudet för barn sänds i familjekanalerna P4. *Unga Radioteatern* sänder även i P1. (I P2 sänds barnprogram på minoritetsspråk). Alla barnprogram är tillgängliga för lyssning via Sveriges Radios webbplats i minst 30 dagar efter att de sänts. En stor del av programmen finns fortsatt tillgängliga en längre tid.

#### Utbudet för yngre barn

För barn upp till åtta år sänds *Barnradion* varje vardag i P4. Sändningstiden delas med Utbildningsradion. I *Barnradion* sätts de yngsta lyssnarna i centrum med dramatik, musik, ljud, röster och dialekter.

*Barnradion* har som mål att spegla mångfalden i barnlitteraturen, både när det gäller böcker, författare och uppläsare. Ett par exempel på det är:



- ”Zahra och det gömda barnet” med specialskriven musik och persisk uppläsare. En saga som handlar om en flicka som tvingas gömma sig i väntan på uppehållstillstånd.
- ”Den lille mannen och Gud” och ”Annie från sjön” av Alma-prisade författaren Kitty Crowther. En serie som tar upp ämnen anpassade för mindre barn om exempelvis gudar och döden.

Till *Barnradions* alla nyproducerade program engageras illustratörer för att ta fram original-illustrationer för webbplatsen.

### Yngre barns medverkan

I *Barnradion* hörs barnens röster oftast som presentatörer och huvudpersoner. Detta är delvis tack vare Radioapan som hörs i merparten av *Barnradions* produktioner. Radioapans röst görs av barn, likaså hans djurvänner.

- I serien ”Fantasiresor” har barn med annan etnisk härkomst än svensk varit berättare.
- I serien ”Sagotajm” hörs en barnröst som stående och återkommande karaktär.
- 2013 års julkalender heter ”Alla barnen firar jul” och handlar om en stor familj med 23 barn. Barnskådespelarna kommer från hela landet, har olika dialekter och olika etniska bakgrunder.

I Radioapans knattekanal på Sveriges Radios webbplats och i digitalradion hörs barn som blir intervjuade och önskar favoritlåtar.

### Fakta för yngre barn

Sveriges Radios barnutbud erbjuder de yngre barnen fakta med hjälp av fiktion för att göra svåra fakta mer lättillgängliga.

- I *Barnradion* sändes under sommarlovet dokumentärserien ”Olga och Viggo fiskar”. Den handlar om två barn som lär sig fiska olika fiskar – en fiskart varje dag. De lär sig läsa vatten, känna fisken och vårda naturen. Ambitionen var att få ut barnen i naturen på sommarlovet.
- Till varje avsnitt av *Julkalendern* framför Radioapan ett specialskrivet musikstycke. Varje låt handlar om ett särskilt väder, vad som är typiskt för det vädret och hur det kan kännas att vara i vädret. Känslan förmedlas både i text och musik.
- En liknande metodik har använts för att ge barnen fakta om fåglar. Under två veckor i P4 fick Radioapan och hans vänner i Sagoskogen sjunga olika specialkomponerade sånger om nordiska fåglar.

## **Utbudet för de äldre barnen**

### Berättelser och dramatik

*Unga Radioteatern* producerar gestaltande föreställningar för barn 9 – 12 år och barnfamiljer. Lyssnarna bjuds på dramatiska och spännande, angelägna och fantasifulla historier med karaktärer att känna igen och intressera sig för. Under året har flera föreställningar haft premiär:

- Serien ”Chans”, en föreställning i tolv delar av Sofia Fredén och Dennis Magnusson. Föreställningen handlar om en grupp barn i ett förändrat Sverige, där städer med murar byggs upp och vatten och medicin bara är tillåtet för vissa.
- ”Snäljåpen”, av Johanna Emanuelsson, med regi av Emelie Rosenquist, handlar om en pappa som gör allt för att verka svensk.
- I ”Pojken som aldrig slutade gräva” gör Mattias Fransson från humorgruppen Klungan en kavalkad av väster- och norrbottniska röster.

### Nyheter för äldre barn

Varje lördag förmiddag sänds nyhetsmagasinet *Junior i P4*. I programmet har man under 2013 kunnat höra rapporter, förklaringar och reportage från stora världshändelser och nationella händelser som har krävt förklaringar för barn. Sveriges Radios utrikeskorrespondenter har kontinuerligt medverkat. Dessutom har programmet egna ”juniororrar”. Det är barn runt om i landet som skriver till programmet om sin verklighet och får vara med och berätta om den i programmet. På så sätt hörs en mångfald av röster som samtidigt ger olika perspektiv på frågorna.

Förutom ”juniororrarna” medverkar också tiotalet barn både i det dagliga redaktionella arbetet, med nyhetsvärdering och urval, frågemanus och reportage tillsammans med de vuxna i redaktionen, och som programledare i sändningarna. Varje år rekryterar redaktionen nya redaktionsmedlemmar från åldersgruppen 9–12 år för att ersätta dem som växer förbi åldersstrecket. Alla rekryterade barn har en stor spännvidd i bakgrund, erfarenhet och livsvillkor.

*Junior i P4* jobbar medvetet med att uppmärksamma barn som lever under olika förutsättningar och har olika bakgrund. Under 2013 har till exempel 12-åriga Mohammad Yaghobi berättat i programmet om sin dramatiska flykt från Afghanistan till Sverige via Svarta havet och Turkiet.

*Junior i P4* fick 2013 priset för bästa nytänkande inom barnradio i Norden. Priset, som också kallas innovationspriset, delas ut vid den Nordiska barnmediefestivalen vartannat år.

### Fakta för äldre barn

Förutom *Junior i P4*, *Vi i femman*, *Juniorsporten* och *Sommarlov* är många av *Unga Radioteaterns* föreställningar baserade på fakta. Under dessa programnamn, som är desamma år från år, ändras innehållet kontinuerligt.

### Vi i femman

*Vi i femman* firade sitt femtionde år under 2013. Säsongen inleddes hösten 2012 och under jul- och nyårshelgerna 2012–2013 sändes flera specialproducerade program under vinjetten ”Vi i femman – femtio år”.

Över 100 000 barn nås av *Vi i femmans* informationsutskick och närmare 75 procent deltog i uttagningen som sänds i Barnkanalen i SVT. Tävlingen fortsätter sedan i Sveriges Radios 25 lokala kanaler med i direktsända deltävlingar. Via ett direktsänt entimmes kvalprogram, där 25 lokala vinnare skulle bli åtta, avslutas *Vi i femman* i fyra rikssända kvartsfinaler och en tv-sänd kombinerad semifinal och final.

Under året har mer än 1 000 olika barnröster hörts i någon av Sveriges Radios kanaler. Den nordligaste klassen som tävlade i radio var skolan i Övre Soppero och den sydligaste Montessoriskolan i Skanör Falsterbo.

Många lokala kanaler gör specialprogram och reportage om sina lokala vinnare och förlorare i samband med tävlingarna.

### Juniorsporten

På söndagseftermiddagar sänds *Juniorsporten* i P4. Det är ett sportmagasin för barn och unga inom ramen för *Sportextra* och sände ungefär 35 gånger under året. Under 2013 har man bland annat tagit upp träning, elitsatsning, etik och moral, gemenskap och idrotten som sammanfogande länk bland ungdomar.

### Sommarlov

En serie om 52 program sändes i P4 varje vardag under sommarlovet. Programmet sändes i direkt anslutning till och i samarbete med SVT:s sommarprogram ”Sommarlov”. Det övergripande temat för sommarens sändningar var ”DIY” – Do It Yourself, där barn delade sina färdigheter och kunskaper med varandra. Barnen kom från hela Sverige, till exempel från Luleå och Kalix, Göteborg och Öland.

### Barnens romanpris

*Barnens romanpris* vänder sig till barn i åldrarna 9–12 år och syftar till att främja barnens läsning. Fem böcker som getts ut i Sverige under hösten 2012 och våren 2013 nominerades. Vinnare 2013 – ”Glasbarnen” av Kristina Ohlsson – utsågs av en jury bestående av fem sjätteklassare från skolor i Gävle.

Alla programmen där barnen i juryn diskuterar de nominerade böckerna finns för lyssning på Juniorwebben.

### Lokala kanaler

Alla lokala kanaler har under året sänt lokalt förankrad barnradio på fredagsmorgnar klockan 7.15. Varje lokal kanal utformar programpunkten efter vad barnpubliken vill ha och behöver just där. Exempel på inslag är en barnpanel som diskuterar aktuella teman från såväl lokal som global horisont, barn som lär vuxna vett och etikett och kunskapsprogram där barn är experter på till exempel vikingatiden eller att skriva rocklåtar.

### Spänningsföljetonger

Sveriges Radio har under året sänt tre spänningsföljetonger, skrivna av kända vuxna deckarförfattare: Kristina Ohlsson, Arne Dahl och Åsa Larsson. Varje följetong om fem avsnitt är ny- och specialskriven för Sveriges Radio, och sändes under sport-, påsk-, och höstlov i P4, med antingen författarna eller skådespelare som inläsare och med något ljudgestaltande.

Alla följetonger har översatts och spelats in på de fem minoritetsspråken. Samtliga översättningar – förutom jiddisch – sändes inom ramen för respektive språks sändningstid i FM. Följetongerna, inklusive de på jiddisch, finns också på [sverigesradio.se](http://sverigesradio.se).

## **Musik för barn i P4**

Inom ramen för *Junior i P4* samarbetar Sveriges Radio med SVT om evenemanget ”Lilla Melodifestivalen”. Sveriges Radio fokuserar på de äldre barnens egna musikskapande genom att samla in och skildra bidragen till tävlingen. I programmet och på [sverigeradio.se](http://sverigeradio.se) kan man möta deltagarna, höra bidragen och föra dialog med redaktörerna.

P4 sände finalen av ”Lilla Melodifestivalen” direkt och på plats från Gröna Lund i Stockholm tillsammans med ett ”inför-program”. Under julen sändes också ett specialprogram om tävlingen och vinnaren Elias där lyssnarna får följa hans resa till ”Young Eurovision Song Contest”.

I ”Radioapans knattekanal” på webben och i digitalradion spelas ny musik och gamla favoritlåtar för de yngre barnen. Musiken varvas med barns egna låtönskningar och korta intervjuer med barn om olika ämnen. Frågorna kan exempelvis vara: Vad tycker du är orättvist? Vilken är din favoritlek? Vad brukar du äta till frukost? Svaren och rösterna ger en bred och omedelbar bild av barn i dag.

Under hösten har ”Radioapans knattekanal” startat två nya musikprogram, ett program med partymusik för barn och ett med godnattvisor.

## Webben

### Barnwebben

Barnwebben, med Radioapans hemsida, är ett visuellt och interaktivt medium som ska ge en lyssningsupplevelse för den yngsta publiken. Under 2013 presenterade Radioapan och radioapans vänner bland annat 25 nyskrivna låtar om väder samt ett tiotal program om fåglar, som också sändes i P4 under augusti.

Ett av målen med Barnwebben är att erbjuda visuellt material kopplat till lyssningen, oftast i form av bilder att titta på medan man lyssnar på programmen. Resultatet har bland annat blivit en ny ”spelare” där det finns aktiviteter att utföra medan man lyssnar. Det finns till exempel en digital målarbok, en danslek när man lyssnar på musik och möjligheten att skriva vykort till Radioapan om programmet man lyssnar på. Arbetet har också resulterat i rörliga bilder till flertalet av *Barnradions* program. Detta är ett led i arbetet med att underlätta lyssningen för barn med funktionsnedsättning.

I samband med att Sveriges Radio börjat införa följsam design på webben lanserades ”Radioapans banankalas”. Det är en applikation som vänder sig till barn från tre år och uppåt. ”Radioapans banankalas” är tänkt att knyta ihop den intuitiva lekglädjen som barn har kring smarta telefoner med Sveriges Radios stora utbud för barn. Appen fokuserar på lek men erbjuder också smakprov från *Barnradion*.

### Juniorwebben

”Junior” är ett begrepp som omfattar hela utbudet för 9–12-åringar. På Juniorwebben publiceras nyheter och aktualiteter för barn, frågetävlingar, sex- och samlevnadsfrågor och svar, webbunika reportage och intervjuer.

En populär sida är till exempel ”1000 modiga frågor” som tar upp barns känsliga frågor om kroppen och om relationer. Där finns frågor om allt från mobbning, missbruk i familjen till könsidentitet. I ”1000 modiga frågor” hörs både barn och kunniga sexualrådgivare och kuratorer.

Förutom att synliggöra de radioprogram som sänds för målgruppen tar Juniorwebben till vara på en del av övrigt redaktionellt material från Sveriges Radio och anpassar det till målgruppen.

## 5.11.2 Utbudet för ungdomar

Att nå en ung radiopublik i dag är en utmaning. Unga har de senaste åren haft tillgång till en allt rikare flora av nya nätbaserade informations-/interaktionsplattformar och detta har märkts i hela radiobranschen med färre lyssnare som resultat.

Utmaningen ligger i att skapa ett relevant och fängslande utbud för unga, ett utbud som upplevs som oombärligt. Så pass oombärligt att publiken inte bara stannar kvar, utan faktiskt nyrekryteras. Sveriges Radio vill göra detta med hjälp av publikens medverkan, med rätt frågeställningar och med anpassad men ändå modig musikläggning.

Den unga generationen i dag har av vissa kallats för ”heads-down”-generationen, det vill säga generationen som ständigt har sin blick fäst ner på en handhållen apparat för att titta på saker. Eftersom radio inte använder bilder i någon större utsträckning så skulle den ökade användningen av visuella plattformar kunna ses som en nackdel för radions framtid. Sveriges Radio ser det dock som en utmaning att vässa utbudet för att fånga de ungas uppmärksamhet och att de bilder som skapas i lyssnarens huvud fortfarande slår det mesta.

## Utbud för tonåringar i FM

P3 är den rikstäckande kanalen som riktar sig till 15–34 åringar. Kanalens målgrupp är således stor och såklart differentierad. De program som beskrivs här har fått ett uppdrag att rikta sig särskilt till tonåringar. Samtidigt har den äldre delen av kanalens målgrupp fortfarande behållning av många av programmen.

Den kanske viktigaste beståndsdel i P3 är musik och musikjournalistik då musik är den allra tydligaste gemensamma nämnaren för unga. En rad förändringar och satsningar har skett inom dessa områden under 2013.

En del av Sveriges Radios musikutbud för unga är *Musikguiden i P3 Session* som bjuder på gratiskonserter. Evenemangen som sänds i FM alternerar mellan Göteborg, Malmö, Stockholm och Umeå. De är utan åldersgräns så att tonåringar som annars inte har råd eller åldern inne kan komma och se sina favoritartister spela live. Under 2013 hölls konserter bland annat med Laleh, Panda Da Panda och Movits.

*P3 Nyheter* berättar vad som händer i Sverige och världen med extra koll på det som berör yngre människor. Återkommande ämnen är: teknik och IT, kultur och nöje, kärlek och sex. Under 2013 har diskriminering i olika former tagits upp, liksom sexuella trakasserier.

Humor- och satirprogrammet *Tankesmedjan i P3* har i uppdrag att säga det alla ska tänka. Måndag till torsdag tar de sig an nyheter och politiska utspel på ett humoristiskt sätt och lär en ung publik om aktuella, ibland snåriga ämnen på ett lättsamt sätt. Under 2013 har lyssnarna i en serie till exempel fått lära känna Sveriges ministrar lite bättre. I *Tankesmedjan* berättades också allt som fanns att veta om kyrkovalet i september.

P3:s *Humorhimlen Lab* är en experimentverkstad för ny humor där oetablerade komiker får göra sketcher eller ett helt humorprogram. En projektledare arbetar aktivt med att hitta nya talanger och producera programmen. Flera av komikerna som upptäckts i labbet har uppmärksammats och fått medverka i andra humorprogram i P3.

Under sommaren sändes *Välkommen till Sverige* med målet att på ett underhållande sätt ”rannsaka begreppet svenskt”. En panel av experter svarade, tillsammans med lyssnare, på nyanländas frågor. De nyanlända, som kunde var allt från affärsmän och studenter till asylsökande, ställde sina frågor om upplevelser de haft i mötet med Sverige. Panelens uppgift var att försöka förklara varför det är som det är.

Under sommaren sändes *Quizza med P3*, ett nytt frågesportprogram. Varje fredag höll de två populära profilerna Nanna Johansson och Kringlan Svensson i en två timmar lång frågesport. Publiken kunde delta via ett formulär på webben. Det blev även en populär podd eftersom frågorna var tidlösa och kunde lyssnas på både i sin helhet och i delar.

Även i P4, både riks och i de lokala kanalerna, finns utbud som riktar sig till tonåringar:

- *Unga Radioteatern* producerade i samarbete med produktionsbolaget Filt serien ”Terapioffer”. Författarna Hassan Loo Sattarvandi, Emma Broström och Jenny Jägerfeld har skrivit fem avsnitt var om varsin femtonåring som går till en terapeut. Från terapirummets innersta berättas de tre femtonåringarnas personliga historier. Serien sändes under sommaren och samtliga femton avsnitt publicerades samtidigt på sverigesradio.se. Uppföljning gjordes via sociala medier.
- P4 Västmanland samarbetade med en gymnasieskola och lät tonåringar arbeta fram kåserier som spelades in och sändes i *P4 Förmiddag*.

- P4 Västernorrland uppmärksammade ”fair play” och exempel på motsatsen inom idrotten, genom reportage under träningar och samtal med ungdomar, tränare, domare och publik.
- P4 Gotland lät högstadie- och gymnasieelever tävla i kunskap om världsarvsstaden Visby à la ”Vi i femman”-koncept, *Världsarvskampen*.

Den lokala Malmökanalen *Din gata*, riktar sig till unga mellan 15 och 25 år. Kanalen har ett särskilt fokus att nå unga med annan etnisk bakgrund. Redaktionen arbetar ständigt med de två frågorna ”bryr sig en 15-åring om detta och fattar en 15-åring detta?” när de bestämmer ämnen till programmen. *Din gata* tar också regelbundet hjälp av prao-elever från högstadiet. De deltar som bollplank i diskussioner, får ge återkoppling på programmen och lämna förslag på vilka ämnen redaktionen bör ta upp.

SR Metropol är den lokala kanalen i Stockholm som riktar sig till publiken 15–25 år. Kanalen har ett tydligt uppdrag att nå hela Stockholm och då inte minst publik med annan etnisk bakgrund. Under 2013 medverkade regelbundet medarbetare från Ungdomsmottagningen (UMO) för att svara på publikfrågor och i två specialsändningar diskuterades adhd respektive panikångest. På fredagar får en panel ta ställning till ett scenario som handlar om relationer, under rubriken *Mack mode*.

### **Att möta den unga publiken på andra arenor och plattformar**

P3 vill ge nya, unga röster plats. Under 2013 fick oetablerade radiomakare göra radio utifrån sina intressen. Ett exempel var den podd som producerades med fokus på mode och kläder och som riktade sig till tonåringar.

P3 producerade också material om träning, hälsa och motivation. För att nå ut med materialet så behöver dessa poddar sändas i FM. Därför skapades programmet *Poddguiden* som sändes i P3 två timmar varje lördag och som syftade till att lyfta fram och tillgängliggöra produktionerna.

*Musikservice med Christel Valtsinge* är ett program i FM, som hjälper publiken att skapa nya spellistor skraddarsydda till olika ändamål. Spellistorna kan senare öppnas på musikplattformar som till exempel Spotify. Under 2013 skapades mer än 200 olika typer av listor.

Webbsatsningen *Ligga med P3* som startades 2010 utvecklas vidare och har blivit en central del av kanalens tonårsutbud. Under året har ämnen som sexuella trakasserier i högstadiets korridorer tagits upp. Redaktionen har aktivt sökt intervjupersoner och medlemmar till sin panel på kulturskolor runt om i landet. Unga gästbloggare får skriva på *Ligga med P3:s* webbsida. Ett exempel på en gästblogg handlade om skönhetsideal. *Ligga med P3* finns på flera sociala medier.

Hösten 2013 flyttade *En kärleksattack på svensk hiphop* upp på en scen. Ametist Azordegan sänder numera framför publik på Fryshuset i Stockholm och samtidigt både i SR Metropol och P3. Programmet gästas av den svenska hiphopeliten och publiken är fylld av tonåringar.

I början av 2013 korade *Din gata* Malmös bästa gata i satsningen ”Din gata är min gata”. Projektet hade sin bas på webben och i sociala medier och gick ut på att lyssnarna fick nominera sina favoritgator som redaktionen sedan åkte ut och filmade för webben.

Under hösten har *Din gata* satsat på personliga videobloggar där programledarna spelar in var sin kort film en dag i veckan. Alla har var sitt tema, till exempel hiphopskvaller, sport, poetry slam eller skånska för nyinflyttade.

**Program på svenska för barn- och ungdomar i Sveriges Radio 2010-2013 per programområde, timmar**

	Nyheter	Samhälle	Livsstil	Kultur	Sport	Underhållning	Musik	Service	Totalt
<b>FM och DAB</b>									
Svenskspråkiga program - upp till 12	27			1 319		52	4 100		5 497
Svenskspråkiga program - 13-19	264	450	95	609	206	934	12 015	44	14 618
<b>Summa marksändningar</b>	<b>291</b>	<b>450</b>	<b>95</b>	<b>1 928</b>	<b>206</b>	<b>986</b>	<b>16 115</b>	<b>44</b>	<b>20 116</b>
<b>Webbunikt</b>									
Svenskspråkiga program - 13-19						18	165		184
<b>Summa förstasändning 2013</b>	<b>291</b>	<b>450</b>	<b>95</b>	<b>1 928</b>	<b>206</b>	<b>1 004</b>	<b>16 280</b>	<b>44</b>	<b>20 299</b>
<b>Summa förstasändning 2012</b>	<b>292</b>	<b>448</b>	<b>93</b>	<b>1 931</b>	<b>217</b>	<b>1 005</b>	<b>16 308</b>	<b>43</b>	<b>20 339</b>
<b>Summa förstasändning 2011</b>	<b>292</b>	<b>448</b>	<b>97</b>	<b>2 007</b>	<b>204</b>	<b>1 375</b>	<b>21 062</b>	<b>44</b>	<b>25 529</b>
<b>Summa förstasändning 2010</b>	<b>272</b>	<b>469</b>	<b>72</b>	<b>2 021</b>	<b>207</b>	<b>2 078</b>	<b>30 750</b>	<b>44</b>	<b>35 914</b>

Tre webbkanaler – P3 Rockster, P3 Street och P3 Svea – lades ned i maj 2011, vilket är huvudorsak till att sändningstiden minskade stegvis från 2010 till 2012.

**Program på svenska för barn- och ungdomar i Sveriges Radio 2010–2013 per programområde, kostnader mnkr**

	2010	2011	2012	2013
Svenskspråkiga program – upp till 12	22,5	23,5	23,5	23,1
Svenskspråkiga program – 13-19 år	123	128,1	128,6	126,1
<b>Totalt</b>	<b>145,5</b>	<b>151,6</b>	<b>152,1</b>	<b>149,2</b>

## 5.12 Insatser för personer med funktionsnedsättning

SR ska beakta behoven hos personer med funktionsnedsättning.

Ambitionsnivån när det gäller möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att tillgodogöra sig SR:s utbud ska höjas och tillgängligheten förbättras. Tillgängligheten till program för barn och unga ska prioriteras särskilt.

SR ska fortsatt prioritera god hörbarhet, bl.a. genom att vid utformningen av sändningarna beakta att bakgrundsljud kraftigt kan försämra möjligheten för personer med hörselnedsättning att ta del av utbudet.

SR ska ha en dialog med de berörda grupperna.

I fråga om program om och för personer med funktionsnedsättning får SR, SVT och UR sinsemellan fördela ansvaret för olika slags insatser.

(Ur Sveriges Radios sändningstillstånd 2010–2013 § 15)

### 5.12.1 Program

I Sveriges Radios alla kanaler finns ett tydligt uppdrag att spegla och granska villkoren för människor med funktionsnedsättning. Sveriges Radio arbetar medvetet med att låta människor med funktionsnedsättning på olika sätt medverka i radion, då inte främst på grund av sin funktionsnedsättning utan för att skapa mångfald bland de som medverkar för att belysa och fördjupa diskussionen om olika samhällsfrågor.

I det granskande uppdraget tas situationen för individer med funktionsnedsättning upp. Det kan handla om möjligheten att använda kollektivtrafiken, tillgänglighetsfrågor överlag i offentliga rum och diskrimineringsfrågor. Ansvariga beslutsfattare ställs till svars. I utbudet ryms också goda exempel på människor som trots sin funktionsnedsättning lyckats i sina föresatser, lyckade integrationsprojekt och specialidrottssatsningar för personer med funktionsnedsättning.

Här följer exempel på både granskande, speglande och identitetsskapande inslag i Sveriges Radios utbud 2013 vad gäller företagets särskilda ansvar för människor med funktionshinder.

Exempel på granskande inslag i nyhetsverksamheten:

- SR Väst har granskat hur en ms-sjuk kvinna behandlats av myndigheterna.
- P4 Värmland har granskat värmländska kommuners beslut att lägga ut personlig assistans på entreprenad. Fokus har varit på vad brukarna, ofta funktionshindrade, tycker om detta.
- P4 Halland har genom kanalens publiknätverk uppmärksammats på att kostnaderna blir högre för funktionshindrade på små orter än i större tätorter, bland annat för att livsmedel med mera bara inhandlas i närmaste butik vilket omöjliggör kostnadseffektiva inköp.
- P4 Kronoberg har granskat brister i färdtjänstens serviceresor. Rapportering pekade på att synskadade ofta glömdes bort, att rullstolsburna tvingades stanna hemma på grund av att de inte fick hjälp i trappor. Husdjursförbud i färdtjänstbilar ändrades efter P4 Kronobergs rapportering.
- P4 Uppland har rapporterat om byggandet av psykiatrins hus och många patientföreningars missnöje med husets utformning. Patientföreningarna har uttryckt stor oro för att vården ska bli sämre. P4 Uppland har granskat långa utredningstider för vuxna med adhd.
- P4 Stockholm har granskat hemtjänstens service till äldre rörelsehindrade och rörelsehindrades möjligheter att använda kollektivtrafiken.
- P4 Göteborg har rapporterat att Västtrafiks biljettläsare ställer till med problem för synskadade och att allt fler synskadade nekas ledsagning genom LSS.



- P4 Gävleborg har belyst och debatterat kollektivtrafikens bristande service till bland annat blinda. Hållplatserna ropas inte ut, och flera medverkande berättade om svårigheter, om isolering och rädsla. P4 Gävleborg har också bevakat de funktionsnedsattas situation på länets arbetsmarknad och bristande stöd från Arbetsförmedlingen.
- P4 Gotland har rapporterat om en synskadad kvinna som inte fick assistans på Gotlandsfärjan trots att hon blivit lovad det vid bokning.
- SR Värmland har följt en dödssjuk person som slutade sina dagar på en självmordsklinik i Schweiz. I ett eftermiddagsprogram intervjuades en representant för handikapprörelsen som varnar för en snöbollseffekt, det vill säga efter ett införande av dödshjälp kan gränserna förändras och kontrollen försämrats.

En mängd inslag om funktionsnedsattas livsvillkor har sänts i de olika kanalerna.

- *Tendens* i P1 har sänt serien ”Flickor och adhd”, om flickors utsatthet och svårigheter att få adhd-diagnos.
- I *Barnen* i P1 berättade unga killar och tjejer om sina diagnoser i fyra program. Det handlade om ätstörningar och pojkar, om att ha autism, om Aspergers syndrom och om narkolepsi.
- Radioteatern har spelat in en pjäs i serien *Världshistorien* i samarbete med teater Barda som arbetar med personer med funktionsnedsättning.
- *Ligga med P3* har sänt ett program om vilken uppfattning som finns om sexualiteten hos människor med intellektuell funktionsnedsättning. *Ligga med P3* har också sänt reportage om hur stamning påverkar dejtandet, om att dejta som synskadad och om programledarna på ”Mifforadion”.
- P4 Göteborg bevakade Special Göteborgs Varvet, loppet för tjejer och killar med funktionsnedsättning.
- P4 Uppland har rapporterat om idrottsutövare som tränar inför Special Olympic Games för psykiskt funktionshindrade.
- *P4 Dokumentär* har sänt dokumentärerna ”Narkolepsi – livet efter vaccinet”, om Arvid som är elva år och har narkolepsi, och ”Jag önskar att min pappa inte får leva”, om en dotters kamp med sin pappa som lider av en svår mitokondriell sjukdom.
- P4 Väst har intervjuat och porträtterat idrottare med olika slags funktionsnedsättningar.
- P4 Värmland följde under sommaren handikappsimmaren Anders Olssons strapatsrika satsning att simma Klarälven nedströms, 22 mil på tio dagar.
- P4 Malmöhus har i reportage berättat om två personer med psykiska problem som tack vare träningen fick livet att fungera.
- Kanalen Din gata sände ett reportage om stamning och komplex med en kille som stammat hela sitt liv.
- *Tankesmedjan* i P3 har ett flertal gånger belyst frågor som berör personer med funktionsnedsättning, bland annat genom krönikor om hur funktionshindrade behandlas i tv.

Sveriges Radio strävar efter att inte enbart ha program om personer med funktionsnedsättning utan också engagera personer med olika typer av funktionsnedsättningar i olika roller i programverksamheten. Under 2013 pratade programledaren Hanna Hellquist återkommande om sin diabetes i *Morgonpasset* i P3. SR Sisuradio hade en praktikant med Aspergers syndrom som arbetade med musikläggning. P4 Väst engagerade två så kallade sidekicks i eftermiddagsprogrammet, varav en var psykiskt funktionsnedsatt och en fysiskt funktionsnedsatt.

## 5.12.2 Tillgänglighet

### Hörbarhet

Sveriges Radio arbetar kontinuerligt med de ljudrelaterade tillgänglighetsfrågorna utifrån såväl estetiska som tekniska aspekter.

De estetiska aspekterna handlar om hur olika ljud blandas eller balanseras mot varandra och även språkbehandling såsom diktion, betoningar och pauseringar i talet.

De tekniska aspekterna avser hur den tekniska utrustningen och systemen utnyttjas för att ge högsta möjliga tekniska kvalitet och därmed ett tydligt och hörbart ljud.

Sveriges Radios riktlinjer för ljudet, som tagits fram under flera års hörbarhetsarbete, ligger som grund i programproduktionen. Dessa riktlinjer används som utgångspunkt för återkoppling av enskilda program.

Under 2013 har hörbarhetsarbetet framför allt pågått på redaktionerna i den löpande programproduktionen. De så kallade hörbarhetsambassadörerna och ljudteknikerna är ansvariga. De aktiviteter som genomförts har varierat från redaktion till redaktion. Några exempel:

- Utbildningar i mikrofonteknik, mixning och ljudnivåer och lyssningsseminarier med speciellt fokus på hörbarhet.
- Riktlinjer om att göra intervjuer på plats, vilket ger bättre ljudkvalitet än intervjuer per telefon.
- Riktlinjer om att undvika mixningar där musik eller bakgrundsljud stör talet. P4 Halland har regler om att nyheter, väder och servicemeddelanden inte får läsas upp med musikbakgrund.
- Ljudåterkoppling på redaktionerna.
- P4 Värmland tog upp frågor om hörbarhet och begriplighet vid en publikträff.

Under 2013 har också några tekniskt relaterade åtgärder genomförts:

- Äldre studiomikrofoner har bytts ut, vilket inneburit högre ljudkvalitet med bättre hörbarhet.
- Ett projekt har startats för att byta ut samtliga FM-processorer. I samband med översynen av FM-processen kommer också ny ljudprocess att införas på sändningar i DAB och via internetbaserade plattformar.
- En analys av sändarnätets täckning har genomförts.

Tillsammans med Teracom ska åtgärder vidtas i sändarnätet under 2014 för att förbättra hörbarheten. Det gäller bland annat P4-sändarna i Sörmland och Kalmar och upprättande av hjälpsändare för samtliga FM-kanaler i Luleå.

Sveriges Radios utvecklingsavdelning har under året testat en hörbarhetsapp för smarta mobiltelefoner. Vid avlyssning av specialproducerade program kan lyssnaren med hjälp av denna app själv justera balansen mellan tal och musik eller bakgrundsljud. Ett införande i hela produktionen skulle kräva en helt ny 3-kanalig ljudinfrastruktur inom SR, vilket för närvarande inte är möjligt. Utvärdering och bedömning av möjligheter till fortsatt utveckling pågår.

### Sverigesradio.se

Under 2013 har stora delar av sverigesradio.se utvecklats till så kallad följsam design. Arbetet som startade redan 2012 innebär att det finns en webb och det som publiceras där anpassas sig till den skärm som publiken för tillfället använder. Arbetet har skett i samarbete med Funka Nu AB som är specialiserat på tillgänglighet.

Sveriges Radios ledord för följsam design är: tydligare, enklare, agendasättande, lättare att lyssna och enkelt att hitta. Fyra av de fem ledorden handlar om bättre tillgänglighet. Det är viktigt att nå alla. Och när Sveriges Radios webbplats är lättillgänglig gagnar det alla besökare.

Samtidigt pågår ett arbete med att utveckla sökfunktionen så att besökaren verkligen hittar det den söker. En viktig del i detta är bra arbetsmetoder för journalistiskt arbete på webben. Det handlar till exempel om att skriva rubriker förståeligt och sökbart, vilket är nytt jämfört med hur journalister tidigare har skrivit rubriker i tidningar. Eftersom sverigesradio.se allt oftare besöks från mobilen innebär det att bland annat att rubriker bör vara korta, informativa och sökbara.

Den nya strukturen på sidorna och de nya arbetsmetoderna ger bättre tillgänglighet. Ett kvitto på det är ett brev från en synskadad snart färdigutbildad arkitekt som skriver: ”Jag ville skriva och tacka för den nya designen på hemsidan. Bra, tydlig och snygg indelning av ljushetskontrast med ’blå’ knappar där de behövs. Det har gjort min dag lite lättare. Tack så mycket!”

## **Barnwebben**

Barnwebben är ett viktigt komplement till Sveriges Radios barnutbud i FM-kanalerna, speciellt för barn med särskilda behov. Barnwebben är också utvecklad i samarbete med Funka Nu AB.

På webben finns bildsatta berättelser, tydliga och väldigt enkla instruktioner samt en intuitiv formgivning. Den som kanske inte uppfattat allt i ett program, på grund av hörselnedsättning eller andra skäl, kan lyssna igen. Den som har svårt att sitta still och koncentrera sig under ett helt program kan vid lyssning via internet ta paus emellanåt. Utbudet ska också ge möjlighet till identifikation för alla möjliga olikheter som naturligt finns bland barn.

## **Lokaler**

Det är en självklar strävan att medarbetare, gäster och intervjupersoner på ett acceptabelt sätt ska kunna komma in och förflytta sig i Sveriges Radios lokaler oberoende av funktionsnedsättning. Tillgängligheten till radiohusen runt om i landet är löpande en del av planeringen och genomförandet vid alla större byggprojekt inom Sveriges Radio. Arbetet följs upp vid miljöronder.

Under 2013 har till exempel SR Norrbottens lokaler byggts om och anpassats för personer med funktionsnedsättning.

### **5.12.3 Intressentdialog**

Sveriges Radio möter kontinuerligt publik med särskilda behov på olika sätt och i olika sammanhang. Ett mål med mötena är att förstå hur programmen kan utformas så att så stor del av publiken som möjligt kan tillgodogöra sig innehållet.

En del möten genomförs i organiserad form till exempel med handikapprörelsen, andra sker med enskilda personer och är av spontan karaktär. Exempel:

- SR Sjuhärad, SR Gotland och SR Västernorrland har kontinuerlig kontakt med de lokala HSO-föreningarna under året, bland annat för att få tips och kontakter om frågor som rör funktionshinder.
- SR Sisuradio har dialog med och gör studiebesök hos ett sverigefinskt förbund för synskadade.
- SR Uppland, SR Göteborg, SR Kalmar, SR Östergötland och SR Väst har haft flera grupper med människor med olika funktionsnedsättningar på studiebesök. I samband med dessa kan programverksamheten berikas genom att synpunkter på radioverksamheten fångas upp.

- SR Västmanland och SR Kronoberg har tagit emot praktikanter med lättare funktionsnedsättningar.
- SR Skaraborg har kontakt med olika instanser och föreningar inför enstaka programinslag och kulturredaktionen har under året haft kontakt med handikapprörelsen när det gällt det journalistiska arbetet kring sakfrågor som rör dem.

I Sveriges Radios många publiknätverk finns möjligheter att fånga upp olika perspektiv och nya frågeställningar. På SR Östergötland har till exempel publikredaktören som arbetar med nätverket, knutit kontakter med medlemmar inom intresseorganisationer. Det har lett till att ämnen som bland annat att leva med adhd och hur Samhall arbetar tagits upp i den lokala kanalen.

Det finns också exempel på direkta samarbeten mellan Sveriges Radio och handikapprörelsen:

- SR Halland samarbetade med Synskadades Riksförbund i samband med fotbolls-EM 2013 för att tolka kvartsfinalen.
- SR Kristianstad hade en temavecka om funktionshinder med hjälp av en lokal företrädare för ”Unga Funkisar” (unga med funktionshinder) för att hitta uppslag och ett bra sätt att prata om funktionshinder.

Radioteatern har etablerat kontakt med Myndigheten för tillgängliga medier och ska påbörja ett samarbete kring hur ”Radioteaterbiblioteket” ska kunna bli tillgängligt för personer med funktionsnedsättning.

2013 var Sveriges Radio värd för ”Tillgänglighetsdagen”, den årligen återkommande seminariedagen som genomförs av Public service-bolagen och Handikappförbunden tillsammans.

Tema för året var ”Medskapande kunskap”. Under dagen diskuterade deltagarna bland annat hur personer med olika former av funktionsnedsättning bättre kan medverka i programutvecklingen. I ett grupparbete tog deltagarna fram en checklista för mångfald och tillgänglighet. Tanken är att när en programidé föds och ska förverkligas finns det en lista att titta på, en lathund för mångfald.

## 6 Sveriges Radios programkvalitetsarbete

Kvalitetsarbete inom programverksamheten innebär att

- formulera policy, riktlinjer och mål för vad som ska produceras och vilken kvalitet som ska uppnås i programverksamheten
- följa upp, utvärdera och återkoppla resultatet utifrån uppsatta riktlinjer och mål.

Inom Sveriges Radio bedöms programkvalitet utifrån tre perspektiv:

- Public service-uppdraget – att kunna visa att Sveriges Radio uppfyller de krav som ställs av riksdagen och som finns formulerade i sändningstillståndet.
- Publiken – att kunna tillfredsställa och helst överträffa publikens behov och förväntningar.
- Det professionella perspektivet – att arbeta med tydliga metoder för beställningar och utvärderingar, programetiska diskussioner, teknisk utveckling med mera.

### 6.1 Public service-perspektivet

Sveriges Radios public service-uppdrag beslutas av riksdagen och tolkas av Sveriges Radios styrelse och ledning. När Sveriges Radio uppfyller sändningstillståndets krav uppnås kvalitet utifrån public service-uppdraget. I den årliga public service-redovisningen beskrivs hur uppdraget utförts.

”Sveriges Radios public service-handbok” – ”SR-handboken”, inklusive programreglerna, är ett verktyg som används i det redaktionella arbetet tillsammans med fortlöpande publicistiska diskussioner för att säkerställa att utbudet håller public service-kvalitet.

### 6.2 Det publika perspektivet

Sveriges Radios definition av programkvalitet sätter publiken i fokus:

”Programkvalitet är Sveriges Radios förmåga att med sitt utbud tillfredsställa och helst överträffa dagens och morgondagens lyssnares behov och förväntningar.”

Denna definition understryker att Sveriges Radios yttersta uppdragsgivare är publiken och att hela utbudet ska relateras till publikens skiftande behov. Genom olika former av publikundersökningar och i dialog med publiken, till exempel i publiknätverken, samlas kunskap om publikens behov och förväntningar.

#### Agendasättande

Ett av Sveriges Radios strategiska mål är att vara agendasättande. Målet inskränker sig inte enbart till nyheter. Agendasättande kan lika väl handla om musik eller om kultur.

Under 2013 har Sveriges Radio följt upp målet ur två perspektiv: ur publikens perspektiv och ur andra mediers perspektiv. Resultaten kan beskrivas så här:

- Publiken: 43 procent anser att de ofta hör om aktuella ämnen för första gången i Sveriges Radio.<sup>28</sup>
- Andra medier: Sveriges Radios nyhetsredaktioner citerades av andra medier 56 718 gånger under 2013 jämfört med 34 758 gånger 2009 när tillståndspanoraden inleddes.<sup>29</sup>

---

<sup>28</sup> Novus. Attitydundersökning, december 2013

<sup>29</sup> Mediebevakningsföretaget Retriever

Publiksiffran är något lägre än vid ingången av tillståndspanoden (46 procent) och speglar troligen att det blir allt svårare att avgöra var man hört något *först*. I en föränderlig medievärld är det lika viktigt för Sveriges Radio att vara mest trovärdig som att vara först.

Hur mycket andra medier använder sig av Sveriges Radios nyheter är ett annat grovt mått på hur företaget påverkar den allmänna nyhetsagendan.

Sveriges Radios nyhetsredaktioner har citerats allt oftare under tillståndspanoden. Sammanlagt har de redaktioner som ingått i mätningen citerats mer än 236 000 gånger de senaste fem åren.

Ökningen förklaras sannolikt till en del av Sveriges Radios medvetna satsning på original-journalistik. Men det allt högre tempot i nyhetsförmedlingen skapar också ett ökat behov av att använda andra mediers nyheter. Framförallt är det tidningarnas webbsidor som står för det ökade antalet citeringar av Sveriges Radio.

## **6.3 Det professionella perspektivet**

### **6.3.1 Programbeställningar**

En övergripande årscykel för Sveriges Radios planerings- och uppföljningsarbete fastställdes 2010. Med tydlighet i det utbudsstrategiska arbetet, inklusive programbeställningar, ska såväl fast anställda medarbetare som frilansare och produktionsbolag lätt kunna förstå och delta i processen.

Utbuds- och utvecklingsavdelningen ansvarar för interna och externa programbeställningar och har tydliga rutiner för arbetet. Under 2013 har processen för programbeställningar utvecklats, bland annat med tätare och tydligare kontakter och avstämningar mellan beställare och mottagare under processens gång.

2012 infördes ett nytt beställningsverktyg. Det nya verktyget innebär att de olika delarna i en programbeställning (programbeskrivning, sändningsinformation samt målgrupper och programområden) kan kopplas till resurserna på ett sätt som tidigare inte varit möjligt i ett och samma system.

En vidareutveckling av verktyget kommer att göras under 2014. Målet är att kunna utveckla beställningarna ytterligare, dels för att inkludera utbudet på de internetbaserade plattformarna, dels för att ge bättre underlag för kommunikation mellan de inblandade och för spårbarhet runt ett programs utveckling.

En mall för programkontrakt har utvecklats under 2013 och sätts i drift i och med beställningarna för 2014. Där ska mottagande redaktion/bolag beskriva hur de tänker arbeta med att uppfylla beställningen och sätta mål för programmet. Programkontrakten blir ett kvitto på att beställningen är mottagen och används sedan vid återkopplingen.

### **6.3.2 Utvärdering, återkoppling och programutveckling – interna produktioner**

Arbetet med att utveckla programmets kvalitet bedrivs framför allt på kanaler och redaktioner. I stor utsträckning är återkoppling på producerade eller sända program den metod som används för att utveckla programmen. Utbudsavdelningen, som är beställare av programmen, ansvarar för utvärderingar.

Under 2013 har arbetet med att lyssna igenom och analysera utbudet i de olika kanalerna fortsatt efter den modell som inleddes på P4-kanalerna 2012. Den analysen ledde till en helt ny kanalbeställning. Lyssningsprojekt har under året också genomförts på både P1 och P3, med det

gemensamma syftet att skapa ett underlag inför kanalplaneringen 2014. Uppdraget är att identifiera möjliga utvecklingsområden.

De publiknätverk som finns på de lokala kanalerna används också som en del i programutvecklingen, genom att deltagarna deltar i samtal om utbudet.

Två av de tydligaste nya sätten att utveckla program tillsammans med publiken var tema-veckorna om sverigefinländarnas förhållande till det finska språket – #vågafinska – i SR Sisuradio och lyssnarnas berättelserna om flykt i P1 - #minflykt.

Allt fler lokala kanaler arbetar ”tvärredaktionellt” vilket innebär att de inte har någon traditionell uppdelning i en nyhets- och en programredaktion. All redaktionell personal arbetar tillsammans med aktuell, snabb nyhetsuppdatering för lyssnarna oavsett tidpunkt.

Sammanläggningen av redaktionerna för *Kulturnytt* i Stockholm och Göteborg (samt de fast knutna medarbetare som arbetar på andra sändningsorter) har medfört nya arbetssätt som kontinuerligt utvecklas.

### **6.3.3 Kvalitetskontroll, utvärdering och återkoppling – externa produktioner**

För att förbättra, förenkla och effektivisera hanteringen för såväl de externa bolagen som för Sveriges Radio pågår en kontinuerlig förbättringsprocess. Det gäller bland annat rutiner, beställningar, avtalskontrakt, kvalitetskontroller och leveranser till och från de olika bolagen.

Den externa produktionen av färdiga programserier har ökat under 2000-talet och därför sker förbättringar av rutiner till stor del i dialog med flera av de externa bolagen som producerar ett stort antal program.

Under 2013 har Sveriges Radio genomfört utbildnings- och informationsdagar för de externa bolagens ägare och medarbetare.

- I februari anordnades en heldag med föreläsningar och gruppdiskussioner om i huvudsak olika praktiska frågor. Ämnen under dagen var: så här agerar vi på sociala medier, införandet av webbkategorier för programmen, så här musikrapporterar man enklare och mer effektivt, så här får en trailer bäst publikgenomslag, så här kommer vårt nya arkiv att fungera och det här är rutinerna och strukturen för att skicka in programförslag till Sveriges Radio.
- Under sensommaren genomfördes ett lunchmöte med de större externa bolagens ägare och Sveriges Radios ledning. Detta var ett möte för att utbyta erfarenheter mellan ledningarna och ett sätt att förbättra relationerna ytterligare. Senare under hösten genomfördes ett möte mellan de större bolagen och Sveriges Radios områdeschefer.

För att förtydliga rollerna har Sveriges Radio sedan några år tillbaka en medarbetare inom utbudsgruppen som ansvarar för inköp och beställning av externa produktioner. Detta för att underlätta för de externa bolagen att veta vem inom Sveriges Radio som ansvarar för dessa produktioner och att rutiner, kontrakt, leveranser, rättighetshantering med mera sker på liknande vis oavsett vilken produktion och till vilken kanal det gäller.

Sveriges Radio har även sedan flera år tillbaka en koordinator för de externa produktionerna. I uppdraget ingår att kontinuerligt se över och förbättra rutinerna för leveranser av produktioner från produktionsbolagen till Sveriges Radio. Processen för denna kvalitetskontroll beskrivs i ”Leveranshandbok – ett programs väg genom SR:s infrastruktur”. Handboken uppdateras allt eftersom förbättringar och förändringar sker, och den finns tillgänglig på Sveriges Radios webbplats. Handboken innehåller instruktioner och rutiner för musikrapportering, teknikstandard, webbpublicering, leveranstidpunkter, pressinformation, telefonnummer med mera.

Koordinatorn har en nyckelfunktion som produktionsbolagens ”ledsagare” inom Sveriges Radio för att kommunikationen och samarbetet i det dagliga ska löpa smidigt och friktionsfritt.

Koordinatorn ser också till att viktig information om till exempel förändringar i programregler eller tablå sprids till de externa bolagen. För att förbättra detta ytterligare planerar Sveriges Radio att införa en ännu bättre ”Mediemottagning” och portal, i början av 2014. En portal där information, leveranser från och till bolag, bilder, webbtexter med mera kan hämtas och lämnas.

### 6.3.4 Kompetensutveckling

En självklar bas i alla interna utbildningar är de centrala public service-begrepp som gäller för Sveriges Radio – oberoende, saklighet och opartiskhet. Av de aktiviteter som genomförts 2013 med fokus på programkvalitet och programutveckling kan följande nämnas:

- **Utgivaransvar.** Medarbetare som blir utsedda till ansvariga utgivare får utbildning om utgivaransvaret och det samlade publicistiska ansvaret i Sveriges Radio av vd och programdirektör. Samtidigt finns en löpande dialog kring aktuell programetik, publicistiska principer och utgivarfrågor i ett särskilt forum för utgivarna på företagets intranät. Två gånger per år träffas samtliga ansvariga utgivare för att utbildas och diskutera kvalitetsfrågorna.
- **Dokumentärer/berättande.** Under 2013 genomfördes en utbildning i berättande. En grupp medarbetare fick chansen att utveckla en *P4 Dokumentär* från idé till färdig dokumentär genom en kombination av utbildning och handledning. Resultatet blev tio dokumentärer som sändes under året.
- **Nyhetsutbildningen** syftar till att öka förmågan att bland annat producera original-journalistik, leva upp till kraven på saklighet och opartiskhet i ett medielandskap som kräver ökad interaktion med lyssnarna och publicering på flera olika plattformar samt att spegla hela nationen med betoning på mångfald.
- **Sociala medier.** Under året genomfördes flera utbildningsinsatser med fokus på hur sociala medier kan användas i det redaktionella arbetet. På programmet fanns bland annat utgivaransvar, upphovsrätt, praktisk användning, så kallade nätstormar, källkritik och möjligheter till undersökande journalistik med stöd i de sociala medierna. Utgångspunkt var Sveriges Radios Sociala medier-handbok.
- **Berättande.** Flera utbildningar har handlat om berättande och gestaltande radio, från kortare inslag och reportage till längre dokumentärer.
- **Återkoppling** är ett av de vanligaste och samtidigt bästa sätten att utveckla programkvaliteten. Att ge återkoppling kräver samtidigt kunskap om metodik och under året har utbildningar i återkopplingsmetodik fortsatt genomförts.
- **Röstvård.** Rösten är bärande i allt som hörs i Sveriges Radio. Utbildningar under året har syftat till att öka medarbetarens kunskaper om röstens betydelse för begriplighet, hörbarhet och engagemang hos lyssnaren.
- **Beredskapsdagen** för företagets chefer tog upp Sveriges Radios beredskap, roll och ansvar i samband med stora nyhetshändelser och svåra störningar av samhällsfunktioner.

I samband med två större tekniska förändringar inom Sveriges Radio genomfördes följande utbildningar:

- **”Följsam design”.** Medarbetare fick ta del av vad övergången till följsam design innebär och hur de ska arbeta för att sverigesradio.se på bästa sätt ska svara mot publikens behov.
- **Programbanken och programrapporten.** Efter digitaliseringen av programarkivet och skapandet av ”Programbanken” och ”SR Sök” har programmedarbetare fått utbildning i programrapportering samt sökverktyget.



### 6.3.5 Språkvård

Språkvården vid Sveriges Radio bedrivs på olika sätt och av många medarbetare, men dessutom finns två språkexperter som ger råd och rekommendationer i språkfrågor till alla tre public service-bolagen. Språkhjälpen, som kan gälla till exempel formuleringar, uttal, ordval och skrivregler, ges både direkt via telefon och e-post och mer långsiktigt genom medverkan vid olika utbildningar. Språkvårdarna ger också ut ”Språkbrevet” fyra gånger om året och publicerar ”Månadens språkråd” i personaltidningen.

Den interna språkdatabasen Dixi med mer än 16 000 rekommendationer, de flesta med ljudfiler, har central betydelse för språkrådgivningen. Under året har en ny, utökad och mer tillgänglig version kommit på plats.

Begripligt, levande och språkriktigt är de tre nyckelorden för Sveriges Radios språkpolicy. Riktlinjerna gäller också för publicering på de nationella minoritetsspråken samt för övriga språk inom Sveriges Radio.

För att stimulera intresset för språkbehandlingen i radio delas två språkpris ut årligen, ett till medarbetare i lokala program och ett till medarbetare som hörs i rikssändningar. Under 2013 har en arbetsgrupp tillsatts för att undersöka hur språkpriset i framtiden också ska kunna ges till medarbetare som sänder på andra språk än svenska.

Till språkvårdarnas uppgifter hör också att följa det svenska språkets utveckling. De tar även emot lyssnarsynpunkter och besvarar allmänhetens frågor om språket i radio.

### 6.3.6 Anmälningar till Granskningsnämnden för radio och tv

Det totala antalet anmälningar under 2013 var 577 (701 år 2012). Totalt antal ärenden 2013, det vill säga unika anmälningar, var dock 384 stycken, vilket ligger i linje med antalet ärenden per år under senare delen av 2000-talet (364 år 2012). Ökningen i antalet anmälningar beror främst på att ett och samma program allt oftare anmäls av flera personer efter till exempel upprop via sociala medier.

De program som genererade flest anmälningar under 2013 var *Tankesmedjan* om diabetiker (125 stycken), *Kulturnytt* om näthat (14 stycken), *Verkligheten* i P3 om en ”vargrappare” (15 stycken) och *Morgonpasset* där en medverkande uttalade sig om cannabis (12 stycken).

Sveriges Radio fick under 2013 yttra sig i 30 ärenden och fälldes enbart vid två tillfällen. Antalet begärda yttranden 2013 var tio färre än 2012 och antalet fällningar har inte någon gång under 1990- och 2000-talet varit så få.

Fällningarna 2013 gällde opartiskhet (1) och beriktigande (1). Grunderna för fällningar varierar från år till år. Det går inte att utläsa någon trend eller något mönster i vilka kategorier Sveriges Radio fälls, men partiskhet brukar generellt vara en av de grunder Sveriges Radio fälls för några gånger per år.

Efter en fällning i Granskningsnämnden har vd och programdirektören ett möte med samtliga berörda där beslutet diskuteras och dess konsekvenser analyseras. De slutsatser som dras av en fällning och som berör andra delar av företaget presenteras i interntidningen, på intranätet och på olika interna kurser och seminarier.

Enligt Sveriges Radios sändningstillstånd ska sändningsrätten utövas opartiskt och sakligt. Den enskildes privatliv ska respekteras i programmen om inte ett oavvisligt allmänt intresse kräver annat. Vidare föreskrivs i radio- och tv-lagen att ett program som inte är reklam inte på ett otillbörligt sätt får gynna kommersiella intressen. Ett gynnande kan dock enligt praxis uppvägas

av ett informations- eller underhållningsintresse och därigenom inte vara otillbörligt.

Dessa bestämmelser – tillsammans med bland annat sponsringsregler och den så kallade demokratibestämmelsen i radio- och tv-lagen – är centrala för Sveriges Radios programverksamhet. Medarbetarna får kunskap om bestämmelserna på många olika sätt. De finns till exempel återgivna i Sveriges Radios programregler tillsammans med en tolkning av Granskningsnämndens praxis och i SR-handboken. Såväl programreglerna som SR-handboken delas ut till medarbetare och till produktionsbolag.

För nya medarbetare på Sveriges Radio genomförs introduktionskurser som innehåller ett avsnitt om regelverket med tyngdpunkt på sändningstillståndet. Bolagsjuristerna medverkar också med utbildning om programregler i ett flertal skraddarsydda interna kurser för chefer och programmedarbetare. Dessutom diskuteras Granskningsnämndens beslut på olika redaktionella seminarier, publicistiska samtal och på möten där medarbetare och chefer från hela organisationen medverkar. Besluten är en återkommande punkt på Programnhetens chefsforum. Redaktioner och lokala kanaler får regelbundet besök av programsekretariatet som ansvarar för handläggning och informationsspridning. Under 2013 har seminarierna haft fokus på de Granskningsnämndsbeslut och de bestämmelser som är särskilt relevanta vid Sveriges Radios publicering på olika internetbaserade plattformar och sociala medier.

När det gäller begäran om beriktigande eller genmäle kommer de flesta per telefon eller e-post. Om någon hör av sig gör berörd ansvarig utgivare tillsammans med den berörda redaktionen en bedömning om ett beriktigande eller genmäle ska göras. Beriktiganden görs även på eget initiativ när en redaktion själv upptäcker att något blivit fel i en sändning.

En begäran om beriktigande kan även komma genom en anmälan till Myndigheten för radio och tv om att ett program är osakligt. Anmälningar från myndigheten distribueras till den berörda lokala kanalen eller redaktionen som omedelbart kan ta ställning till ett eventuellt beriktigande.

Bestämmelsen om beriktigande och genmäle ingår i Sveriges Radios programregler. Där framgår att Sveriges Radio har skyldighet att informera om skälen vid ett avslag av en skriftlig begäran om genmäle. Sveriges Radio hänvisar till Granskningsnämnden i de fall redaktionen beslutar att inte bereda någon ett genmäle i enlighet med bestämmelsen i sändningstillståndet.

### **6.3.7 Sveriges Radios tekniska utveckling 2013**

Av alla de tekniska utvecklingsprojekt som pågick 2013 (och fortfarande pågår) inom Sveriges Radio nämns här några av stor betydelse:

#### **Digitalt arkiv – Programbank**

Under året har arbetet med att digitalisera Sveriges Radios radioarkiv slutförts. För att förenkla lagring, återsökning och användningen av allt ljudmaterial har nya verktyg utvecklats och arkiven integrerats i nuvarande produktions- och programplaneringssystem. Under 2013 har SR lanserat:

- **SR Sök** som innebär att alla medarbetare i sin dator kan söka, lyssna och använda över en halv miljon ljudfiler samt över två miljoner låtar från Grammofonarkivet.
- **Programrapporten** som är det verktyg som medger att programmedarbetare själva kan arkivera program eller ljudmaterial. Verket tar tillvara och samlar in redan befintlig information kring ett program ur Sveriges Radios produktionssystem.

## Ljud över IP

Den teknik som innebär att ljud kan skickas som strömmar i vanliga dataförbindelser har fått stort genomslag inom Sveriges Radio. Under året har arbetet med att flytta över kontributions-tjänsterna, det vill säga programinsamlingen mellan olika orter, till ”ljud över IP” slutförts. Detta har lett till att de gamla förbindelsetyperna har kunnat sägas upp.

Den mobila ”ljud över IP”-tekniken gjorde det möjligt att genomföra det så kallade klock-projektet under sommaren. *Klockrent* var det specialskrivna verk för kyrkklockor som sändes i P2 i början av sommaren. Med hjälp av närmare 100 frivilliga personer bistådda av tekniker från Sveriges Radio sände de ljud från varsin kyrka via sin mobiltelefon till en server i SR Gotlands lokaler i Visby. Där mixades ljuden samman till en hel produktion.

”Ljud över IP” medger stor flexibilitet vilket innebär nya förutsättningar och möjligheter för programproduktionen och inte enbart i kontributionen. Under året har Sveriges Radio startat ett utvecklingsprojekt som syftar till att pröva hur ”ljud över IP” kan användas internt inom en lokal kanal.

## Mobilitet

Ny teknik ger större möjligheter till mobilitet. Under året har Sveriges Radio upphandlat satellit-kapacitet som på sikt ska ersätta analoga radioförbindelser och göra det möjligt att sända från andra platser än vad som i dag är möjligt.

Smarta telefoner har blivit ett viktigt produktionsverktyg för den mobila programproduktionen. Med applikationer, anpassade för mobilnätens kapacitet, kan ett inslag enkelt överföras eller sändas direkt – med ett redskap som alla medarbetare har tillgång till. För Sveriges Radios utrikeskorrespondenter har detta varit extra värdefullt genom bättre möjligheter att direkt-rapportera, med högre kvalitet än med ett vanligt telefonsamtal, från platser där det tidigare har varit omöjligt.

## Digitala Radiohus

Digitala Radiohus är en av Sveriges Radios största satsningar genom tiderna. Syftet har varit att i första hand ge lokala kanaler teknik som är anpassad till stor produktion med små resurser och låg bemanning. Under 2013 har det digitala radiohuset på SR Norrbotten, i Luleå tagits i drift.

### 6.3.8 Risk- och sårbarhetsanalyser

Som en del av den regelbundna beredskapsplaneringen genomförs risk- och sårbarhetsanalyser på kritiska funktioner för produktion och distribution.

På regeringens direkta uppdrag vidmakthålls vissa reservfunktioner för etermedia med syftet att säkerställa distribution och utsändning av Viktigt Meddelande till Allmänheten (VMA), krisinformation och nyheter. För att kunna upprätthålla sändningarna under svåra påfrestningar på samhället har Sveriges Radio ett beredskapsavtal med Teracom och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Sveriges Radio har deltagit i övningar tillsammans med myndigheter och organisationer och övar även regelbundet internt.

Utveckling av kontinuitetsplaner pågår fortlöpande för att säkerställa distribution och alternativa produktionsplatser med säker tillgång till försörjningssystem, information och kommunikation.

## **7 Sveriges Radios styrning och ekonomi**

### **7.1 Så styrs Sveriges Radio**

Sveriges Radios verksamhet styrs av regler som läggs fast av riksdag och regering. Med stöd av radio- och tv-lagen formulerar regeringen ett sändningstillstånd som bestämmer ramarna för verksamheten under tillståndsperioden. Årligen utfärdar sedan regeringen anslagsvillkor vars funktion är att ange förutsättningar av väsentligen teknisk/administrativ karaktär.

Sveriges Radio AB ägs av Förvaltningsstiftelsen för Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB. Ledningen av Sveriges Radio utövas av styrelsen och verkställande direktören i enlighet med aktiebolagslagen, bolagsordningen och svensk kod för bolagsstyrning.

Sveriges Radios verksamhet är organiserad i fyra enheter: Programenheten, enheten Ekonomi och teknik, enheten Analys och kommunikation samt Personalenheten. Direktionen utgörs av vd, de fyra enheternas direktörer, två biträdande programdirektörer samt kommunikationschefen.

Programenheten är organiserad i områden: redaktionerna i Stockholm i genreområden och de lokala kanalerna i sex geografiska områden. Ledningarna för respektive område har ett samlat planerings- och budgetansvar för hela områdets verksamhet.

För att nå företagets vision och för att de krav som ställs på Sveriges Radio ska uppfyllas har strategiska mål fastslagits för tillståndsperioden för tre övergripande områden – publiken, medarbetarna och ekonomin. Vd formulerar tillsammans med direktionen årliga riktlinjer där ett eller flera av de strategiska målen prioriteras.

En grundläggande del i den årliga planeringscykeln är programbeställningsprocessen med det bakomliggande utbudsstrategiska arbetet. Programbeställningarna utgör grunden för områdets, redaktioners och avdelningars planering och budgetering inför kommande år.

#### **Publiken**

Fyra av Sveriges Radios strategiska mål rör publiken. För varje verksamhetsår fastställs också kvantitativa publikmål för alla kanaler och för användandet av Sveriges Radios utbud på internetbaserade plattformar.

Publikmålen följs upp med olika typer av undersökningar. Kontinuerligt görs lyssnarundersökningar med hjälp av TNS-Sifo och med PPM-mätningar (Portable People Meter). Antalet användare av Sveriges Radios webbplats och appar mäts med teknisk trafikmätning.

Förutom det genomför Sveriges Radio en rad undersökningar avseende nöjdhet med programverksamheten, attityder till företaget, hur medievanor generellt förändras och hur användandet av företagets utbud utvecklas.

#### **Medarbetarna**

Sveriges Radios personalpolitik är en förutsättning för att de långsiktiga medarbetarmålen ska uppnås. Personalpolitikens innehåll kan sammanfattas i fem kategorier – attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla personal. Arbete sker inom en rad områden; hälso- och arbetsmiljöarbete, kompetensutveckling, mångfald, rekrytering och miljöarbete.

Mot bakgrund av Sveriges Radios åldersstruktur är kompetensväxling ett nyckelord i styrningen. Nyckelkompetenser hos medarbetare som går i pension måste identifieras för att kompetens-

växling ska ske. Samtidigt måste vakanta utrymmen användas strategiskt till riktade verksamhetsförändringar.

Under tillståndsperioden 2010–2013 har Sveriges Radio arbetat med personalmåltal som innebär att antalet tillsvidareanställningar ska vara oförändrat vid tillståndsperiodens slut jämfört med dess början. Under 2013 påbörjades ett arbete med att ta fram en bemanningsstrategi för kommande tillståndsperiod som ska ersätta personalmåltalen som styrinstrument. Strategin ska bidra till att Sveriges Radio både når de publika målen och rymmer verksamheten inom de ekonomiska ramarna.

## **Ekonomi**

En tydlig ekonomistyrning är av avgörande betydelse för att Sveriges Radio ska upprätthålla en ekonomi i balans och samtidigt skapa den flexibilitet och handlingsfrihet som fastställts i de strategiska målen.

För att åstadkomma detta prioriterar Sveriges Radio resurserna utifrån förändringar i utbudet, vissa delar av verksamheten har oförändrade resurser under lång tid medan andra delar rationaliseras eller nedprioriteras.

Ett område som kräver detaljerad uppföljning är personalkostnaderna som är den minst rörliga delen av kostnadsmassan. Utöver det följs kostnadsutvecklingen i förhållande till externa indikatorer, till exempel SR-index<sup>30</sup> och konsumentprisindex.

Ekonomisk handlingsfrihet innebär att Sveriges Radios ledning har möjlighet att göra satsningar i takt med omvärldsförändringar.

## **Det utbudsstrategiska arbetet**

Sveriges Radios publicistiska utveckling (SRPU) är företagets sätt att utveckla verksamheten under kommande tillståndsperiod. SRPU beskriver tre grunder som är de strategiska vägarna för förhållandet till publiken, plattformarna och journalistiken.

- *Den publicistiska grunden.* Nyckelord är att Sveriges Radio ska sätta agendan, skapa sammanhang och vara närvarande.
- *Den publika ambitionen.* Nyckelord är att Sveriges Radio ska vara till för alla, bjuda in publiken och få publiken att stanna kvar.
- *Kanal- och distributionsidén.* Nyckelord är att Sveriges Radio ska bli tydligare, utveckla vägarna till publiken och utveckla enhetliga arbetssätt för att underlätta samarbetet över redaktionsgränserna.

Sveriges Radios ledning fastställer därutöver specifika utvecklingsområden och/eller årliga prioriteringar under tillståndsperioden.

## **Den årliga programbeställningsprocessen och verksamhetsplaneringen med budget**

Under våren pågår arbetet med programbeställningar för kommande år. Utbudsavdelningen ansvarar för analyser av tidigare utbud, för att hämta in nya idéer, för samverkansmöten och för att överenskommelser om uppdrag diskuteras både internt och med externa produktionsbolag.

---

<sup>30</sup> SR-index har konstruerats för Sveriges Radio och tas årligen fram av SCB. Det kombinerar delar av KPI med löneutveckling och bygger på att andelen lönekostnader (AKI) uppgår till 50 procent och omkostnader (KPI exklusive livsmedel och bostad) till 50 procent.

En preliminär utbudsplan presenteras före sommaren och programbeställningsprocessen avslutas i september då beställning och ansvar för genomförande lämnas över från utbudsavdelningen till områden, redaktioner och externa producenter.

Alla verksamheternas planer konsolideras till Sveriges Radios verksamhetsplan där man kan avläsa hur Sveriges Radios arbete för att nå målen bedrivs. Planeringens årscykel avslutas formellt i och med att styrelsen i december godkänner utbudsplanen och företagets årsbudget.

## Uppföljning

Under verksamhetsåret får företagsledningen månatliga uppföljningsrapporter. Alla uppföljningar innehåller en ekonomisk lägesrapport. Tertialuppföljningarna (per april, augusti och december) är mer omfattande och innehåller uppföljning av personal, publik, sändningstid, inköpsverksamhet och investeringsverksamhet. I den verksamhetsuppföljning som görs vid årets slut ingår dessutom en uppföljning av de strategiska målen.

## 7.2 Vad kostar Sveriges Radio

### 7.2.1 Ekonomiska ramar

Sveriges Radios verksamhet finansieras i allt väsentligt genom den särskilda avgift som tas ut för innehav av tv-mottagare. Storleken på radio- och tv-avgiften beslutas av riksdagen.

Sveriges Radio tilldelades 2 677,9 mnkr för verksamheten 2013.

#### Sveriges Radios medelstildelning 2010–2013

	2010	2011	2012	2013
Medelstildelning	2 523,7	2 574,1	2 633,5	2 677,9
Medelsavstående RIKAB	-56,6	-56,7	-49,9	-60,3
Medelsavstående SRF	-113,7	-103,8	-88,9	-111,5
Justering programbolagen	-2,6	-2,6	-3,0	5,6
<b>Summa</b>	<b>2 350,8</b>	<b>2 411,0</b>	<b>2 491,7</b>	<b>2 511,7</b>

Tabellen visar dels de medel som riksdagen tilldelat Sveriges Radio, dels de medelsavståenden som SR gör till Radiotjänst i Kiruna, RIKAB och till Sveriges Radios Förvaltnings AB, SRF. Utöver det inkluderas justering mellan programbolagen. Sveriges Radio förfogade således över 2 511,7 mnkr år 2013.

Sveriges Radios medelstildelning följer sedan 2002 inte SR-index<sup>31</sup> utan baseras på en fast priskompensation om 2 procent per år<sup>32</sup>. Därför måste Sveriges Radio kontinuerligt öka effektiviteten för att så långt möjligt kunna bibehålla nivån på programverksamheten.

<sup>31</sup> SR-index är en 50/50 sammanvägning av Konsumentprisindex, exklusive livsmedel och bostad, och AKI (arbetskostnadsindex) för tjänstemän.

<sup>32</sup> 3 procent 2010.

## 7.2.2 Sveriges Radios medelsanvändning

	2010		2011		2012		2013	
	Mnkr	%	Mnkr	%	Mnkr	%	Mnkr	%
Personal	1 154,0	48	1 221,7	49	1 273,9	50	1 263,0	51
Medverkan	340,8	14	331,6	13	335,8	13	313,6	13
Programavtal	150,4	6	156,4	6	162,3	6	166,4	7
Distribution/kontribution	286,2	12	284,9	11	257,9	10	252,0	10
Lokaler	123,1	5	127,2	5	139,1	5	132,3	5
Övriga omkostnader	352,7	15	394,3	16	360,4	14	344,1	14
<b>Summa</b>	<b>2 407,3</b>	<b>100</b>	<b>2 516,1</b>	<b>100</b>	<b>2 529,5</b>	<b>100</b>	<b>2 471,5</b>	<b>100</b>

Under perioden har personalkostnadernas andel ökat något medan andelen för distribution och kontribution minskat.<sup>33</sup>

## 7.2.3 Kostnadsandelar

	2010		2011		2012		2013	
	Mnkr	%	Mnkr	%	Mnkr	%	Mnkr	%
Produktionskostnader	1 742,1	72	1 817,0	72	1 862,8	73,6	1 867,8	75,6
Distribution/kontribution	286,2	12	284,9	11	257,9	10,2	252,0	10,2
Lokalkostnader	123,1	5	127,2	5	139,1	5,5	132,3	5,4
Gemensamma kostnader	255,9	11	287,0	12	269,7	10,7	219,3	8,9
<b>Summa</b>	<b>2 407,3</b>	<b>100</b>	<b>2 516,1</b>	<b>100</b>	<b>2 529,5</b>	<b>100</b>	<b>2 471,5</b>	<b>100</b>

Programbolagen Sveriges Radio, SVT och UR har vissa gemensamma tabeller i syfte att underlätta jämförbarheten mellan bolagens public service-redovisningar under tillståndperioden.

<sup>33</sup> Alla belopp i public service-redovisningen är angivna i löpande priser. För år 2013 är kostnader på totalt 179,7 mnkr exkluderade: biståndsverksamheten som SR bedriver i samarbete med Sida 7,9 mnkr, medelsavståndet till Sveriges Radio Förvaltnings AB (SRF) 111,5 mnkr samt medelsavståndet till Radiotjänst i Kiruna AB (RIKAB) 60,3 mnkr.

## 7.3 Produktivitet

Under tillståndspanoroden har produktiviteten definierats som ”det som produceras under en viss tid av en anställd”, vilket redovisas med antal sända timmar per anställd och kostnad per s nd timme.

### Sveriges Radios produktivitet 2010–2013

�r	2010		2011		2012		2013	
	Lyssnar- persp <sup>34</sup>	Prod. persp <sup>35</sup>	Lyssnar- persp	Prod. persp	Lyssnar- persp.	Prod. persp	Lyssnar- persp	Prod. persp
Sändningstid (tim)	515 400	220 098	607 353	194 367	584 571	182 960	582 194	174 687
Medelantal anställda	1 826	1 826	1 799	1 799	1 817	1 817	1 778	1 778
Kostnad (mnkr)	2 407,30	2 407,30	2 516,10	2 516,10	2 529,50	2 529,50	2 471,5	2 471,5
S�ndn.tid/anst (tim)	282	121	338	108	322	101	327	98
Kostn per s�nd timme (tkr)	4,7	10,9	4,1	12,9	4,3	13,8	4,2	14,1

Sveriges Radio ökar inte antalet sändningstimmar per medarbetare. Fokus har i stället legat dels på utveckling och kvalitetshöjning av programmen, dels på att  ka publikens tillgänglighet till utbudet framför allt genom sverigesradio.se, Sveriges Radio Play-appen och sociala medier.

Under tillståndsperioden har många särskilda s tsningar genomförts i syfte att utveckla programverksamheten. Detta har bland annat gett publiken breddad och fördjupad utrikesbevakning, förnyat kulturutbud och ökad lokal närvaro. Dessutom har resurser s tsats på grävande journalistik som har resulterat i flera agendasättande nyheter och reportage.

Några exempel på 2013 års utvecklingsarbete, som ökar tillgängligheten och därmed publiknyttan men inte kan uttryckas i termer av sändningstid per anställd:

- Sverigesradio.se har fått så kallad f ljksam design, vilket ökar tillgängligheten. Publiken kan lättare ta del av innehållet oavsett vilken skärm man surfar på. Ny spelare och nytt ljudformat har  cks  gett f ljamt ljud och därmed bättre möjligheter att lyssna.
- I Radioteaterbiblioteket på sverigesradio.se finns en del av Sveriges Radios unika arkivmaterial. Alla föreställningar som publiceras har försetts med en introduktion som relaterar pjäsen till nutiden. Framöver kommer fler och fler föreställningar att kunna publiceras.
- Digitaliseringen av Sveriges Radios programarkiv har slutförts. Alla medarbetare har tillgång till allt material i arkivet via sina egna datorer, vilket betyder att publiken kan erbjudas arkivmaterial på ett helt nytt sätt, till exempel genom inslag i nya program.
- Genom Sveriges Radios användande av sociala medier, görs publiken delaktig i utbudet. Exempel på detta under 2013  r temas tsningarna #minflykt och #v gafinska.

Det blir allt tydligare att ett traditionellt produktivitetsbegrepp inte är helt relevant för Sveriges Radio. Public service-uppdraget är i sig formulerat på ett sätt som kräver mer av kvalitativ uppföljning. Det innebär bland annat att begreppen produktivitet och effektivitet närmar sig varandra.

<sup>34</sup> Lyssnarperspektivet – sändningstiden redovisas som den totala tillgängligheten av Sveriges Radios utbud på alla plattformar, inklusive reprisar.

<sup>35</sup> Produktionsperspektivet – sändningstiden redovisas endast en gång oavsett på hur många parallella plattformar utbudet tillgängliggörs. Detta  r originalsändningstid, tablålagda reprisar ingår inte.



## 7.4 Effektivitet

Sveriges Radio har under tillståndsperioden definierat effektivitet som att ”tillgängliga resurser används på bästa sätt får att nå uppsatta mål”.

Sveriges Radio har ett antal strategiska och långsiktiga mål för tillståndsperioden som följs upp årligen.

Vid slutet av 2013 kan bland annat följande konstateras:

- Sveriges Radio var det företag som åtnjöt störst förtroende hos allmänheten.
- Lyssnarna bedömer Nyheter som det allra viktigaste programområdet för Sveriges Radio och ger samtidigt Sveriges Radios nyheter betyget 4,5 på en femgradig skala.
- Sveriges Radios publik i gruppen under 50 år är större än för fyra år sedan.
- Sveriges Radio är det enskilda svenska medieföretag som publiken ägnar mest tid.
- Användandet av Sveriges Radios internetbaserade plattformar har ökat.
- Publikmedverkan och delaktighet ökar kontinuerligt genom publiknätverken och genom Sveriges Radios fokus på arbetet med sociala medier.
- Mer än 55 procent av sändningstiden produceras utanför Stockholm.
- Handlingsfriheten ökar genom att andelen rörliga kostnader ökar.

För Sveriges Radios del betyder effektivitet, enligt definitionen ovan, också att till en fortsatt låg kostnad per lyssnad timme uppfylla Sveriges Radios mål.

### Genomsnittlig kostnad per lyssnad timme (kontaktkostnad) för SR 2010–2012

År	2010	2011	2012	2013
GL <sup>36</sup>	96	94	100	94
Befolkning 9–79	7 890 718	7 938 688	7 988 379	8 045 933
Antal dagar	365	365	365	365
SR:s kostnader (mnkr)	2 407,3	2 516,1	2 529,5	2 471,5
Kostnad per lyssnad timme (kr)	0,52	0,55	0,52	0,54

Denna tolkning av begreppet effektivitet är alltför begränsad. Den säger ingenting om hur till exempel uppdraget att spegla hela landet utförs. För att kunna följa upp Sveriges Radios demokratiska uppdrag räcker inte kvantitativa mått, utan också någon form av kvalitativa mått behövs. Enligt sändningstillståndet ska Sveriges Radio ”ge medborgare den information som krävs för att de ska kunna ta ställning i samhälls- och kulturfrågor”. Detta kräver helt andra former av mätmetoder, till exempel något som handlar om publikens upplevelser, attityder och insikter. Med fokus på mätbarhet i form av siffror finns en risk att man då mäter det som går att mäta snarare än det som är relevant att mäta.

Att arbeta med indikatorer för delar av Sveriges Radios public service-uppdrag skulle kunna vara möjligt. Det förutsätter ett utvecklingsarbete och noggranna överväganden av vilka indikatorer som är relevanta. Det måste också vara möjligt att följa upp indikatorerna på ett sätt som inte kräver en tung administration och omfattande systemutveckling.

<sup>36</sup> GL (genomsnittlig lyssnartid) är den genomsnittliga tid i minuter som befolkningen (9–79 år) lyssnat på Sveriges Radios kanaler under ett dygn, måndag till söndag. Lyssningen kan ha skett via FM, DAB eller webb. Kostnaden per lyssnad timme (kontaktkostnad) definieras som Sveriges Radios kostnader dividerade med:  $GL/60 \times \text{antal invånare} \times \text{antal dagar under ett år}$ . Befolkningssiffran bygger på uppgifter som SIFO får från Statistiska centralbyrån, SCB. GL bygger på SIFO:s publikmätningar (2013/1). Dessa mätningar visar lyssnandet under föregående års sista månader.

## 7.5 Samarbeten inom koncernen

Samarbetet med Sveriges Television och Utbildningsradion sker dels inom ramen för de två samägda dotterbolagen Radiotjänst i Kiruna AB (RIKAB) och Sveriges Radio Förvaltnings AB (SRF), dels i olika projekt antingen mellan två av bolagen eller i samarbetsprojekt som omfattar alla tre bolagen.

**RIKAB** ansvarar för uppbörden av radio- och tv-avgiften. Huvudkontoret ligger i Kiruna.

**SRF** ansvarade under 2013 för gemensamma service- och stödfunktioner för de tre programbolagen och tillhandahöll följande tjänster:

- ekonomi- och personaladministration
- tjänster inom områdena fastighetsförvaltning, telefoni, postdistribution, repro och varumottagning
- arkiv- och researchtjänster
- friskvård.

Under 2012 inledde programbolagen gemensamt en översyn av de tjänster som levererades av SRF. Syftet var att ompröva SRF:s verksamhet utifrån programbolagens framtida behov.

I juni 2013 beslutades att SRF:s uppdrag i fortsättningen ska koncentreras på programbolagens gemensamma fastigheter, arkiv och research, telefonifunktioner och friskvård. Programbolagen återtär ansvaret för sin ekonomi- och personaladministration.

### Samarbeten kring programutbudet

De tre programbolagen arbetar med årliga överenskommelser angående insatser för personer med funktionsnedsättning respektive språkliga och etniska minoriteter.

#### Språkliga minoriteter

- Sameradion har dagligt samarbete med SVT:s samiska redaktion både när det gäller nyhets- och evenemangsbevakning.
- Tävlingen "Sverigefinne 2013" är ett samarbete mellan SR Sisuradio och SVT:s finska redaktion. Den direktsända prisutdelningsgalan från Finlandsinstitutet sändes i P4 och på SVT Play.

#### Barnutbudet

- *Vi i femman* i P4 är ett mångårigt samarbete mellan SVT och Sveriges Radio. Deltävlingarna sändes i Sveriges Radio, medan de kombinerade semifinalerna och finalen i Malmö sändes i SVT.
- *Barnens romanpris* som delades ut första gången 2010 är ett samarbete med UR.
- *Sommarlov* i P4 sänds i direkt anslutning till och i samarbete med SVT:s "Sommarlov".
- "Lilla Melodifestivalen" är ett samarbetsprojekt med SVT med direktsänd final från Gröna Lund i Stockholm.

#### Musik

- Evenemanget *P3 Guld* görs i samarbete med SVT. Galan, som innehåller både livemusik och prisutdelning till svenska musiker, sänds i P3 och SVT.

- *Musikhjälpen* 2013 producerades och sändes från Gustav Adolfs torg i Göteborg i samarbete med SVT. UR deltog som understödjande partner för första gången 2013 och tog fram ett informationsmaterial kring temat som delades ut till 2 500 skolor i Sverige.
- *Morgonpasset* i P3 sändes i SVT Play måndag-lördag och i SVT 2 på lördagar.

#### Andra programsamarbeten

- *Kaliber* samarbetade med UR:s redaktioner för Barnministeriet och Skolministeriet i sex program. Programmen tog upp frågor relaterade till skola, funktionshinder och barns rättigheter.
- Inom ramen för *Tendens* sändes UR:s programserie ”Flickor och adhd”, om flickors utsatthet och svårigheter att få en adhd-diagnos. I serien ”Barnen”, som också sändes i *Tendens*, berättade ungdomar om sina diagnoser som till exempel ätstörningar och autism.

### **Samarbeten inom andra områden**

#### Lokaler

Programbolagen samlokaliserar och samutnyttjar lokaler där det är möjligt och rationellt.

- Alla tre bolagen är samlokaliserade i Göteborg.
- Sveriges Radio och SVT är samlokaliserade i Uppsala, Visby, Eskilstuna, Örnsköldsvik, Karlskrona, Kalmar, Uddevalla och Norrköping.
- I Malmö och Sundsvall är Sveriges Radio och UR samlokaliserade.

Programbolagen har tillsammans med SRF ett gemensamt fastighetsråd som samordnar lokal- och fastighetsfrågor.

#### Inköpsverksamhet

Under 2013 genomförde de tre programbolagen tillsammans med SRF 25 större gemensamma upphandlingar. Några av dessa var företagshälsovård utanför Stockholm, installationstjänster, fordon, byggtreprenader, el-installatörer, bemanningstjänster, hotell, ljudtekniskt material, taxitjänster, skrivare och kopiatorer.

## **7.6 Sidoverksamhet**

Sveriges Radios medelstilldelning ska användas till företagets kärnverksamhet, det vill säga radioverksamhet i allmänhetens tjänst. Medlen kan också användas till kompletterande verksamhet, det vill säga verksamhet som syftar till att utveckla kärnverksamheten och förbättra tillgängligheten.

Utöver detta bedriver Sveriges Radio viss sidoverksamhet. Syftet med sidoverksamheten kan sägas vara att stärka varumärket och ge service till lyssnare som vill ha kopior på program eller programinslag. Den mycket begränsade sidoverksamhet som sker utgår från det som föreskrivs i sändningstillståndet – att verksamheten inte får finansieras med mottagaravgifter och att den ska bedrivas på ett konkurrensneutralt sätt.

Sveriges Radios sidoverksamhet består av följande delar:

- Uthyrning av musikstudior i Radiohuset, framförallt för repetitioner.
- Uthyrning av Konserthuset Berwaldhallen, dels för konserter, dels för konferenser och andra typer av evenemang.
- Programförsäljning. Privatpersoner kan köpa så kallade unika kopior av radioprogram. Dessa kopior levereras på cd och innehåller inget upphovsrättsskyddat material. Sveriges Radio licensierar även inspelningar till externa aktörer för användning i kommersiellt syfte. Det kan röra sig om musikinspelningar för utgivning på cd, radioföljetonger för utgivning som ljudböcker, klipp för filmproduktioner, inslag i teveprogram eller som del i en teateruppsättning.

### Resultat sidoverksamheten<sup>37</sup>, mnkr

Intäkter	2010	2011	2012	2013
Uthyrning, Berwaldhallen	2,7	2,4	2,1	2,5
Uthyrning, studior	1,4	1,1	1,0	0,7
Programförsäljning	3,8	2,5	1,5	5,3
Försäljning varor (reklamartiklar)	0,2	0,1	–	-
<b>Totalt, intäkter</b>	<b>8,1</b>	<b>6,1</b>	<b>4,6</b>	<b>8,5</b>
Kostnader	-7,5	-6,1	-4,6	-7,7
<b>Resultat, efter skatt</b>	<b>0,6</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0,8</b>

### Prissättning

För uthyrning av Konserthuset Berwaldhallen och musikstudiorna gäller att den egna (interna) verksamheten prioriteras före externa kunder.

För prissättning vid uthyrning av Berwaldhallen görs jämförelser med andra arenor, till exempel Konserthuset och Cirkus. Hänsyn tas samtidigt till att dessa har större antal publikplatser och andra faciliteter i närheten, till exempel restaurang.

Vad gäller musik- och publikstudiorna i Radiohuset i Stockholm finns inte jämförbara lokaler. De är varken rena inspelningsstudior och eller konferenslokaler. Prissättning görs genom en bedömning av vad marknaden är villig att betala.

Prissättning vid försäljning av programkopior sker efter omvärldsbevakning. Några gånger per år görs avstämning av externa bolags prisnivåer och produktionskostnader. Sveriges Radios pris baseras på det beräknade ppd-priset (pris innan produkten når handeln) och rekommendationer från upphovsrättsorganisationer.

Privatkopior säljs till självkostnadspris.

Försäljningen av den så kallade Proggboxen, en cd-samling med Sveriges Radios inspelningar av alternativ musik mellan 1967 och 1985, har varit framgångsrik och genererat de ökade intäkterna.

Sidoverksamheten bedrivs inom konkurrensutsatta och väl fungerande områden. Prisbilderna inom dessa områden är väl kända både för kunder och andra leverantörer.

<sup>37</sup> Sidoverksamhetens resultat- och balansräkning redovisas i Sveriges Radios årsredovisning.

## 8 Sveriges Radios kommande verksamhet

### 8.1 Långsiktig strategisk planering 2014–2019

Sveriges Radios vision är att vara landets viktigaste medieföretag och ledande kulturskapare. I strävan att nå visionen har Sveriges Radio en styrmodell som innebär ett tydligt arbete med långsiktiga och strategiska mål.

Inför den nya tillståndspanenoden har Sveriges Radios befintliga strategidokument justerats. Strategidokumentet är det styrdokument som förtydligar och sammanfattar företags publicistiska inriktning och strategier med perspektiven att finnas där publiken finns, ett effektivt resursutnyttjande samt utveckling av medarbetarna och verksamheten i takt med de förändringar som sker i omvärlden.

För tillståndspanenoden 2014–2019 gäller åtta mål som hela organisationen ska sträva emot.

De åtta målen utgår från tre områden – publiken, medarbetarna och ekonomin.

#### *Engagerad publik*

- Vi ska sätta agendan.
- Förtroendet för Sveriges Radio ska vara högt.
- Vi ska möta publiken där den är.

#### *Attraktiv arbetsplats*

- Vi ska ge medarbetarna möjlighet att utvecklas.
- Vi ska öka vårt samarbete för att ständigt förbättra företaget.
- Vi ska öka mångfalden på alla områden.

#### *Ekonomi i balans*

- Vi ska ha handlingsfrihet att utveckla och förnya verksamheten.
- Vi ska använda resurserna effektivt och ge mest möjlig public service för pengarna.

### **Sveriges Radio Publicistiska Utveckling**

Sveriges Radios publicistiska utveckling (SRPU) är företags sätt att utveckla verksamheten under kommande tillståndspanenod. SRPU formulerar tre grunder som är de strategiska vägarna för ett nytt förhållande till publiken, plattformarna och journalistiken.

- *Den publicistiska grunden* beskriver vad Sveriges Radio vill uppfattas som, vad som kännetecknar vår publicistik och vad vi vill prioritera. Nyckelord i arbetet är att Sveriges Radio ska sätta agendan, skapa sammanhang och vara närvarande.
- *Den publika ambitionen* beskriver vårt förhållningssätt till publiken och de förväntningar publiken kan ha på oss. Nyckelord i arbetet är att Sveriges Radio ska vara till för alla, bjuda in publiken och få publiken att stanna kvar.
- *Kanal- och distributionsiden* beskriver vad som präglar våra olika vägar att nå publiken. Nyckelord i arbetet är att Sveriges Radio ska bli tydligare, utveckla vägarna till publiken och utveckla enhetliga arbetssätt för att underlätta samarbetet över redaktionsgränserna.

Sveriges Radios ledning har dessutom fastställt tretton utvecklingsområden som ska få extra fokus under kommande tillståndspanenod.

(Se bilaga 5 – Sveriges Radios publicistiska utveckling)

## 8.2 Utbud och distributionsstrategi 2014

Utbudsplaneringen 2014 utgår från de tre grunderna i SRPU. Därutöver gäller två prioriteringar:

- Sveriges Radio **sätter agendan** på alla områden: fångar publikens uppmärksamhet och lämnar kvar en upplevelse i minnet.
- Program och nyheter ska ha en **mångfald** av röster och perspektiv: spegla hela Sverige och befolkningens olika förutsättningar, levnadsvillkor och bakgrund.

FM är fortfarande Sveriges Radios största kanal till publiken, men utvecklingen går snabbt mot att publiken tar del av utbudet och lyssnar via internetbaserade plattformar. Sveriges Radio förstärker under 2014 satsningen på de internetbaserade plattformarna för att nå ut med innehåll och interagera med publiken.

Regeringens branschsamordnare för övergången till marksänd digital radio ska under 2014 komma med förslag på hur övergången bör gå till. Sveriges Radio följer det arbetet noga och strävar efter att få bästa möjliga förutsättningar att förstärka utbudet och tillgängligheten för publiken via marksänd digitalradio i framtiden.

### 8.2.1 Digitala strategier

Sveriges Radio har förtydligat strategin för de internetbaserade plattformarna. Den utgår från ett helhetstänkande där marksänd radio, sverigesradio.se och Sveriges Radio Play-apparna samt verksamheten på sociala medier samspelar.

De olika distributionsvägarna kompletterar och förstärker varandra och bidrar till att resurserna används så effektivt som möjligt. Närvaron och publikkontakten på de olika plattformarna påverkar både programmets innehåll och möjligheten att nå ut. Det är utgångspunkten för Journalistik 3.0.

Grunden i strategin är att göra innehållet enkelt att hitta, enkelt att använda, enkelt att dela och framför allt enkelt att lyssna. Arbetet utgår från tre infallsvinklar:

#### Lyssning

Fokus läggs på ljudet och det radiounika innehållet – att göra det lättare att lyssna oavsett tidpunkt och plattform. Både direktlyssning och efterhandslyssning ska exponeras ännu tydligare på sverigesradio.se. I Sveriges Radio Play-appen ska det bli lättare att ta del av och ladda ner favoritprogram, både online och offline.

#### Mobilen

Mobilen, med sajt och appar, är utgångspunkten för Sveriges Radios internetbaserade utbud. Införandet av följsam design under 2013 har gjort sverigesradio.se mer användarvänlig i mobilen. Under 2014 ska projektet slutföras och en rad funktioner ska utvecklas för att få en större del av publiken att använda Sveriges Radio Play oftare.

#### Sociala medier

Sveriges Radio är i hög grad närvarande på flera stora sociala medie-plattformar. De sociala medierna används av Sveriges Radios medarbetare både för omvärldsbevakning, för publik-medverkan och för att nå ut med innehållet. Under 2014 förstärks arbetet med att sprida Sveriges Radios innehåll via sociala medier, både via länkning och via förbättrad delning av den inbäddade spelaren.

## 8.2.2 Sveriges Radios publicistiska utveckling

Av de tretton utvecklingsuppdrag som ingår i Sveriges Radios publicistiska utveckling har beslut fattats om ett: ”Det nya unga”, arbetet med att nå den unga publiken.

Två uppdrag kommer att bli klara under våren 2014: ”Det lokala uppdraget” och ”Mångfaldsprojektet”.

Ett fjärde uppdrag om hur Sveriges Radios olika kanaler bäst bevakar den snabbt expanderande Stockholmsregionen, startar i början av 2014.

## 8.2.3 Utbudet per programområde och målgrupp

Några exempel på nyheter, förändringar och utvecklingsarbete i utbudet 2014:

### Nyheter

2014 är ett så kallat supervalår med EU-val, riksdagsval och kommun/landstingsval. FM-kanalerna har olika inriktning i sina valbevakningar, men gemensamt är att utgå från publikens mångfald och uppdraget att spegla hela Sveriges befolkning och dess skilda förutsättningar, levnadsvillkor och bakgrund.

### Kultur

Under 2014 ska det kulturella debatt- och opinionsmaterialet utvecklas. I uppdraget ingår särskilt att hitta debattörer som ligger utanför den gängse ”debattfåran”, men också att se över programformer, tilltal och interaktivitet för att öka publikens intresse och deltagande.

Kulturhuvudstadsåret bevakas nyhetsmässigt av *Kulturnytt* och SR Västerbotten, men att Umeå är europeisk kulturhuvudstad 2014 kommer att höras i Sveriges Radios alla kanaler.

### Sport

De stora evenemangen dominerar *Radiosportens* bevakning 2014: vinter-OS och Paralympics i Ryssland samt fotbolls-VM för herrar i Brasilien. Under den sportintensiva våren ska *P4 Extra*, *Radiosporten* och *Ekot* tillsammans hitta ett nytt programformat som låter lyssnarna ta del av både helgens stora sport-, nyhets- och aktualitetshändelser.

### Musik

2014 ska alla musikbärande kanalers musikpolicyer ses över, med publikens behov och vanor som utgångspunkt.

Konserthuset Berwaldhallen med ensemblerna ska arbeta med att göra konsertkvällarna till än mer exklusiva direktsända liveupplevelser för såväl konsertbesökare som radiolyssnare.

### Trafik och service

Trafik- och servicerapporteringen på de internetbaserade plattformarna ska förbättras. Samarbetet med nyhetsredaktionerna förstärks, för att ännu bättre integrera trafikrapporteringen i nyhetsarbetet – och vice versa.

### **Målgruppen språkliga och etniska minoriteter**

För de nationella minoriteterna som talar finska, meänkieli, samiska och romani chib ska Sveriges Radio erbjuda ett utbud som stärker såväl den språkliga som den kulturella identiteten. Under 2014 ska Sveriges Radio granska de valfrågor som är särskilt angelägna för dessa grupper.

För andra minoriteter har Sveriges Radio ett utbud för grupper som nyligen kommit till Sverige och som på grund av bristande språkkunskaper i svenska behöver stöd på de egna språken. Under valåret är ett viktigt uppdrag att erbjuda information om allas demokratiska rättighet att delta i valet oberoende av bakgrund eller språkkunskaper.

### **Målgruppen barn**

För att göra Sveriges Radios utbud för barn känt bland både barn och föräldrar fortsätter samarbetet med SVT kring bland annat *Sommarlov*, *Vi i femman* och *Lilla Melodifestivalen*.

*Helt sant* är ett nytt program som presenterar sensationella vetenskapliga rön i sketch- och musikform för barn i åldern 9–12 år. Under skolloven sänds nya kortserier för samma målgrupp.

## **8.3 Medarbetarna**

Sveriges Radio ska vara en attraktiv arbetsplats där medarbetarna har möjlighet att utvecklas, där samarbete är en central del av företagets förbättringsarbete och där mångfalden ska öka inom alla områden.

Arbetet med att ta fram en ny bemanningsstrategi fortsätter. Sveriges Radio eftersträvar en balans mellan andelen tillsvidareanställd personal och utomstående medverkan i olika former.

Arbetet med att skapa moderna arbetslokaler, som stöttar ett kreativt och mobilt arbetssätt, fortsätter.

## **8.4 Ekonomin**

Budgetarbetet 2014 har utgått från Sveriges Radios medelstilldelning 2013 uppräknad med två procent. Därutöver har bolaget tilldelats ett särskilt anslag på sex miljoner kronor för att säkerställa kvaliteten i verksamheten i Konserthuset Berwaldhallen med ensemblerna Sveriges Radios Symfoniorkester och Radiokören.

## **8.5 Investeringar**

Några av de större investeringsprojekten under året är:

### **Mobilitet**

Under ett antal år framöver ska äldre tekniska lösningar för överföring av ljud (ISDN, analog HF, radiolänk med mera) bytas ut mot internetbaserad kontribution.

### **Redaktion 3.0**

Ett av syftena med Redaktion 3.0 är att rent tekniskt knyta ihop systemen för ljud-, text- och webbmaterial. Förutom metodutveckling ska ett nytt textsystem implementeras under 2014. Dessutom pågår arbete med ett ”navsystem”, ett stödsystem för bland annat kommunikation i produktionen.



## **Ljudinfrastruktur**

En övergripande arkitektur för ljudinfrastrukturen i Radiohuset i Stockholm tas fram under första halvåret 2014, och därefter startar genomförandet.

## **Återanskaffning och övrigt**

En betydande del av investeringsverksamheten utgörs av ”återanskaffningar” som syftar till att säkerställa långsiktigheten i tidigare genomförda investeringar. Dagens teknologiska utvecklingstakt får ofta som effekt att en återanskaffning antingen ger större möjligheter eller lägre kostnad i jämförelse med den ursprungliga lösningen.

## **Bilaga 1 – Sveriges Radios strategiska mål, 2010 – 2013**

Sveriges Radios nio strategiska mål under tillståndspanoden utgår från tre övergripande områden – publiken, medarbetarna och ekonomin.

### **Sveriges Radios unika innehåll möter uppskattning hos en engagerad publik**

- Sveriges Radio sätter agendan.
- Användande av Sveriges Radios totala utbud hos publiken under 50 år ökar.
- Förtroendet hos allmänheten för Sveriges Radio är högt.
- Genom större publikmedverkan ökar delaktigheten.

### **Sveriges Radio är en attraktiv arbetsplats med professionella och kreativa medarbetare**

- Arbetsklimatet förbättras årligen.
- Sveriges Radio attraherar de bästa förmågorna inom olika yrkesområden.
- Medarbetarna har ett utvecklingsperspektiv på verksamheten.

### **Sveriges Radio har en stabil ekonomi och ger mest public service för pengarna**

- Sveriges Radio har handlingsfrihet för att utveckla och förnya.
- Alla beslut om användande av resurser har ett tydligt syfte och mål som följs upp.

## Bilaga 2 – Sveriges Radios kanaler och distributionsplattformar

### Sveriges Radios FM-kanaler

- **P1** är talat innehåll om samhälle, kultur och vetenskap. Kanalen erbjuder nyheter och aktualiteter, granskning och fördjupning men också livsåskådnings- och livsstilsprogram samt underhållning och upplevelser, till exempel i form av teater.
- **P2 Riks** erbjuder klassisk och nutida konstmusik, improvisationsmusik och traditionsmusik, till exempel jazz eller världsmusik. P2 sänder även program på nationella och andra minoritetsspråk.
- **P2 Musik** är en lokal kanal över Stockholmsområdet, med musik dygnet runt. Musikutbudet är detsamma som i P2 Riks. Istället för minoritetsspråkssändningar sänds repris av musikprogram från veckan som gick.
- **P3** är ung public service. Här diskuterar unga lyssnare samtiden och unga medarbetare beskriver och granskar samhällsutvecklingen. Samhällsjournalistik, populärkultur, humor och relationer är bärande delar. P3 guidar till den nya musiken och lyfter särskilt fram nya svenska artister.
- **P4** är den lokala nyhets- och aktualitetskanalen för hela Sverige. Det är också kanalen för sport och barnradio. I P4 presenteras nyheter, aktualiteter, kultur och livsstilsfrågor tillsammans med bred radiounderhållning i form av både klassiker och nysatsningar. P4 är också kris- och beredskapskanalen som ständigt kan förse allmänheten med viktig information.
- **P6** är en lokal kanal över Stockholmsområdet, med sändningar på nationella och andra minoritetsspråk samt program från BBC World Service.
- **SR Metropol** är en lokal kanal med fokus på den unga publiken med annan etnisk bakgrund i Stockholmsområdet och i de södra förorterna.
- **Din gata** är en Malmöbaserad lokal kanal för den unga publiken. Lokala profiler diskuterar samhällsfrågor och relationer. Musiken har hiphop som bas med ett stort inslag av skånska artister.

### Sveriges Radios DAB-kanaler över Stockholm, Göteborg, Malmö och Luleå

- SR P1
- SR Minnen
- P2 Klassiskt
- SR Sisuradio
- P3 Star
- Radioapans knattekanal
- P2 Världen
- DAB Event – en möjlighet att vid speciella tillfällen utöka utbudet. Där har till exempel sänts ”P4 Melodifest” och två kanaler med julmusik ”P4 Bjällerklang” och ”P2 Klassisk Jul”.

**Sveriges Radio sänder på webben och mobilen:**

Samtliga kanaler som finns i FM (riks och lokala) samt i DAB sänds också på webb och mobil. Dessutom finns ett webbunikt utbud:

- SR Sápmi (Sameradion)
- Ett nyhets- och aktualitetsutbud på engelska, ryska och tyska till en internationell publik.
- Sveriges Radio förfogar över 12 evenemangskanaler på webben, där de flesta används av Radiosporten.

**Sveriges Radio genomför försökssändningar med markbaserad digitalradio (DAB+) över Stockholm, Uppsala och Gävle:**

- P3
- P2 Musik
- P4 Stockholm

**Satellit**

Sveriges Radio sänder två programtjänster via SVT World. Det är dels SR P4 (lokala kanaler alternerar), dels en kombination av P1 tillsammans med delar av utbudet på nationella och andra minoritetsspråk. Sändningarna når bland annat Asien, Afrika och Nordamerika.

**Sveriges Radio erbjuder kanaler i kabel-tv (Com Hem):**

- P1
- P2
- P3
- SR Sisuradio

**Webben – sverigesradio.se**

- sverigesradio.se (för datorer och surfplattor)
- mobil.sverigesradio.se (för smarta telefoner)
- mini.sverigesradio.se (för enkla telefoner)

**Appar**

Sveriges Radios appar är gjorda för operativsystemen Ios och Android.

- Sveriges Radio Play
- Radiosporten Play
- Melodikrysset
- Radioapans banankalas

Dessutom finns Sveriges Radio Play för Windows Phone.

**API**

Via öppet API (Application Programming Interface) kan alla bygga egna tjänster med Sveriges Radios innehåll.

## **Bilaga 3 – Sveriges Radios programområden**

Sveriges Radio redovisar sitt programutbud i åtta programområden: Nyheter, Samhälle, Livsstil, Kultur, Sport, Underhållning, Musik och Service.

### **Nyheter**

Programområdet Nyheter omfattar alla ordinarie och extra nyhetssändningar i Sveriges Radio. Hit hör Ekots nyhetssändningar och de lokala kanalernas nyhetssändningar. I programområdet ingår också extrasändningar i nyhetsform vid större nyhetshändelser (som föregås av nyhetssignatur) samt nyheter på olika språk. Undantagna är nyhetssändningar som i sin helhet är specialiserade kring ett ämne som ingår i andra programområden som sport, kultur, musik och vetenskap.

### **Samhälle**

I programområdet Samhälle ingår program och inslag som ger bakgrund, fördjupning, granskning och debatt. Här ingår bland annat program med blandat innehåll av aktualitetskaraktär, program om vetenskap och forskning samt om religion och livsåskådning. I programområdet ingår också andakter och gudstjänster.

### **Livsstil**

Programområdet Livsstil innefattar program och inslag om ämnen av vardaglig karaktär. Det består bland annat av program om relationer, familj, hem, hälsa, privatekonomi, konsumentfrågor och fritidsintressen.

### **Kultur**

I programområdet Kultur ingår bevakande, recenserande och granskande program och inslag om kultur och musik, inklusive nyheter inom kulturområdet. Det omfattar också kulturskapande och gestaltande program, uppläsningar, dramatik och lyrik samt dokumentärer.

### **Sport**

Sport som programområde omfattar sportnyhetssändningar med inslag och resultat, sändningar från sportevenemang samt program som i sin helhet behandlar idrott och till exempel sociala, ekonomiska och medicinska frågor i samband med idrott. I programområdet ingår även inslag om sport i andra program (undantag är endast sportinslag i ordinarie nyhetssändningar).

### **Underhållning**

Programområdet Underhållning innefattar hela program eller inslag som har till syfte att förströ och underhålla. Det kan till exempel handla om satir, humorprogram, tävlingar och firarprogram. I området ingår också den talade delen i vissa musikprogram.

## **Musik**

Musiken delas in i

- musik på fonogram som inte är egenproducerad
- levande musik, egenproducerad eller av annat ursprung.

Inom respektive område finns fyra undergrupper:

- konstmusik (ofta benämnd klassisk musik)
- jazz och annan improviserad musik
- traditionsmusik från svenska och utländska kulturer och från alla epoker
- populärmusik i flertalet genrer och från alla tider, pop och rock, soul och blues, hiphop och r&b, underhållningsmusik med mera.

Observera att musik som spelas i program som sorteras under rubrikerna Samhälle, Livsstil, Kultur, Sport och Underhållning inte räknas in i dessa programområden. All musik, samt musiknyheter, redovisas under programområdet musik.

## **Service**

Programområdet Service omfattar trafikinformation, evenemangstips, servicemeddelanden, ”viktigt meddelande till allmänheten” (VMA), väder- och sjörapporter som sänds fristående från nyheterna samt programinformation (bland annat trailrar).

## Bilaga 4a – Sveriges Radios sändningstid 2013 på nationella minoritetsspråk, endast FM och DAB

		<u>Finska</u>	<u>Meänkieli</u>	<u>Samiska</u>	<u>Romani chib</u>	<u>Summa minoritetsspråk</u>
<b>Nyheter</b>	Totalt antal timmar	611	95	337	65	1 108
	<i>Varav förstasändning</i>	<i>449</i>	<i>79</i>	<i>337</i>	<i>43</i>	<i>908</i>
<b>Drama/kultur, underhållning och musik</b>	Totalt antal timmar	4 273	508	502	165	5 448
	<i>Varav förstasändning</i>	<i>3 800</i>	<i>364</i>	<i>502</i>	<i>109</i>	<i>4 776</i>
<b>Samhälle/utbildning (inkl. service)</b>	Totalt antal timmar	1 990	177	363	154	2 683
	<i>Varav förstasändning</i>	<i>1 452</i>	<i>133</i>	<i>363</i>	<i>102</i>	<i>2 049</i>
<b>Sport</b>	Totalt antal timmar	246	14	12	0	272
	<i>Varav förstasändning</i>	<i>170</i>	<i>8</i>	<i>12</i>	<i>0</i>	<i>190</i>
<b>Barn och unga</b>	Totalt antal timmar	641	119	69	31	860
	<i>Varav förstasändning</i>	<i>345</i>	<i>85</i>	<i>69</i>	<i>31</i>	<i>530</i>
<b>Summa</b>	<b>Totalt antal timmar</b>	<b>7 761</b>	<b>913</b>	<b>1 283</b>	<b>415</b>	<b>10 372</b>
	<b><i>Varav förstasändning</i></b>	<b><i>6 217</i></b>	<b><i>668</i></b>	<b><i>1 283</i></b>	<b><i>284</i></b>	<b><i>8 453</i></b>

I denna tabell redovisas sändningstiden i FM och DAB på nationella minoritetsspråk 2013. Formatet är gemensamt för de tre programbolagen så att läsaren lättare kan skapa sig en samlad bild av public service-utbudet för dessa målgrupper.

## Bilaga 4b – Sveriges Radios sändningstid 2013 på nationella minoritetsspråk, alla plattformar

		<u>Finska</u>	<u>Meänkieli</u>	<u>Samiska</u>	<u>Romani chib</u>	<u>Summa minoritetsspråk</u>
<b>Nyheter</b>	Lyssnarperspektiv <sup>38</sup>	2 097	310	3 050	204	5 662
	Produktionsperspektiv <sup>39</sup>	449	79	740	43	1 310
<b>Drama/kultur, underhållning och musik</b>	Lyssnarperspektiv	16 045	1 617	15 272	516	33 450
	Produktionsperspektiv	3 800	364	3 220	109	7 494
<b>Samhälle/utbildning (inkl. service)</b>	Lyssnarperspektiv	6 999	560	2 277	480	10 316
	Produktionsperspektiv	1 452	133	597	102	2 284
<b>Sport</b>	Lyssnarperspektiv	897	43	37	0	976
	Produktionsperspektiv	170	8	12	0	190
<b>Barn och unga</b>	Lyssnarperspektiv	2 493	406	733	92	3 724
	Produktionsperspektiv	345	85	182	31	642
<b>Summa</b>	<b>Lyssnarperspektiv</b>	<b>28 531</b>	<b>2 936</b>	<b>21 369</b>	<b>1 291</b>	<b>54 128</b>
	<b>Produktionsperspektiv</b>	<b>6 217</b>	<b>668</b>	<b>4 751</b>	<b>284</b>	<b>11 921</b>

I denna tabell redovisas sändningstiden för de nationella minoritetsspråken 2013 på alla plattformar, det vill säga inklusive webben. Detta ger en bild av den totala tillgängligheten till Sveriges Radios utbud på dessa språk.

38 Lyssnarperspektiv – sändningstiden redovisas som den totala tillgängligheten av Sveriges Radios utbud på alla plattformar, inklusive reprisar.

39 Produktionsperspektiv – sändningstiden redovisas endast en gång oavsett på hur många parallella plattformar utbudet tillgängliggörs. Detta är originalsändningstid, tablålagda reprisar ingår inte.



## **Bilaga 5 – Sveriges Radios Publicistiska Utveckling**

Sveriges Radios publicistiska utveckling (SRPU) är företagets sätt att utveckla verksamheten under tillståndsperioden 2014-2019.

SRPU formulerar tre grunder som är de strategiska vägarna för ett nytt förhållande till publiken, journalistiken och plattformarna.

Utifrån dessa grunder har dessutom Sveriges Radios ledning fastställt tretton utvecklingsområden, som ska få extra fokus under tillståndsperioden. Förändringarna kommer att genomföras stegvis, med start 2014.

### **Den publicistiska grunden**

- Förverkliga ett nytt lokalt uppdrag.
- Utveckla utbudet i Stockholmsregionen.
- Bättre ta vara på mångfalden i det svenska samhället.
- Utveckla radioberättandets särart.
- Definiera Sveriges Radios roll inom musiklivet.

### **Den publika ambitionen**

- Utveckla Journalistik 3.0 och relationen med publiken.
- Nå minoritetspubliken bättre.
- Prioritera publika tider över dygnet.

### **Kanal- och distributionsidén**

- Ta en ledande roll i mobilen för att också där förverkliga Sveriges Radios vision.
- Ta fram en plan för marksänd digitalradio och kopplingen till FM.
- Skapa minst en direktsänd FM-kanal och utifrån det förändra övriga kanaler.
- Nå en större publik i P2.
- Genomför en förändring av tonårsutbudet och utifrån det förändra övriga unga kanaler.

## 14. Revisorsintyg

Till Kulturdepartementet

Revisorsintyg avseende Sveriges Radio ABs public service-redovisning för år 2013.

*Uppdrag och ansvarsfördelning*

I Sveriges Radio ABs anslagsvillkor för år 2013 anges att bolaget årligen skall följa upp och rapportera hur public service-uppdraget uppfyllts. Uppföljningsrapporten, av bolaget benämnd public service-redovisning, för 2013 skall senast den 1 mars 2014 ges in till Kulturdepartementet. Bolaget skall säkerställa att företagets revisorer ges möjlighet att granska uppföljningsrapporten. Utlåtande över denna granskning skall ske i ett revisorsintyg som tillställs Kulturdepartementet.

Vi har översiktligt granskat Sveriges Radio ABs public service-redovisning för år 2013. Det är företagsledningen som har ansvaret för public service-redovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om public service-redovisningen på grundval av vår översiktliga granskning.

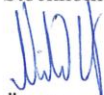
*Granskningens inriktning och omfattning*

Den översiktliga granskningen har utförts i enlighet med standard för översiktlig granskning (SÖG) 2400 "Uppdrag att göra översiktlig granskning av finansiella rapporter". Detta innebär att vi har planerat och genomfört den översiktliga granskningen för att med en begränsad säkerhet försäkra oss om att public service-redovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En översiktlig granskning är i huvudsak begränsad till förfrågningar hos bolagets personal och analytisk granskning av finansiella uppgifter, och vårt bestyrkande grundar sig därmed på en begränsad säkerhet jämfört med en revision. Vår granskning har omfattat ett urval av ekonomiska uppgifter för bedömning om de i public service-redovisningen angivna historiska uppgifterna blivit korrekt redovisade i public service-redovisningen. Granskningen omfattar inte framtida bedömningar. Granskningen omfattar inte någon bedömning huruvida public service-redovisningen uppfyller de krav som ställs i anslagsvillkoren och inte heller om Sveriges Radio AB uppnått målen med verksamheten. Vi har inte utfört en revision och vårt uttalande är därmed inte baserat på en revision.

*Slutsats*

Det har inte kommit fram några omständigheter under vår översiktliga granskning som tyder på att de i public service-redovisningen intagna historiska uppgifterna inte är korrekt redovisade.

Stockholm 20 februari 2014



Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB  
Nicklas Kullberg  
Auktoriserad revisor



Carina Åkesson  
Auktoriserad revisor  
Utsedd av regeringen